

3/2/60

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭
Vol 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ మే నెల 8-వ తేది బుధవారము

శ్రీ శుక్లినామ సంవత్సర చైత్రమాస బహుళ చతుర్దశి

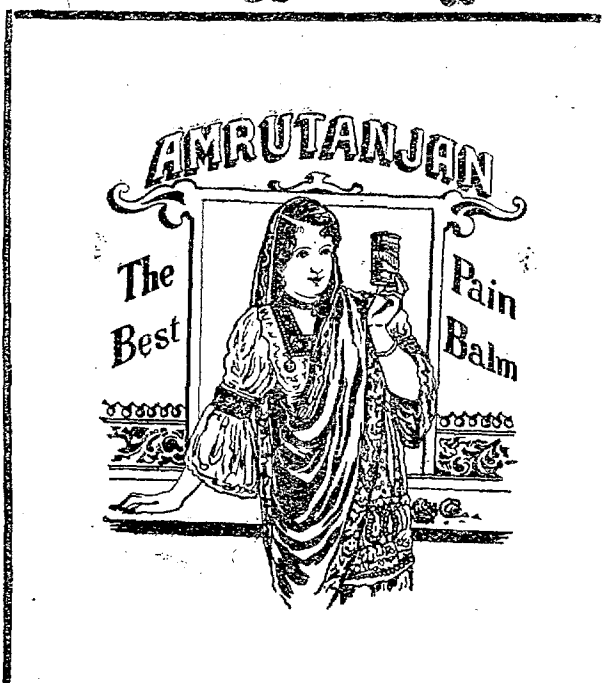
సంచిక ౩౧
No 31

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా

పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెఱుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ మాచి కొనిన
మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది,
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
తేక

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

గిలాజీతురసాయనము

జగత్ప్రఖ్యాతమైనది. రోగులకు నిరోధకమును అమృతమునంది. మనుజుని దేహమునకు ప్రాణమునంది. 80
వాతములు 24 పైత్యములు, 20 మేహరోగములు, ఫిరంగి, కొఱత, ప్రాణములు మొదలగు సహస్రకటములు, బొల్లి మచ్చ,
ద్రుమొదలగు చర్మరోగములు, సామాన్యకుష్ఠరోగములు, చురుకైన, అశీర్ణము, ప్రదర్శము, బురుబుద్ధవాతము, బురు
కూల, పాండురోగము, అంశువు, గుండెవ్యాధి, స్నాయుమర్శలము, బుహీనము, రక్తక్రీణము మొదలగు కఠినవ్యాధు
లన్నియు అత్యద్భుతముగ కుదుర్చుచున్నది. దివ్యవృక్షరాజముని లక్షలకొలది జనులవలన కీర్తిగడించినది. దీని కేర ప్రఖ్యాతివినని
వా రొక్కరైన యుండరాని చెప్పవచ్చును. 20 కులముల డబ్బి రూ. 8/- పోస్టేజి 5 అ.

కుక్తసంజీవినివటి

40 దినములు నేవించిన కుక్తము అమితముగా శుద్ధియగు
ను. జనశ్రేణియందును మేదస్సుకు మంచి బలమును, పటుత్వ
మును కల్పింపగానిచ్చును. ముఖవర్చస్సును, సూత్ర యవ్వన
మును, ఉత్సాహమును, శీర్షశక్తిని, రక్తవృద్ధిని గలిగించునట్టి
దివ్యవృక్షము 40 మాత్రలు గల డబ్బి 1-కి రూ. 2, పోస్టా ఖర్చు అ. 5. ఆయుర్వేదరత్న, బి. యస్. రావు బదర్న,
నెం. 87. గంజాం ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, బరంపురం, (గంజాంజిలా)

బొంబాయి జ్యాయలరిమార్లు

అసలు సవరం బంగారుకు
అసలు రాళ్లుపెట్టిన నగలకు
ఉత్తరవాద మివ్వబడును.
కేటలాగు|ఇనాముగా|పంపబడును.
2/94 చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరువేట. బెజవాడ
గ సేరియా మిక్చర్
గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును
(1) ఈసందు నెగరోగములను నివారించి మాత్రము
నిమననపుడు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షన్
లతోను విచ్చికారితోను నిమిత్తం తేకుండ తప్పక కుదుర్చును.
సీసా 1-కి రు 8-0-0.

మూర్ఖారిప్తము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖులైనను యెన్నిసంప
త్సమనునుండియున్న మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా, కుదుర్చును
నెలకు సరిపోవుమందు రు 8-0-0.

పాడలకు తైలము

(3) ఈతైలము తెల్లపాడలసేగాక యితరవిధములైన
పాడలనుగూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాణి
మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మనాగుల్యను పోగొట్టి చర్మ
మును మామూలుసీటికి మార్చును. డబ్బి 1 కి రు 1-0-0
పంపింపు. కాలెను.

ది ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్., బందరు, మచిలీపట్టణము.			
మూలధనము	రూ. 10,00,000	ఫిక్స్డ్ డివిడెండ్లు	5% వడ్డీ
బాంధవీయబడినటువంటివి,		5% వడ్డీ	
బహుళబడినటువంటివి,	1,00,000	నీచున్న బ్యాంకు ఆర్కాంటు పై నెలసరి	4% వడ్డీ
మూలధనము.		కనీసపు రేటు	4% వడ్డీ
సీజా డివిడెండ్లు (ప్రత్యేక పురస్కారములకు, క్రొత్తముల ఆర్కాంటు పై రోజు			2% వడ్డీ
వారి నియమములకు వడ్డీ లాభ్యమును.			
అన్ని విధములైన బ్యాంకింగు వ్యాపారము చేయుటకు, వివిధముల బ్యాంకు సేవ (వాసి) బడయగలదు.			
గజ్జల శ్రీరామమూర్తి,		భో! పట్టాభినీతా రామమూర్తి,	
		దేవుడు మేమును. రాక్షసుడి.	

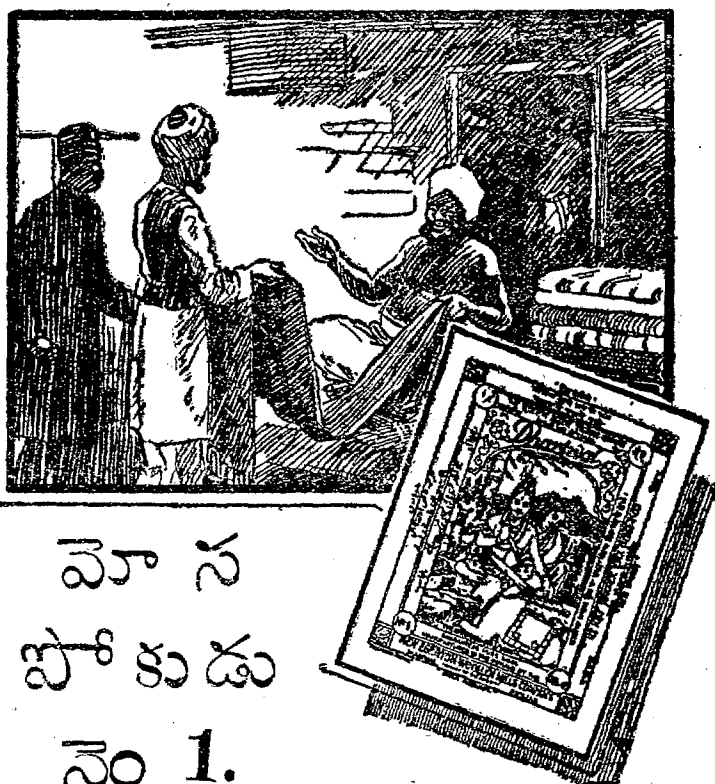
గట్టి చాయ రంగు నూలు

పూర్వమునుంచి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగురుమరుచాయ నూలురకమున్ను నూతన పలురకముల కలరు నూలున్ను, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువాని ఆర్డరు వాయిచి తే ధరలు నరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపించబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుడు.

132

యల్. కే. మినాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జవ్వుల్యాపారం, మహాలిపేధి, మధుర.

మోన
పోకుడు
నెం 1.

Dhariwal
LONG LIFE
WOOL WEAR

LOHI

లోహీలు యొక్కది రంగులలో దొరుకును.

నలుపు	కారువారింజ	పాతబంగారపు రంగు	2:56
నారింజ	పొడుమురంగు	చిరుపచ్చ	
ఎఱుపు	నేవీబ్లూ	గులాబి	
జేగురు	బొంబాయి ఆకుపచ్చ ఆలివ్		
	బూడిద		
ఊదా	లవంగపట్టు	రాయల్ బ్లూ	
పసుపుపచ్చ	సింధూరవర్ణము	కారు సింధూరము	
తేలనీలం	కాకిరంగు	పలకరంగు	

సైజు 103 "X54." 1 కి రు 7/4

Manufactured by

THE NEW EGERTON

WOLLEN MILLS COMPANY,

(Branch of the British India Corporation Ltd.,)

DHARIWAL

లోహీల్ ఏజెంట్లు

PUNJAB

మొనర్స్: షాధాజి జవర్ చంద్, చిక్ పేట బెంగళూరు

మొనర్స్: వాచాలె, కె. యాన్. సన్స్, కన్ననూరు

మొనర్స్: పూల్ చంద్ నాన్ చంద్ షా పంచకువ

అ హ మ దా బా దు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ మే నెల 8-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలిది ,, ప 42 కలవి రు 18 0 0 18 8 0

నెల్లూరివి ,, డిటో ,, 18 8 0 14 8 0

ధిల్లి ,, డిటో ,, 15 8 0 17 0 0

రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి ,, 11 0 0 12 0 0

నువ్వులు ,, ,, 21 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 16 0 0 17 0 0

నెనగలు ,, డిటో ,, 16 8 0 18 0 0

పెసలు ,, డిటో ,, 16 0 0 17 8 0

మినుములు ,, డిటో ,, 17 8 0 18 0 0

ఉలవలు ,, ర 195 ,, 9 0 10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నువ్వులనూనె బా 1-కి ,, 140 0 0 150 0 0

నెయ్యి మ 1-కి ,, 12 0 0 19 0 0

వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి ,, 46 0 0 47-0-0

వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ప 104 మిమనూనె 98

అమడము బా 1-కి 100 0 0 102 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి 90 0 0 92 0 0

కురపసుపు ,, 55 0 0 65 0 0

మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి 91 0 0 94 0 0

దనియాలు ,, బా 1-కి 49 0 0 56 0 0

గుంటూరుపానుకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40 50

తెల్లము బా 1-కి రు 28 8 0 49 0 0

అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి ,, 26 1 0 26 6 0

చింతపండు బా 1-కి ,, 85 0 0 50 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,, 82 0 0 84 0 0

చదరం ,, 27 0 0 34 0 0

రవుండు ,, 38 0 0 34 0 0

6. నూలు

నెం 20 టెన్ని సింహాయూటె రు 7 15 0

నెం 6 ,, కటారి ,, 5 0 0

నెం 24 ,, లాకి ,, 5 10 0

నెం 40 జామ్మరు 10 పా ,, 11 4 0

నెం 44 సాండ్లా ,, 5 12 0

నెం 40 రాణి ,, 10 10 6

నెం 4 టెన్ని మసీదు ,, 4 12 8

7. లోహములు

నెం 100 కులం 1-కి రు 60 0 0 రు 62 8 0

బంగారుకులం 1-కి ,, 21 0 0 21 2 0

సవరను 1-కి 13 8 0

ఇత్తడి బా 1-కి ,, 275 0 0 280 0 0

రాగి బా 1-కి ,, 320 0 0 320 0 0

8. రంగులు

అతి మేలం స్వీట్లరులొండు అలిజరయిక్ సింహంహార్కు

పిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు 47 0 0

,, నీలిరంగు 1 రు 1 10 0

,, 14 రకులు 1 10 0

,, 28 రకులు 1 9 0

,, 56 రకులు 1 8 9

,, 1 అందరు 1 8 0

వర్కటు పాన్సుపార్క-బ్ లెట్ అనగా (వర్కి-రెడ్డు) 8 4 0

లాంగో 8 కి 1 0 0

పదరు 4 కి 1 2 0

ఏటికొప్పాక (విశాఖపట్నంజిల్లా)

శ్రీ గాంధీ మహాత్ముడు ఇచ్చటకు విచ్చేయుటకు తగుదే
ర్పాట్లుచేయుటకు 1-5-29 తేదీన శ్రీ పురిపండా అప్పలస్వా
మిగారు ముందుగ విశాఖపట్నమునండి వచ్చిరి. గ్రామములో
తోరణములు, ఆహ్వానములు, స్వాగతములు కట్టబడినవి. చుట్టు
ప్రక్కల ప్రజల సేవ లభించిరి. మహాత్ముడు అనకాపల్లి నుండి
యెలమంచిలివారిగుండ్ల రాత్రి (1-5-29) 8 గంటలకు ఏటికొప్పా
క చేరెను. మద్రాసు శాసనసభాధ్యక్షులకు శ్రీ సి. వి. యస్. నర
సింహరాజుగారి యింట వసతియేర్పరచబడెను. ముందుగ
శ్రీ నరసింహరాజుగారు వారి పరివారముతో మహాత్మునిగృ
హప్రాంగణమున యెదురేగి హారతి నొసంగిరి. మహాత్మునితో
క్రీస్తుతికస్తూరీబాయి, ప్రభావతి, దేశభక్త వేంకటప్పయ్య, స్వామీ
లాల, వే. నారాయణరావు, ఇమామఖాను, మరియిద్దరు జిల్లా
నాయకులు, చూరేపల్లి రామచంద్రరావు, తెన్నేటి విశ్వనాథము
పి. సి. వేంకటపతిరాజుగారును ఉండిరి. శ్రీ నరసింహరాజు
గారు మహాత్మునిలోనికి గొంపోయిరి. ప్రార్థనసమయ మయిన
దువల్ల మహాత్ములవారు ప్రార్థనలోకూర్చొనిరి. ప్రార్థన అయిన
తరువాత ప్రజలంతను వెడలసండున శ్రీ దేశభక్త వేంకటప్ప
య్యగారు మహాత్ముని బోధనగూర్చి వారికి ఉపన్యాసమిచ్చిరి.
రాత్రి నరసింహరాజుగారు వేంకటప్పయ్య మొదలగువారితో
రాజకీయముగూర్చి ప్రసంగించిరి. మహాత్ములవారు పి. వి.
యస్. నరసింహరాజుగారింట అతిథిగ ఆ రాత్రి విశ్రమించిరి.
నరసింహరాజుగారు ఖద్దరు నిధి కొరకు వేయిపదార్లు సమ
ర్పించిరి. లక్కబరిజెహాడ యిచ్చిరి. 6 గంటలకు ఉదయమున
మహాత్ములవారు ఏటికొప్పాక విడిచి కైలాసపట్నంమీదుగా
తుని దయచేసిరి. వారిలో వేంకటప్పయ్యగారు, కస్తూరీబాయి
గారు, ప్రభావతి, స్వామీలాలగూర్తును, చూజిల్లా నాయకులు తెన్నే
టి విశ్వనాథముగారు, దిగుమర్తి కోడండరామస్వామిగారు,
చూరేపల్లి రామచంద్రరావుగారు, పురిపండా అప్పలస్వామిగారు
పూ. వేంకటపతిరాజుగారు, తదితరులును, విశాఖపట్నమునండి
వచ్చిన వాలంటీర్లును వెడలిరి. మహాత్ములవారు దయచేసినందు
వల్ల మా గ్రామము పవిత్రమైనది.

సి. జయరామా రావు.

కైలాసపట్టణము

2 వ తేదీ ఉదయం 6 గంటలకు ఏటికొప్పాకనుండి
బయలుదేరి మహాత్ముడు సరివారముగ నరుదెంచెను. ఏటికొప్పా
క యందు మద్రాసు శాసనసభాధ్యక్షు లగు సి. వి. యస్. నర
సింహరాజుగారి గృహమున నతిథిగనుండి 1 వ తేదీ రాత్రి విశ్రాం
తి గైకొనిరి. నరసింహరాజుగారు వేయిమూడు పదార్ల సమర్పిం
చిరి. మహాత్ముడు యింకను అధికముగ తమకు లభించువేతనము
నిచ్చుట మంచిదనియు, పట్టణముగారు తమ వేతనము నిచ్చు
దున్నారనియు తెల్పిరి.

కైలాసపట్టణము మహాత్ముడు చేరుటకు మున్ను పెద్ద
పందిరి వేయబడి అనేక ప్రజలు నిశ్చలముగ నందు సమావేశ
పరచబడిరి. మహాత్ముడు వేయిమూడుపదార్ల సమర్పించుట
కైలాసపట్టణమున చేయబడిన లక్క బరిజెహాడు సన్మాన
పత్రము నర్పించిరి. మహాత్ము డట్టివస్తువుల నుంచుటకు స్థలము
లేదనియు యెవరేని కొనవలయుననియు కోరిరి. అంత నది వేల
ము వేయబడెను. కొందరు స్త్రీలు ఆలంకారము లర్పించిరి.
మహాత్ము డవస్థాపించుటకు ఇచ్చట ఖద్దరు నిర్మాణ సంస్థ యుండి
నప్పటికి పలువురు ఖద్దరు కట్టకపోవుట కొంచెముయని తెల్పిరి.
ఉపన్యాసానంతరము జయజయధ్వానములతో మహాత్ముడు
సభాభవనమును విడిచి నక్కపల్లి మీదుగ తుని చేరెను. కైలాస
పట్టణమున మహాత్ముని ఆహ్వానము జయప్రదముగ జరుగుటకు
శ్రీమత్ప్రతివాదభయంకర మంత్రత్న సూర్యనారాయణా
చార్యులుగారి నిరంతర కృషియే కారణము. నక్కపల్లియందు
మహాత్మునకు 116-0-0 లు సమర్పించిరి.

(స్వకీయనిలేఖరి)

కావలెను

ప్రపంచమునందుగల భీమాకంపెనీ లన్నిటిలోను మిక్కి
లి పెద్దదైన భీమాకంపెనీకి బరంపురం, విశాఖపట్టణము, గోదా
వరి, కృష్ణా, గుంటూరుజిల్లాలకు జిల్లా ఏజంట్లు కావలెను. చి
క్కగాపనిచేయువారికి మంచిలాభముగలదు. పలుకుబడిగల వా
గు మాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

"M" C/o THE ANDHRAPATRIKA,
P. B. No. 212, Madras

భిక్షగర్త పాశ్యపు వెంకటాచల సంజీతుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములు

లోకమయహార కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో ఆత్మేపకరవస్తువు లెన్నియు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను తాంబూలముతోగాని
విశిగాగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించితివేని ఎటువంటి కఠినతరాహిత్యమునైనను తీర్చికరించి, గాలి నీళ్ల స్వభా
వము మారుటచలన చెడుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మం
దము, మలబద్ధము, పశిసము, దగ్ధ, గూరలు, శీతలముచే కాళ్లులాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కల
యందు నొప్పి, ఆహార జీర్ణ కాలమందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు ఇన్ ఫ్లుయంజా ఇంకను అనేక
వ్యాధులను గూఢరచను. స్త్రీలు ప్రసవించినవాడు స్నానమునాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను
2-3 తమలపాకులలో నమలి మ్రింగవలెను. సాంక్రామికరోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను
సేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధులకు లభదురు. ఈమాత్రలసీసాతోగల అనుపానపద్రును చూడుడు. 300 మాత్రలు
గల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిపావులోపలను దొరకును. పోస్టుమాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0,
12 సీసాలు రు 2-13-0. 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:-

మొదటకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గల మృదువైన
లమునల గలిగియుండు సుమధువ్యాధులను పరిహరించి నరములను మృదువైన
రక్తవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడును పాడును వుత్సాహము నింపుచి.
బలహీనలైన స్త్రీలకు నైతికదురు (నైతి నోరు చాలా మెత్తగా వుండుటవలన) మాట్లాడను నడువను కానిపిల్లలకు సంతోషించుటవి.
6 బొప్పల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్టుమాలకము ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామ వవై ద్యశాల, మైసూరు.

మీరు చెల్లించువైకమునకు తగిన

ఆభరణములు

దొరకు నమృతమైన దుకాణమేదీ? యని మీరు నగలను కొనుటకుమునుపే చక్కగా విచా
రించి, దీర్ఘ కాలమునుండి ప్రజలలాభము నిరుత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము
నందే బేరముచేసిన, వెనుక చింతించవలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిబెందిన ఈదిగునల్ల
మునకే దయచేయుడు.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ.

నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

తరుణము మించిపోకమునుపే మీతలవెండ్రుకలగురించి తగ్గుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వెనతో ఊడివచ్చునంతవరకు ఆలసింపకును
వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యవశో యని గ్రహింపుడు.

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్డ్

ను నేటినుండియే వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధలన్నింటికి
దివ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట బిరు
దుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చునలె, తుమ్మెదరెక్కలనలె
నిగనిగలాడించును. ఈనులభవదలని నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెండ్రుక
లెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు
గనో మనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీవెండ్రుకలకు నెట్లు అధి
క్యము గలుగజేయునో గుర్తింపుడు. ప్రతిపట్టణములోను, పల్లెలోను,
దుకాణాదారులందరివద్దను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మివారలందరివద్దను దొరకును. మీయూరించు కులయొద్ద కొనునప్పుడు,
కామినియాఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి వెల రు 1-0-0; పోస్ట్ 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 3-కి రు 2-10-0; పోస్ట్ 0-12-0.

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

కొనుట ముతవకుడు.

మీదుస్తులమీదగాని, కేబు రుమాలమీదగాని రెండుమాడు చుక్కలు ఆటోదిల్ బ
హారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైరీపువ్వుల సరియశములను, వెనజల్లి
నట్లునర్చును. పెండ్లిసమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోదిల్ బహారు
లప్పు మరెద్దియు కానరాదు. నేడే ఒకసీసాను కొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించుడు.

1/4 బొప్ప ఓటోదిల్ బహారు రు. 2-0-0
1/4 " " " 1-4-0
1 డ్రాము " " 0-12-0

నమూనాసీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన, పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

285, జమ్మామసీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం. 2.

నా ఆంధ్ర దేశ సంచారము

ఖద్దరుగుర్తి సంభాషణ

నేను సంచారముచేసిన ప్రతిస్థలమునందును దేశారాధకులతో నేను ఖద్దరు చుట్టపానము జాతీయవిప్లవమును విషయములను గూర్చి సంభాషించుచునే యుంటిని. తక్కినవాని యందుకంటె ఖద్దరునందు ప్రజల కధికమగు నమ్మకము కలిగినదని నేను గ్రహింప గలిగితిని. సరియైనరీతిని యేర్పాటు చేసినచో ఖద్దరును యెంత హెచ్చుగానయిన తయారు చేయవచ్చునని డాక్టరు పట్టాభిసేత రామయ్యగారు తెలిపిరి. శ్రీయుతి గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు గూడ నటులనే తెలిపిరి. గాని మొత్తముమీద ఆంధ్రదేశమున ఖద్దరు విషయమును సాకల్యముగా నభ్యసించినవారు లేరనియే చెప్పవలసి యున్నది. స్వర్ణీయ మగనలాలు గాంధీగారివలెనే తేక యితర రాష్ట్రములలో నున్న లక్ష్మీదాసు సతీశబాబుగార్లవలెను ఖద్దరు విషయమున ప్రామాణికులని చెప్పదగినవారాంధ్రదేశమునం దొక్కరును కనబడరు. నూలువదుకువారే యేకులనుగూడ తయారుచేయు విషయమున నెట్టి ప్రయత్నమును జరిగియుండలేదు. ఎవరియట్టుకు వారు ఏకులను తయారుచేసుకొనునట్టి పద్ధతి యేర్పడువరకును సన్ననూలు విస్తారముగా తయారు కాజాలరు. అంతరాయములేకుండ పనిగూడ జరుగదు.

అన్నాకురులై తుద్యాధను నివారించు కొనుటకు గత్యంతరము లేని స్థితియందుండి అందులకు తప్పనిసరిగా నూలు వదుకవలసిన వారే యేకులను గూడ చేయవలెను. అటులగాక తదితరులు యేకులను వదుకుచున్నచో ఖద్దరుకు సంపూర్ణమగు బలము చేకూరదను విషయమును ప్రజల లింకను బాగుగాగ్రహించియుండలేదు. రాట్టము త్రిప్పుట తప్ప మరేయేవృత్తిని అనలంబింపజాలని నిరుపేదలు లేకున్నచో దేశీయులయొద్దనుండి దరిద్రనారాయణుల నిమిత్తము ధనమును సమకూర్చుట ప్రజలను మోసపుచ్చుటయే యగును. ఆంధ్రదేశమునం దేతావులలో ప్రజలు దుర్గరదారిద్ర్యము ననుభవించుచున్నారో ధనమును

జనుము లభించినచో నీ సమస్య పరిష్కరించువారేయగును. ఆంధ్రదేశమున వివిధములను తెలుపునట్టి దేశపటమును సిద్ధపరుపవలెను. ఇందులకు నేను చేసిన సూచనల విధి మీరించుచున్నాను.

1. వ్యవసాయములను చాలినంత ఆదానము రాని వారును తీరుబడిగలవా చాల నిరీద్రస్థితిలోనున్న వారు నగు ప్రజలు యేగ్రామములలో హెచ్చుగా నుండుచో అట్టి గ్రామములలోనే మాట్లియచ్చి నూలు విడికించుచుండవలెను. అటుల తయారుచేయబడిన ఖద్దరుబట్టలను విక్రయించుటలో యితర ఖద్దరులను చేర్చుకుండ కట్టుకొన గరలకే ఆహ్వానించుండవలెను. అందువలన వ్యయము కలిగినచో విధిలోనుండి భర్తీచేయవలెను.

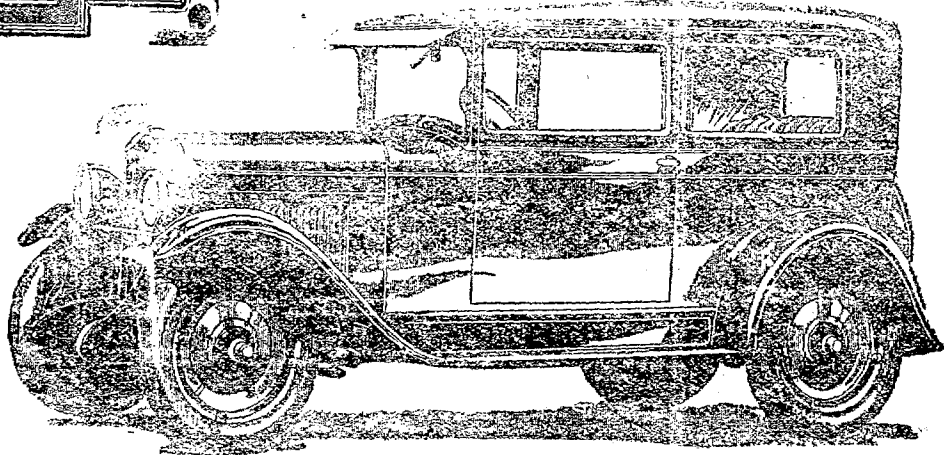
2. ఎవరికీకావలసిన బట్టలకు వారే నూలు వదుకుకొను నట్టి పద్ధతిని ప్రతిగ్రామమునందును ప్రతియింటనుగూడ ప్రవేశపెట్టవలెను. ధనికులును పేదలును గూడ నిటుల నూలు వదుకవలసినదే. తమ వ్యవసాయ నిమిత్తము నూలు వదుకుకొన గోరువారికి గింజలును తీయుట ఏకులుచేయుట వదుకుట మున్నగుపనులను నేర్పవలెను. కావలసినపనిముట్లు మున్నగువానిని అసలు ఖరీదుకే యియ్యవలెను. వారు కడికిన నూలుతో మామూలురేట్లకే బట్టలు నేయించి యియ్యవలెను. ఇందులకు యేర్పాటులకు కావలసిన వ్యయములను భరింపవలసి యుండును.

3. వీలైనంతవరకు స్వార్థత్యాగముతో నూలువదుకునట్లు ప్రోత్సహింపవలెను. తమనిమిత్తమే నూలు వదుకుకొరువారికి సహాయము చేయుటలో ప్రధాన కార్యాలయమువారి కైర్తీవ్యయమును కలుగజేయ గూడదు. స్వార్థత్యాగముతో నూలువదుకుటకు యేర్పాటుచేయుటలో నష్టము వచ్చినచో అది నిష్కలమే యగును. కావున దేశముకొరకు లేక బీదలకొరకు నూలు వదుకుగోరువారు ఏకులునుగూడ తామే విధిగాచేసికొనవలసియుండును. కావున నూలువదుకుగోరువారు మొదట గింజలును తీయుట యేకులుచేయుట నూలువదుకుట యీమూడుపనులను గూడ నేర్చుకొనుటయే మంచిపద్ధతయని నేను తలచుచున్నాను. చురుకైనవారు ఒక్కరోజులోనే యీ మూడు పద్ధతులనుగూడ నేర్చుకొని గలుగుదురు.

ఆంధ్రదేశమున 12 సంవత్సరముల క్రిందనున్నాడెయ్యగల నూలు వదుకువారి కంటికిని యియ్యబడెడుకూలి సమానముగానే యుండవలెను. సన్ననూలు వదుకుగోరినచో హెచ్చురేట్ల నియ్యవలెను. ఆ మొత్తమును ఖద్దరుబట్టల ధరలో చేర్చవలెను. ఆంధ్రదేశమునం దొక సాంకేతిక ఖద్దరుపాతశాల నేర్పరుచుటకు మనగాల జరపించాను శ్రీ రాజావానియ వేంకటరంగరావు బహద్దరుగారు దక్కను హైదరాబాదులో నాప 1500 రూపాయల నొసగిరి. ఇది ఆంధ్రదేశమున ముఖ్యపరమగా నున్నదని శ్రీ రాజాగారు గ్రహించుటవలననే యీ విరాళము నిచ్చిరని యిప్పుడు నే నూహించుచున్నాను. ఆంధ్రదేశమున నేలకొలదినుండి యిండ్లలో చేతిరాట్టలపై నూలు వదుకుచున్న పుడు యిట్టి సాంకేతికపాతశాల ముఖ్యముగ నుండవలసినదే. ఈ పాతశాలలో నభ్యసించ గోరువారికి ఖద్దరు నందు గట్టివచ్చుక ముండవలెను. నేర్చుకొని తీరవలెనను దృఢ సంకల్పముగూడ నుండవలెను. ఈ పాతశాల నేర్పరుపగోరినచో పని నేర్చుకొనివచ్చుటకు చురుకైన యువకులను కొందరిని సబ ర్నతీకిగాని సోదేపూరుకుగాని పంపవలసియుండును. (మో. క. గాంధీ, ఎం.యు.డి.యూ 2-5-29)

The Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd., 193
BANGALORE CITY.
WANTED.
General and District Agents in all important centres of the Madras Presidency, Travancore & Cochin. Liberal contracts covering definite territory with Head Office connection and with power of appointment of Sub-Agents. Request details for our Remunerative proposition.
V. RANGASAMY Esq.,
B.A.B.L., F.C.I.,
General Secretary, Bangalore City.
Messrs. P. K. RAU & Sons,
Chief Agents, Madras Presidency
33, Mukerjallamuttu St., G. I. Madras.

for Economical Transportation

ఎక్కువ పొడుగు, ఎత్తు తక్కువ, వైశాల్యము

గలిగి అందమును, సౌఖ్యమును గలిగించుటలో

ఆశ్చర్యమైన మార్పును చేకూర్చునది

107 వీల్ బేస్ మీద నిర్మాణము గావించబడి యుది వరకు కంటె 4 అం పొడువు గలిగి, నేలకు అంటిపోవు నట్లు, ఎత్తు తగ్గించబడెను. నూతన పిచ్ బాడ్లతో నమర్చబడి, ఎక్కువ ధర పెట్టికొను కార్లలో గణన సుఖము, సౌఖ్య అన్నియు యందు గలుగును.

చివర్ కెట్ అందముగ సౌఖ్యమును గలిగించుట యందు రహస్య విధానమును బహిరంగపరచినదియే, యని ఎల్లచోట్లను ప్రసక్తి కలదు.

మీరు ఎంతదూరము ప్రమాణ మొనర్చినను సరియే, చివర్ కెట్ యందు అనందము గలుగును. గత నమూనాను పూర్ణోన్నతి గలిగించును. సులభముగా నడువ వీలుగను. కారునందు సామాన్యకూడ నుండు కొనుటకు ఎక్కువ వై శాల్యము గలిగి యున్నది. కాకున చూచు నిజుల్లె నేడు విచ్చేయుడు. నడచిచూచిన అన్ని సంగతులు తెలియును.

టూరర్, సెడక్ మాదిరిలు వెంటనే యిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నది.

సింప్లీస్ అండు కోలిమిటేడ్.,
మద్రాసు. ఉదకమండలం. తిరిచినాపల్లి.

వెలువడినది!

త్వరపడుడు!!

వెలువడినది!!!

శుక్ల సంవత్సరాది సంచిక

వెనుకటి సంచికలకంటె నెల్లవిధముల నుత్కృష్టమైనది.

సర్వాంగ సుందరమై క్రొత్త తీరున నున్నది

ఆంధ్రమహాజను లనుగ్రహించిన యమూల్యములగు వ్యాస రాజములతో ఒప్పియున్నది. విషయవిభజనము గావించి దశసరి గ్లాజు కాగితములపై ముద్దులొలుకునట్లు ముద్రింప బడినది. మూడురంగుల చిత్రములు ఆటన్నవి. కలకత్తాజాతీయసభకు సంబంధించిన చిత్రములు, ఇతరాంధ్రదేశ సంఘములయు, మహాజనులయు చిత్రములును 70 పుటలలో విచిత్రరీతిని వెలయుచున్నవి.

ఇందలి వ్యాసము లెల్లవిధముల నాంధ్రుల విజ్ఞానాభివృద్ధికి తోడుపడగలవు. కింద ప్రకటితమైన విషయానుక్రమణిక యీసంచిక విలువను చాటగలదు. ఆంధ్రమహాశయు లెల్లరు నీసంచికను స్వీకరించి దీనివలని ప్రయోజనమును బడయదగుదురు.

విషయానుక్రమణిక

రాజకీయము, సారస్వతము, కథలు, చరిత్ర, చిత్రకళ, సాంఘికము, వైద్యము, జ్యోతిషము,

విషయానుక్రమణిక, చిత్రానుక్రమణిక, చిత్రవివరణము, పంచాంగము, ప్రస్తావన.

౪౩-వ భారతజాతీయమహాసభ అధ్యక్షోపన్యాసము—శ్రీ పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు, ౪౩-వ భారత జాతీయ మహాసభ తీర్మానములు, రాజనీతి-రాష్ట్రాంగములు—వి. బాపిరాజు గారు, ప్రజాస్వామికప్రభుత్వము—వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు గారు.

సువర్ణయుగము—శేషాద్రిరమణకవులు, ఆంధ్రులు-సంస్కృత వాఙ్మయము—అమరవాది హనుమచ్ఛాస్త్రి గారు, సారస్వతజ్ఞాన—కవికొండల వేంకటరావు గారు, హర్షవైషధము—శ్రీనాథనియాధీశ్వర ణము—బిక్కిన సుదర్శనరామలక్ష్మీకాంతమ్మగారు, ద్రావడిరోపము వ్యాసుడు-తిక్కన—అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి గారు, మాదయ్య గారి మల్లన-రాజశేఖరచరిత్రము—బండారు తమ్మయ్య గారు, అల్ల సాని పెద్దన—జనమంచి శేషాద్రిశర్మ గారు.

ఉగాదికానుకలు—సెట్టి లక్ష్మీనరసింహము గారు, నిరంజనశాస్త్రి—రాయసం వెంకటేశ్వరం గారు, సుప్సారిక జాతకము—కాసూరు వీరభద్రదేశ్వరరావు గారు, శీతలామందిరము—వేలూరు సుబ్బారావుగారు.

బుక్కరాయని విద్యానగరము—నాటి యన్యదేశపరిసితులు—నీరిపి ఆంజనేయులు గారు, సిసిలీ—రంగనాయకులు గారు (ఆక్సుఫర్డు) నూర్జహాను—ప్రతివాదిభయంకరం పార్థసారథి గారు, తూము లక్ష్మీ నరసింహదాసు గారు—మిన్ని కంటి గురునాథశర్మ గారు.

భారతీయచిత్రకళ—మంత్రవాది వెంకటరత్నం గారు, అజంతా చిత్రకళ—కె. నరసింహాచారి గారు, శ్రీ సత్యజ్ఞానమందిరము—

తెలుగుబ్రహ్మణుల తెగలు—గరిమెళ్ల సోమన్న గారు, విశ్వ సోదరత్వము—శ్రీ తత్వానందస్వామి గారు.

ప్రకృతిచికిత్సాసిద్ధాంతము—దంతులూరు శ్రీరామచంద్రరాజు గారు, సూక్ష్మరు సూక్ష్మవైద్యము—పోన్నాడ వెంకటరావు గారు, హోమియోపతి—లంక రామారావు గారు.

కాలామృతగ్రంథకర్త-మద్దులపల్లి వేంకట సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు.

ముక్తివిచారణ—కొటికెలపూడి యజ్ఞేశ్వరగారి నరసన్న గారు, పాతంజల యోగసూత్రములు—గొట్టముక్కల కృష్ణమాచార్యులు గారు.

సంగీతము - స్వరావళి—వింజమూరి వరాహనరసింహాచార్యులు గారు, శ్రీపరవస్తు వేడ్కటరంగాచార్యులు అయ్యవారలు గారు—ఇ.వి.వి. రాఘవాచార్య గారు.

లోకములు-లోకాంతరములు - లోకాంతరయాత్ర—ముక్తిసూతులపాటి గోపాలకృష్ణశాస్త్రి గారు, వాసనల పరస్పరప్రభావము—పారనంది బగన్నాథస్వామి గారు, పాడిపశువులమేత—యేజెళ్ల శ్రీరాములుచౌదరి గారు, భాషాప్రయత్న విశ్వవిద్యాలయములు—కుందూరి ఈశ్వరదత్తు గారు, బర్మా ఆంధ్రకాల్పికులు—వారి పరిస్థి

ఆంధ్రపత్రిక దినపత్రికకు సంవత్సర చందాదారులకు పోస్టేజితో సహా రు. 1-4-0 కు, వారపత్రిక చందాదారులకు పోస్టేజితో సహా రు. 1-8-0, ఇతరులకు పోస్టేజితో సహా రు. 2-4-0 లకు నీసంచిక లభింపగలదు. కొలది ప్రతులు మాత్రమే ముద్రితము లైనవి. వలసిన వారు త్వరగా మాకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

వైధరలకు చందాదారులకు వి. పి. గా సంచికను పంపుకొను చున్నాము. అక్కజలేని చందాదారులు మాకు వెంటనే తెలుప గోరుచున్నాము. ఊరకుండి వి. పి. లను తిరుగగొట్టి మాకు వ్యయ ప్రయాసల గలిగింపకుండ మతిమతి ప్రార్థించుచున్నాము.

వేదాంతము, సంగీతము, ప్రకీర్ణకము, రసతరంగములు అను 12 విషయవిభాగములుకలవు.

తులు—ఆ. నారాయణరావు గారు, స్త్రీలు రాజకీయమున బాల్గాను విధము—అయ్యదేవర బాలా త్రిపురసుందరమ్మ గారు, శ్రీరాజా మిర్రానల్లపరాజు వేంకటపతిరాజు బహద్దరువారు—మెండ్యాల వేంకట సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, శరీరవ్యాయామము—ప్రొఫెసరు యశ్వంత సింహ గారు—చల్లా జగన్నాథము గారు, భీమావ్యాపారము—ఆంధ్ర దేశము—యన్. సుబ్బారావు గారు, అమరావతీస్తూపములు—మల్లం పల్లి సోమశేఖరశర్మ గారు, విభవసంవత్సర విశేషములు—౧౯౨౮-౧౯౨౯.

సంవత్సరాది—బులుసు వెంకటరమణయ్య గారు, లాలాజీ నిర్యాణము—పురిపండ్ల అప్పలస్వామి గారు, అర్చన-నై వేద్యము—పంచాంగుల ఆదినారాయణశాస్త్రి గారు, గణపతి—కే. అనంత పంతుల వేంకటేశ్వర్లు గారు, స్వాతంత్ర్యయాత్ర—గుట్టప్పడియ ఆంజనేయులు గారు, నిర్వేదము—దుర్గుమహంతి సోదరకవులు, భక్తచింతా మణి పద్యములు—వడ్డాది సుబ్బారాయణుడు గారు, సృష్టి-మానవుడు—పెనుమర్తి వెంకటరత్నము గారు, స్వప్న శారద (మంజరి)—సంజూరు శివరావు గారు, కవి-ఆతిథ్యము—అప్పల వీరవెంకట జోగయ్య శాస్త్రి గారు, ఆత్మజ్ఞాన—అనంతపంతుల రామలింగస్వామి గారు, కవితా స్వయంవరము—వడ్డల కాళిదాసుకవి గారు, ఇనోసి—శ్రీ. శ్రీనివాసరావు గారు, తృణకణములు—సన్నిధానము సూర్యనారాయణశాస్త్రి గారు, మట్టిచెట్టు—క్రొత్తపల్లి సూర్యరావు గారు, భిక్షు దేహి—గుండిమెడ వేంకట సుబ్బారావు గారు, ముత్యాలు—పూడి పెద్ది వెంకటరమణయ్య గారు, సత్యగానము—అనంతపంతుల రామలింగస్వామి గారు, గోకులాచ్యమి—శ్రీమతి తల్లాప్రగడ విశ్వసుందరమ్మ గారు, మణిపాయ—అనందకృష్ణ, వేడుకోలు—వెలువోలు సీతారామయ్య చౌదరిగారు, మఱచి! లక్ష్మణ! నిన్ను నే మఱవగలనా?—గున్నేపల్లి అక్షయలింగము గారు, పాండువంశ ప్రతిష్ఠ—మల్లాది సూర్యనారాయణ శాస్త్రి గారు, కడసారి—ప్రతివాదిభయంకరం రంగాచార్యులు గారు, పద్మిని—చల్లా లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రి గారు, దైవందిస్తా—వేంకటేశ్వరుడు—దీపాల పిచ్చయ్య శాస్త్రి గారు, భిక్షు పాత్రము—తాపీ ధర్మారావు గారు, పుష్పకోమలీ!—నాడెళ్ల వెంకట్రావు గారు, మల్లమదేవి—వేంకట కాళిదాసకవులు, హెచ్చరిక—తుమ్మల సీతారామమూర్తి చౌదరి గారు, చిగురాకుమీద ఝంఝూ నిలము—యమ్. సూర్యప్రకాశరావు గారు, సఖుడ—జంధ్యాల శివన్న శాస్త్రి గారు, జోలపాట—కాటాపులపల్లి రామమూర్తి గారు, మల్లిక—కె. బి. కోటిలింగం దేవరుగారు, వేదకాలమునాటి ఇంద్రుడు—ఆరవిల్లి నరసింహాచార్యులు గారు, నిగళబద్ధకవి—బామ్మరాజు జానకీరామశర్మ గారు, ఈశ్వరా!—సోమంచి సూర్యనారాయణశర్మ గారు, శ్రుతిలేని—అడివి బాపిరాజు గారు.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!

ఆంధ్ర గ్రంథమాల 10-వ గ్రంథము వెలువడినది

ఆంధ్ర గ్రంథమాల

(గాంధీమహాత్మానిస్వీయచరిత్రము.)

ప్రథమ సంపుటము

క్రొన్ పైజా, పుటలు ౪౫౦

మేలయిన కాగితము ముచ్చటలు గూర్చు అచ్చు.

అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు

వెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు.

శతావధాని వేలూరి శివరామ

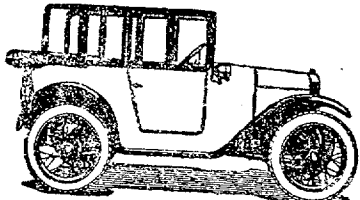
శాస్త్రిగారు తెనిగించినది

వెల ఒక రూపాయ మాత్రమే.

తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,

నెం. 7, తంబుకెట్టిపిడి మద్రాసు,

BABY AUSTIN 7 H.P.

ఆస్టిన్ 7 హెచ్.పి.

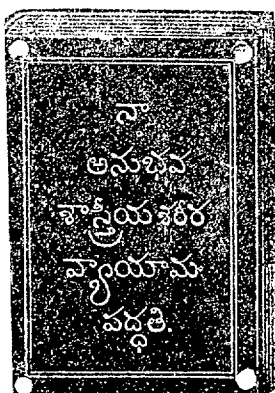
ఈ కారు మోటారు-వైక్స్ వైడ్ కారు ధర కంటే పైసల వ్యయముగా మెచ్చు ధర గలది, ఒక వైక్స్ పెడ నందు ఉంచ వీలుగలదు, గంట 1-కి 45 మైళ్ల వేగములో ప్రయాణ మొనర్చును, నిట్రమైన దిగుడులందు ఎక్కగలదు, ఒక గాలను పెట్రోలుకు 55 మైళ్ల దూరము ప్రయాణ మొనర్చగలదు, ప్రయాణపు ఖర్చులు ముక్కిలి తక్కువ, ప్రతివిషయమునందును తృప్తిని గలిగించినది.

మంచి సుగుణములతో ఇవికొన్ని ఆస్టిన్ 7 నందు గలదు. ధరలు రూ. 2300 నుండి గలదు.

The South Indian Motor Co. MOUNT ROAD, MADRAS.

అందఱును నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాధులను విషయములు పూర్తిగా చర్చింపబడినవి. ఇందునాయొక్కయు, వాశిష్ట్యయొక్కయు, పెక్కు పద్ధతులను సూచించుచున్నావటములు గూడ కలవు. దీనిని సమగ్రముగ పఠించితేని నావ్యాధులను పద్ధతి విధులు బాగుగా బోధపడ

గలదు. ప్రతిభారతీయునకును దీని జదివిన మాత్రమున నూతనోత్సాహమును శరీరవ్యాధులను నశింపజేయు కలిగి తీరును. తపాలా ఖర్చుకు మాత్రము రు. 0-2-0 రెండు పాణాలు పంపితేని యీ గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని, విశేషముగా ప్రయోజనము నిస్సంశయముగ మార్చు గలిగితిరును. ఈ సమయము పొగొట్టుకొనుచు, ఈ విషయము వినిచి తమనందుండగనే లేఖను వ్రాయుదు. దీనిని జదివి ఆయుర్వేదాంగబలముల ననుభవించుచు గాక ప్రొఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు, అఖిల భారతీయ శరీర వ్యాధుల మార్గదర్శి, పొట్టు జననకాగిత, బెంగళూరు పిటి.

కృష్ణాజిల్లా కైకలూరు తాలూకా విలేజ్ ఆఫీసర్ల

బిల్లింగు.

జమాఖర్చు లెక్క:-

జమ.

విలేజ్ ఆఫీసర్ల వల్ల వసూలయిన చందాలపయికం	రు. అ.ప.
సేవింగ్స్ బ్యాంకు వడ్డీ	1807- 9-0
లేటు తేజుకు సుబ్రహ్మణ్యం పంతులుగారు (తహా	59-18-6
శ్రీలుదారు) ధర్మంగా యిచ్చిన మొత్తం	100- 0-0
నుడివాడ నూర్యనారాయణగారు వి.ఎమ్. మండవల్లి	100- 0-0
ఆచారం మనసబుగారు బదులుగా యిచ్చిన రొఖం	57-12-0
బందా వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారు బదులుగా యిచ్చిన రొక్కం	80- 0-0
యిలపర్రు కర్లంగారు చందాగా యిచ్చిన రొక్కం	14- 0-0
పందిరి వాసాలమ్మకుం బాపతు	2- 0-0
జే సి మెంటుపని ఆవుడలచే నేటప్పటికి మిగిలియున్న యిటిక, నగయిరా సామానులు అమ్మగావచ్చిన మొత్తం	170-0-0
జమ మొత్తం	1891- 2-6

ఖర్చు.

శంఖుస్థాపననిమిత్తం	రు. అ.ప.
సలం బరంతుచేయించినందుకు	5- 0-0
బెజవాడనుండి తెచ్చిన యిటుక, సున్నం, యిసుక, కారురాయి కొనుబడి యెగుమతి దిగుమతి పడవ చార్జీలు	185- 3-0
మూలి, రైలుచార్జీలు, హోటల్ చార్జీలు	1012- 1-6
వింజరం లాకునుండి స్థలంవద్దకి యిటుకవగయిరాలు చేర్చినందుకు బట్ల కిరాయి	49 -9-9
పునాదులు త్రవ్వట, గానుగ యెప్పాల్లి ఘమెంటు చార్జీలు	235-0-0
తాపీ మేస్త్రీలకు	222- 5-9
	81- 4-0
ఖర్చు మొత్తం	1790- 8-0

1. పయిన తెలియపర్చిన జమ మొత్తంలో ఖర్చు మొత్తం పోను చిరాకు రు 100-10-6 లు నిల్వవున్నది. ఈ నిల్వ మొత్తంలోనుండి బందా వెంకట సుబ్రహ్మణ్యంగారికి రు 80-0-0 లు బదులు తీర్చవలసినదిగా ది 18-2-29 తేదీని కైకలూరులో జరిగిన గ్రామాధికార్ల సభలో తీర్మానించ బడినది. పయి జమాఖర్చు లెక్క-తీప్పిలు కోరువారు. లేఖలు వోచర్లు తని భీచేయవచ్చును.

2. పయి జమాఖర్చు లేఖ. ది 4-3-28, 18-2-29 తేదీలను కైకలూరులో జరిగిన గ్రామాధికార్ల సభలలో చదువబడి ఆమోదించబడినవి.

3. యంతవరకు బిల్లింగు జేసి మెంటువరకు సున్నంకట్టు దుతో చరూరాయి నిధముగా సున్నది. మిగతా బిల్లింగు కైకలూరు తాలూకా గ్రామాధికార్ల సౌకర్యముల నిమిత్తం మల్లరా శ్రీ, కొంఠూరు కర్లం, నరసాడ వెంకట సుబ్బారావుగారు వక్కరే పూర్తి చేయించెదనని ది 22-2-29 తేదీని కైకలూరులో జరిగిన గ్రామాధికార్ల సభలో వాదనము చేసియున్నారు. అందుకు సభవారు రిజల్యూషను పూర్వకముగా సమ్మతించియున్నారని తెలియపర్చుటకు సంబంధించుచున్నాము.

వాడవల్లి శ్రీరామమూర్తి,
కర్లం, వణుదుర్రు,
కూరాడ వెంకటశేషయ్య,
కర్లం, అల్లూరు.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to:-IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE Nai Sarak, Delhi

గజ్జికీ తెలము

ఈ తెలమున నాలుగు భాటలు రాసిన గజ్జికీ తెలము, ఈ తెలమునందు సరియైన తెలమును, తక్కువ వదిలివేసి, గజ్జికీ తెలమునందు దీని, బాగా తెలుసు - ముద్రా

మదనపల్లె

మహాత్మా గాంధీగారి రాక

శ్రీవారు మదనపల్లెకు యీనెల 16 వ తేదీన వచ్చునట్లుగా పత్రికలములమునను శ్రీయుత కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి మహాత్ముని సంచార కార్యక్రమరీతిగను తెలియుచున్నది. తత్కార్యక్రమై తాలూకా ప్రముఖు లగు శ్రీయుత టి. య్. రామకృష్ణారెడ్డి బి. ఏ. బి. య్. తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు గారు విశేష శ్రమగొని మండలమునం దంతయు తిరిగి విరాళముల వసూలుచేయుచున్నారు. చంద్రుని రాకకై యెదురుజూచు చకోరముల చంద్రమున యీమండలవాసులే గాక చుట్టుపట్లంగల పల్లె నివాసులు ఆమహాత్ముని దర్శించి ధన్యత గాంచనెంచియుండుట శుభావహము. ఈమండలమున కరుదెంచు కాల మతిసామీప్యమున నుండుటచే యెల్లరును తమతమ విరాళములను త్వరలో చెల్లింప ప్రార్థితులు. మఱియు ఆహ్వాన సంఘవారికి పెద్ద పెద్ద గ్రామములందు తిరుగుటకు పని యుండుటచే పల్లెవాస్తవ్యులందరికి బోన వీలులేనందున వారు తమ కానుకలను ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుల వేరుకు మణియార్పరు చేయబడుటకై యిందుచూచుముగ ప్రారంభ బడుచున్నారు.

టి. గోపాలకృష్ణయ్య గుప్త,
ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి.

ఒంగోలు

ఆంధ్ర తెన్నిస్ పోటీపంఛెములు
మాపురమందు ఈ నెల 1 వ తేదీనుండియు జరుగుచున్న తెన్నిస్ పోటీలలో మాపురమందు డబుల్సు సెమిఫైనలు నిన్న సాయంత్రం జరిగినది. శ్రీయుతులు నారాయణమూర్తి సార్వభౌమరావుగారు, శ్రీయుతులు కృష్ణస్వామి రఘుపతిరావుగారు ఓడించిరి. ఇగతావులవారును అతి మనోహరమైన ఆటను ప్రదర్శించి ప్రేక్షకులను ఆనందాద్ధి నోలబడించిరి. నారాయణమూర్తిగారు తెన్నిసు ఆటకు దక్షిణ భారతదేశమున భిష్మాచార్యుని వంటివాడు. కృష్ణస్వామిగారు అభిమన్యుడిలాంటివారు జయాపజయము లెట్లున్నను వీరు యిరువురు ఒక్కచో నాడగా చూచు భాగ్యము ఒంగోలు పౌరులకు కల్లునట్లు అదృష్ట విశేషమే. శ్రీయుత సార్వభౌమరావుగారు తెన్నిస్ ఆటలో మంచి అనుభవము ప్రాప్త్యాము గలవారు. ఇట్టి కలయక చాలా అరుదు. ప్రేక్షకులు అధికముగా చేరుటకుగూడా కారణం.

మొత్తంమీద మాడు సెట్లవరకు ఆటసాగినది. మొదటి సెట్టు 6-3 ప్రకారం నారాయణమూర్తి సార్వభౌమరావుగారు ఘనం రెండవది 2-6 ప్రకారం కృష్ణస్వామి రఘుపతిరావుగారు ఘన పిమ్మట మాడవ సెట్టు 6-3 ప్రకారం నారాయణమూర్తి సార్వభౌమరావు గార్ల ఘనం వచ్చినవి. నారాయణమూర్తి సార్వభౌమరావుగారు గెలుపొందెరి.

(స్వకీయవిలేఖరి.)

మహాత్మాగాంధీగారి అధ్యక్షత క్రింద
నెల్లూరులో 12-5-29 ఆదివారము రాత్రి 8-గంటలకు
అల్లూరు శ్రీకృష్ణవిలాససభవారు
అంతాఖద్దరు దుస్తులతో
రామకబీర్
నాటకము ప్రదర్శింతురు.

పురుషులు	స్త్రీలు
రిజర్వుడు రు. 10-0-0	2-0-0
,, 5-0-0	1-0-0
1 తరగతి ,, 3-0-0	0-8-0
2 తరగతి ,, 2-0-0	రిజర్వుడు 1 వ క్లాసు సీట్లకు
3 తరగతి ,, 1-0-0	మాత్రం నెంబర్లువేయబడును.
4 తరగతి ,, 0 8-0	1-5-29 తేదీ మొదలు టిక్కెట్లు శ్రీకన్యాదేవి విద్యాలయం నెల్లూరులో విక్రయంపబడును.

ముఖ్యగమనింపు:- టిక్కెట్లు ముందుగా కొనవలెను. మహాత్ములు సరిగా తెలుసునకు వచ్చెదరుగాన ఏమాత్రం మాలసిం చినను వారి అధ్యక్షత సందర్శనభాగ్యము లభింపదు. ఈ అమూల్యతరుణము మించనీయక ఎల్లరు 6 గాలి రాప్రారథన.

తిరుపతివార్తలు

(స్వకీమవిలేజిరి)

నగరి కాంగ్రెసుకమిటీ

29.4-29 ది సాయుజ్యము 7 ఘంటలకు తిరుపతిలో
కాంగ్రెసుసభలు చిత్రాలవాడలో పలు కలెక్టు, 1929 వ
సంవత్సరమునకు, శ్రీమతి యు. గోదాలాచార్యులు వారిని
అధ్యక్షులుగాను శ్రీమతియలు యం. శ్రీనివాసాచార్యులు,
కొత్తపల్లి ముప్పాచార్యులు, కొండా రామకృష్ణ శెట్టి
గార్లను కార్యదర్శులుగాను ఎన్నుకొనిరి. కార్యనిర్వాహకసభ
కు సభ్యులను, ఎన్నుకొనిరి.

మహాత్మా గాంధీజీ వారిని, శ్రీమతి కస్తూర్బాయి గాంధీ
శ్రీవారిని, ఈనగరమునకు ఆహ్వానమునకును, వారలకు
నగరకాంగ్రెసు సంఘములకు, శాస్త్రవేత్తలను సమర్పించు
వలసివదిగా తీర్మానించినారు.

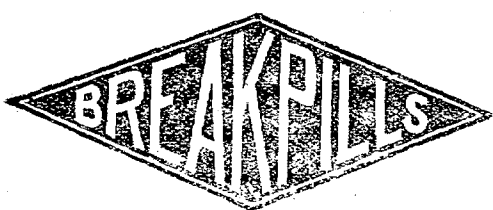
ఆహ్వానసంఘమునకు సభ్యులను ఎన్నుకొనిరి.

తిరుపతి గంగజాతర

చిత్తూరు, కడప, నెల్లూరు ఈజిల్లాలలో ప్రఖ్యాతిచెందిన,
తిరుపతి గంగజాతర 7-5-1929 మంగళవారం ప్రారంభమగును.
14-5-1929 ది రాత్రిముగియును. ఒక్కవారకు కో
జిల్లాలలో మొదటి రెండు రోజులలో దుర్గామంత్రోటి, బాలు
రు కలవిధులు కేవలము ధర్మచిది విధులలో తిట్టుకుందురు.
దడటిలోజాన శ్రీ గంగమ్మదేవతకు ప్రార్థనలు సమర్పించుటగా
ను, బ్రాహ్మణేంద్రులు, వారివారి శక్తికిగలగిరిని తీసుకొని
వలసివచ్చుదురు. ఈ జాతరకు సుమారు 20,000 వేల ప్రజలు
హాజరయ్యెదరు. నీటి ఆహారములు చాల అధికముగ యిం
టున్నవి. 15-5-2 ది ఉదయం మహాత్ములవారు విచ్చేసెదరు.
ఈ గంగజాతరను వచ్చు ప్రజలందఱును, మహాత్ములవారును
ట చాలా అనుకూలముగనుండును.

చిత్తూరు-మదనపల్లె విద్యార్థులకు శిక్షలు

తిరుపతిలో ఫిబ్రవరి మాసమున జరిగిన, గ్రీన్వీచ్ మో
యర్ స్టాన్లు అటలలో, పొట్టానిన మైక్రాస్కోప్ విద్యార్థులు
జనానుమరుగు కంచిపెట్టుబడినమెలనే ఆనగా 15-2-29 లేదీ
రాత్రి 8 ఘంటలప్పుడు రాళ్లతో కొట్టుకొనిరిని పోలీసువారు
తిరుపతి మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో ఫిర్యాదు దాఖలు చేసినందుపై
ఫిర్యాదకర్తలకు 7 నరు సాక్షులు విచారించబడిరి. చిత్తూరు వి
ద్యార్థులు 12 నరులై ఒక్కరికి నమ్మకు పాత్యుకాలేదు కాన
ఆ ఒక్కరిపైన ప్రత్యేక కేసు పెట్టెదరు. చిత్తూరు వి
ద్యార్థులు 11 నరులు మదనపల్లె విద్యార్థులు 10 నరులు, నే
ను చెనీనట్టుతీర్చిపెట్టి విద్యార్థులను ఆనియూ ఇగమిద మంచి న
డండిక గలిగిన వారై యిండిక వలె నని హెచ్చరించి
నిడుదలచేసిరి.

ముసలివాండ్రను యౌవన వంతులుగా జేయును
పలువ బడిన వీర్యమును గట్టి పరచును. ఎక్కువ
సేపు బలమును కలుగజేసి సంసారసౌఖ్యమునకు అనకా
మిచ్చును, శరీరమునకు లేజన్ను కలుగ జేయును. ఎక్కు
వంటి కుటుంబంధమైన జాడ్యములైనను జేగబాలువు. 1
గంటలో ఏటి కన్నుల తీక్కినకనసరచి అనంగమును కలుగ
జేసి శ్రీ పురుషులను తినివ నొందెను బైరాగివిటి. శన
వివగంధకాదులు కలియలేదు.

20 మాత్రలు సీసా రు 2-0-0 60 మాత్రలు సీసా రు 5-0-0

ఆర్య వైశ్య అశ్రమం

చికాకోట్ సిటి (గంజాంజిల్లా.)

కామరంజని మాత్రలు

ఇంద్రియస్థలనము, హస్తప్రయోగాది దురభ్యాసము
లచే గలిగిన దుర్బలములు, ఇంద్రియము పలువబడుట, అధిక
సంసారసౌఖ్యముచే గలిగిన నిస్సత్తువ, మతిభ్రమ, అశీర్గము
మొదలగు దోషములను పోనాడి రక్తవృద్ధిని, వీర్యవృద్ధిని,
సంసారసౌఖ్యమునకు బలమును, కాంతిని గలుగజేయు పరమా
వధము. 80 మాత్రలుగల సీసా తపాలా చార్జీలతో రు. 2-8-0.

ఎస్. కె. దేవర అండుకో,

ద్రాక్షారామం, (తూర్పు గోదావరి)

పూజ్యులయిన గాంధీ మహాత్ముల వారి వచ
పద్యములయందు కేవల ప్రాంతవాసులు నమర్పించిన

విజ్ఞాపన

మహాత్మాజీ!

ఆత్మోద్ధరణకయి ప్రహ్లాదుడవలె చివ యత్నమో
త్రమ మర్చి బు., పా. ఘోర రాజకీయ వ్యాపారములకు వస్త
జేసి, యాధ్యాత్మిక, లౌకిక విజ్ఞానములకు భిన్నాత్మకములు యు
జాతుకరచిన యహింసాసూక్ష్మ ప్రవర్తన! విశుద్ధవంతుల శరణ
యి లభించుచున్నారము.

గంగాం సంశ్లేషమువలన తామెప్పుడైన అవహా
యోద్యమ మార్గములను కేవల ప్రాంతవాసులకు మేలినగూడి. తి
రేవల్లె ప్రాంతవాసుల యభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగా యత్నుప
ట్టునను శాజగు చిన్నగ్రామములకు కలిసి, యొక పుస్తకాల
సంఘమును ప్రభుత్వమునారేర్పరించిరి. ఆయ్యది ప్రజల కనదుల
ముగానందున ప్రజలు జన్మలనీయక జన్మలతోనక, కల
సా.లకు సైతమేగి, సర్కారును లొంగజేయగా వారాపురవా
లక హామీమును రద్దుపరచిరి. అందుచే నాపురవాసులెల్లరు
తనక తమ కృతజ్ఞులయి యున్నారము.

తాను నెలకొల్పిన నిర్మాణకార్యక్రమమునందు ను
భ్యాసమున ఉద్దవనీ యాప్రాంతమున కొంతవ్యాపించియు
న్నది ఈ సామ కరీరములందు 2000 రాట్టుములకు తక్కు
వలీకుడే కరిచేయుచున్నది. భాదీఅమ్మకముచూడ నానాటి
కభిస్థిది నొందుచున్నది.

ఉద్యమరంభమునందేయు నీప్రాంతమునందు బీకేకు
జోను, గూర్జులూడినాడు. రంజుకాతీయ భాతగాలందే కా
లాంతరమున ప్రభుత్వసాహాయ్యమునవారింబిడిచి ఇష్టము
మున నుద్యమకారకముగా మరే కిలోవేల దీక్షి కాంధ
యనది.

స్థానికపక్షల యెక్కువల ప్రజలతో మైత్ర్యమున
గదు భంగమును కలిగించుచున్నది. జాతిమత మతాభిమానముల
కాక ద్రవ్యాపేక్షకుడే రాజ్యాధికారియగుట అనాంమును
ప్రజలతో అవిమీలక పుగొప్పచున్నది దేశములోని వివిధముల
ములతోను, వివిధవృత్తులందును ప్రాతినిధ్యము సమకూర్చు
విధానముతోచక, చిక్కిలకు కానైన మాకు పక్షాగ్రహము
మాడకోరదము.

తమనాయకత్వమున స్వరాజ్యమును సంపాదించునెంచిన

బాపాలాల్ గారి

నగలు,

216, కె. ఎ. రోడ్, మదరాసు

మేము గను, లా. దైవిక దా. కలములని తోగలు, ధర్మ
ము, దీక్షగా ప్రకాశింపజేయుచు ప్రార్థించెదము

ప్రపంచమున కువియెమునరి దీక్షా విశ్మయకథ న
లిపి మహాతేజస్వ జన్మంత్ర గాగి గాగి గోపాలకృష్ణ మృగా
రీ ప్రాంతమువారే! వారి మహిమమును, మాతంధరదేవము
నక కలిగిన నవ్వుమునకు మేమెరుము చింతిల్లు సుఖ్యము.
నానకము తమ గురీల్లన గాఢున దేశసేవకడకు
గాక!

తిరుపతి తమ దేశీయతీర్థములలో గాగి గాగి గోగ్గ
ములు సమమములక యున వేగము

లోలోలితలగు తోనును తమ దీక్షాభక్తివ్యభూతమును
తూరేపల్లె కల దొరుకు మామహాభివృద్ధిని కలెదుము, నదుకు
పూజకు ప్రార్థనకు సాక్షాత్తు పరిచింపుచున్నాము.

కేవల ప్రాంతవాసులు,

ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమధర్మ మహావనసభ, బెజవాడ

బ్రహ్మశ్రీ, ప్రభుల లక్ష్మీవరసింహం పంతులు, మోకోర్టు
నకిలు, (వికాఖపట్నం) గారి యాధిపత్యమున కుక్కుసూక్ష్మ
కైకాఖకుడ 2, 3, ఉధుయి (ఆంధ్ర 1929 ప. 11 మేసె
11, 12, తీర్చిబిడు) కి, అదివారములందు బెజవాడ నగరము
న శ్రీ నానమండ్ర లక్ష్మీవరసింహం పంతులుగారి "గోమూల"
ధివనమునందు జరిపబడును.

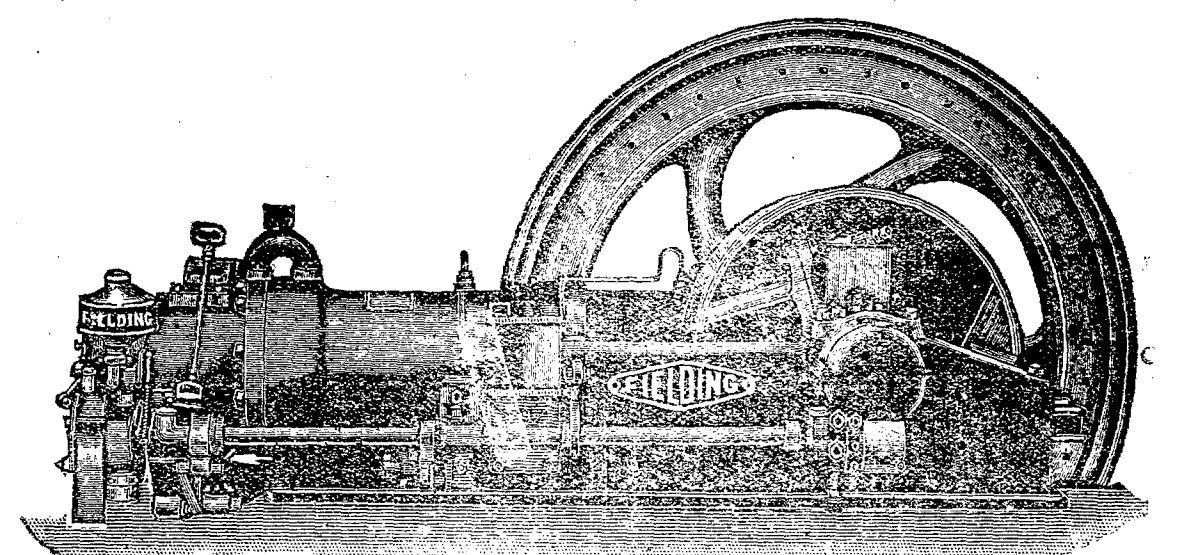
(మరి, స్మృతి, కష్టాచారములకు తోచినట్టి వర్ణాశ్రమ
ధర్మాభిమానులకు వండితున్నా, లోకములన్ను సభకు ప్రతి
సిద్ధులగా విచ్చేసి పరీక్షబహుప్రయుగా జరిపేయవరని ప్రార్థి
యచున్నాము.

ఇతర ప్రదేశులందుండి పరీక్ష విచ్చేయు ప్రతిఃధు
2 రోజులకు మించుగా తమరాకను తెలుపవలయును. అట్టివా
రికి బి, భోదనమునగైరాల ఆహ్వానసంఘమువా దుచిత్తుగా
కోసంగెనకు.

ఆహ్వానసంఘసభ్యులు

వివరము నిమిత్తము సెక్రటరీ, వర్ణాశ్రమధర్మ
హావనసభ, గవ్వరుపేట, బెజవాడ, ఆంధ్ర ప్రాంతములె.

వేటెంటు
కోల్డుసారింగు
క్రాడాయిలు
యింజనులు
“ఫైర్లింగు”
క్విక్ సారింగు
కమిడికల్
క్రాడాయిలు
యింజనులు

ఈకోల్డు సారింగు యింజనులు చాలాతేమకరముగా పనిచేయుటకు క్రొత్తయింప్రాపు మెంట్లతో
తేమకరమైన కలమెనులతో తయారుచేయబడు చున్నవి. ఈకమిడికల్ యింజనులు సుమారు రెంజీ
నియమములలో యిగ్నీషన్ ట్యూబు కాల్చిన మాత్రమే స్టార్టు అగును.

మోకొనిజం బహుములభము—క్రాడాయిలు ఖర్చు బహుతక్కువ. ధరిలు అతి సరసము. అన్ని
పార్తులున్ను చాలా బలముగలవిగా నున్ను పెంపగులవిగానున్ను వుండును. 12½ మొదలు 50 బి.
హెచ్. పి. వరకు అన్నిపైజాలు యెప్పుడున్న స్టాటులోవుంచబడును.

బ్రాంబి: మెయిన్ రోడ్డు, విశయనగరం. } పోల్ యేజెంట్లు:—డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో,
12, తంబుచెట్టిపేది, మద్రాసు.

ఆంధ్ర దేశమున మహాత్ముని సంఘారము

దోసకాయలపల్లిలో మహాత్ముని కోరికపైని అగ్రవర్ణములవారు అస్పృశ్యులు కలసి కూర్చుండుట

ఖద్దరుబట్టలను మాత్రమే కట్టవలెనుగాని స్వదేశీ మిల్లుబట్టలను వైతము కట్టగూడదు

రాజ్ కోలులో 2130, రాజమహేంద్రవరములో 6100

నేడు (8-5-29) ఉదయమున మహాత్ముడు సీతానగరము వెళ్లెను

రాజ్ కోలులో 2130 రూపాయలు లభించుట

మొన్న రాత్రి మానవ్రతమును వదలుట

రాజ్ కోలులో శ్రీయుత పాన్డా మారాఠాపుగారి గృహమున మహాత్ముడు బసయ్యేర్పరచబడెను. 5 వ తేదీ ఆదివారము నాడు రాత్రి 7½ గంటలు మొదలు 6 వ తేదీ సోమవారము నాడు రాత్రి 7½ గంటల వరకును మహాత్ముడు మానవ్రతము నవలంబించెను. అటు పిమ్మట మానవ్రతమును చాలించి బహిరంగసభకు వెళ్లెను. పెక్కువేల మంది అడట సమావేశమై యుండిరి. ఉన్నతమగు వేదిక పైని మహాత్ముడు కూర్చుండగానే పుష్పహాలను సమర్పించిరి. రాజ్ కోలు తాలూకా ప్రజల పక్షమున శ్రీయుత వాడేవు రామమూర్తి (న్యాయవాది)గారు సన్మానపత్రమును 2130 రూపాయలను మహాత్ముడు సమర్పించిరి. 500 రూపాయల వెలగల నగలు గూడ నొసగబడెను.

కడలి గ్రామమువారు రు 101-7-6 లు సమర్పించిరి.

మహాత్ముడు సభలో నుపన్యసించెను. మనము బడయగ గుభాషణము స్వరాజ్యము గాని కాంచనాభరణములు గావు. స్వరాజ్యమునగా రామరాజ్యమే. రామరాజ్యము రావలెననిన మీరందరను నూలు నడుకవలెను, కద్దరు కట్టవలెను, అస్పృశ్యతను తొలగింపవలెను, పరాధీనతను త్యజింపవలెను అని మహాత్ముడు నడిచెను.

గన్నవరములో నిడించుట

రాజ్ కోలునుండి మహాత్ముడు సోమవారమునాడు రాత్రి 7-40 గంటలకు తాటిపాకమీదుగా గన్నవరము వెళ్లెను. మొన్న 5-వ తేదీ సోమవారమునాడు రాత్రి మహాత్ముడు గన్నవరములోనే నిడించెను. (మా ప్రత్యేకవిలేఖరి తంతివార్త)

దోసకాయలపల్లిలో 968 రూపాయలు

సభలో మహాత్ముడు కోరిగా అగ్రవర్ణములవారు
అస్పృశ్యులతో కలసి కూర్చుండుట

నిన్న 7 వ తేదీ మంగళవారమునాడు ఉదయమున 10 గంటలకు మహాత్ముడు రాజ్ కోలునుండి రాజమహేంద్రవరము వచ్చెను. నిన్న సాయంకాలము మహాత్ముడు దోసకాయలపల్లి వెళ్లెను. నిన్న మధ్యాహ్నము శ్రీయుతలు డా॥ గురుమూర్తి, డా॥ సుబ్రహ్మణ్యము, వెన్నేటి సత్యనారాయణ, బారిష్టరు స్వామినాయుడు (ఎం. ఎల్. సి.) గార్లు ముందుగా దోసకాయలపల్లి వెళ్లిరి. పిమ్మట నిన్న సాయంకాలము మహాత్ముడు దేశభక్తుడు మండల కాంగ్రెసు కార్యదర్శి శ్రీయుత మహారి అన్నపూర్ణయ్యగార్లు మున్నగువారు దోసకాయలపల్లి వెళ్లిరి. అచట బహిరంగసభ జరిగినది. సభలో అస్పృశ్యులకు ప్రత్యేక స్థల మేర్పరచబడెను. “మీరు అస్పృశ్యులను వేరుగా కూర్చుండజెట్టుట నాకు చాలకష్టముగా నున్నది. అస్పృశ్యుల యుండగూడదను విషయమున మీకు నమ్మకమున్నచో మీరువారితో కలసి కూర్చుండవలెను” అని మహాత్ముడు నడిచెను. మహాత్ముడులు తెలుపగానే అగ్రవర్ణములవారు తమకును అస్పృశ్యులకును మధ్య కట్టబడిన త్రాళ్లను తెరిపివేసిరి. వెంటనే అందరను కలసి కూర్చుండిరి. తన మాటను సభ్యులు తక్షణమే నెర్పవేర్చినందులకు మహాత్ముడు కత్యధికమగు సంతోషము కలిగినది.

నెటాలులో పుట్టిన బాలుడు

నెటాలులో పుట్టిన 13 రోండ్ యిడుగల బాలుడు మహాత్ముని సందర్శించి తన్ను సబర్పతి ఆశ్రమమునందు చేర్చు కొనవలెనని కోరెను. సీతానగరములో తన్ను కలుసు కొనవలెనని మహాత్ముడు నడిచెను.

(రాజమండ్రి స్వకీయవిలేఖరి.)

రాజమహేంద్రవరమున 6100 రూపాయలు లభించుట

శ్రీలనభలో 648

దోసకాయలపల్లి నుండి నిన్న సాయంకాలము మహాత్ముడు మరల రాజమహేంద్రవరము రాగానే వీరేశలింగ పురమం దిరమున జరిగిన శ్రీలనభకు వెళ్లెను. శ్రీలు 448 రూపాయలు నగదును 200 వెలగల నగలను సమర్పించిరి. మహాత్ముడు వారికి కర్తవ్యమును బోధించెను.

బహిరంగసభలో సన్మానపత్రములు

నిన్న రాత్రి 7½ గంటలకు పాలుచౌకులో జరిగిన బహిరంగసభకు మహాత్ముడు వెళ్లెను. వేలకొలది ప్రజలు నచ్చిరి. శ్రీయుత నాళం రాజారావుగారును ఎల్లక్రికుపల్లయి కార్యకేవలవారును ఆంధ్రదేశమునండు ఉచితముగా విద్యుద్దీపముల సమర్పిరి. ము నిజాన్ పాటిటి తాలూకా బోర్డు యువజన సమితి, శ్రీ సమాజము, మున్నగు సంఘములవారు సభలో సన్మానపత్రములను సమర్పించిరి. మ్యునిసిపాలిటీవారి పక్షమున శ్రీయుత రంధి అప్పల స్వామిగారు సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి.

వర్తక సంఘమువారు	2080
అల్యూమిను వర్తకులు	1401
సన్మాన సంఘము	90
యువజనసమితి	155
రంధి అప్పలస్వామిగారు	216
వేరు తెలుపనొల్లని యొకదేశాభిమాని	116

ఈ రీతిగా పలువురు ధనమును 200 రూపాయల వెలగల నగలను సమర్పించిరి. రాజమహేంద్రవరమునందు మొత్తము 6100 రూపాయలు లభించెను.

“మ్యునిసిపాలిటీవారు అవసరమైనచో సత్కారము నవలంబించుటగూడ వెనుదీయక మద్దతిపాడమను అస్పృశ్యులను తొలగింపవలెను. యువజన సమితివారు స్వదేశీ మిల్లుబట్టలను వైతము కట్టగూడదు. కేవలము ఖద్దరు బట్టలనుమాత్రమే కట్టవలెను. లేనిచో విదేశీ వస్త్రుల బహిష్కారము కొనసాగదు. మీరును శ్రీలనభమువారును బోగము మేళములపద్ధతి తొలగించుటకు పూనుకొనినందులకు నేనెంతయును కృతజ్ఞుడను. వ్యధిచారవృత్తి పూర్తిగా అంతరింపవలెను. గోరక్షసమితివారు శ్వాసనీయముగా పనిచేయుచున్నారు. శ్రీయుత న్యాయతి నుబ్బారావుసంతులుగారు కేయుమన్న భగవద్గీతాప్రచారము నకు తోడ్పడుట హిందువుల కందరికిని ముఖ్యధర్మమే యగును. ఇచట హిందీభాషను చాలమంది నేర్చుకొనుటలేదు. ఇది చాల విషాదకరము. శాసనసభలకు వెళ్లినంతమాత్రముననే స్వరాజ్యము రాదని ఆ సభలకు వెళ్లినవారుగూడ గ్రహించియే యున్నారు. ఈవిషయమున మీరందరను నా ఆభిప్రాయములను స్వీకరింపవలెనని నేను కోరుటలేదు అని మహాత్ముడు నడిచెను. సభలో మహాత్ముడు కియ్యబడిన లక్కచెట్టును వేలములనేయగా శ్రీయుత గురుమూర్తిగారు 50 రూపాయలకు కొనిరి. రాజమహేంద్రవరమున శ్రీయుత అరవ ఆదినారాయణమూర్తిగారు చాల కృషిసలిపి ధనమును సమకూర్చిరి.

సీతానగరము వెళ్లటం

నేడు 8 వ తేదీ ఉదయమున మహాత్ముడు రాజమహేంద్రవరము నుండి సీతానగరము వెళ్లెను.

(రాజమండ్రి స్వకీయవిలేఖరి)

కందుకూరులో యేర్పాటులు

మహాత్ముడు యీ నెల 11-వ తేదీని కందుకూరు వచ్చి నపుడు తాలూకాబోర్డు సన్మానపత్రమును సమర్పింపవలెనని తీర్మానము బోర్డుసభలో ఏకగ్రీవముగా నామోదించబడెను. పాదలు 1116 రూపాయలను సమర్పించుటకు నిశ్చయించిరి. ఏర్పాటులు చురుగుగా జరుగుచున్నవి. (ప్రీ ప్రెసు.)

తిరుపతి మ్యునిసిపాలిటీ

ఈనెల 15 వ తేదీ ఉదయము 7 గంటలకు మహాత్ముడు తిరుపతికివచ్చినపుడు మునిసిపాలిటీవారు సన్మానపత్రమును సమర్పించుటనుగూర్చి ఆలోచించుటకు అవసరసభను జరుపవలెనని సంఘసభ్యులు కొందరు తిరుపతిమ్యునిసిపలు చెయ్యకనుకొనిరి. ఈసభ నేడు 18-5-29 సాయంకాలము జరుగెను. శ్రీమాన్ సి. దొరస్వామిఅయ్యంగార్లుమారుని వివాహగృహప్రవేశోత్సవ సంబంధమున దొరసాయయ్యంగారు యీ నెల 5 వ తేదీ ఆదివారమునాడు రాత్రి ఖద్దరునిధికి 116 రూపాయలూసంగిరి. (ప్రీ. ప్రెసు)

రాజ్ కోలులో స్వాగతము

5 వ తేదీ ఆదివారమునాడు రాత్రి 7½ గంటలకు మహాత్ముడు మున్నగువారు అమలాపురమునుండి రాజ్ కోలు నచ్చిరి. పాళేర్ల పూడి వద్ద మహాత్ముడు గోదావరినిదాటెను. అవలదరిని పెక్కువేల మంది మహాత్ముని సందర్శించుటకు వచ్చియుండిరి. నగరమంతట ఖద్దరు పేటలోను ధనమియ్యబడెను. సోమవారమునాడు రాజ్ కోలులో హాయిస్కూలు వెనుకనున్న విశాలమగు మైదానమున బహిరంగసభ జరిగినది. రసమును సన్మానపత్రములును సమర్పింపబడెను. మహాత్ముడు ½ గంటసేపు హిందీలో నుపన్యసించెను. దేశభక్తుడు తెలుగులో చెప్పెను. 40000 మంది వచ్చిరి. 600 రూపాయల వెలగల నగలును శ్రీలూసంగిరి.

పిమ్మట మహాత్ముడు తాటిపాకవెళ్లెను. అచ్చట ధనము సమర్పింపబడెను. అటనుండి గన్నవరమువెళ్లిరి. 6 వ తేదీ సోమవారము రాత్రి మహాత్ముడు గన్నవరములో నిడించెను. నిన్న 7 వ తేదీ మంగళవారమునాడు ఉదయమున మహాత్ముడు వైసలేయము (గోదావరి నదీతీరాల్లో నొకటి) నందు స్నానముచేసి అక్కడకు మీదుగా నడచివెళ్లి అటుపైని మోటారుమీద రాలి వెళ్లెను. అని రాజ్ కోలునుండి శ్రీయుత వాడేవు రామమూర్తిగారు నేడు తంతివార్త నందిరి.

నెల్లూరుమండలమున మహాత్ముని సంఘారము

సన్మానపత్రములు

కందుకూరు, గూడూరు తాలూకాబోర్డుల వారును నెల్లూరు జిల్లా సహకార బాంకివారును మహాత్ముడు సన్మానపత్రములను సమర్పించెదరు. గూడూరు తాలూకాబోర్డు సభ్యులలో ప్రతిసభ్యుడును 100 రూపాయల నొసంగుటకు పూనుకొనెను. శ్రీయుతలు జెజనాడ సుందరరామరెడ్డి, చెండ్రశేఖరరెడ్డి, రేబాల పట్టాభిరామరెడ్డి, తిక్కవరపు వెంకటరావురెడ్డిగార్లు నలుగురును చేరి 1000 రూపాయలంతయు 4000 రూపాయి లిచ్చుట, కంగీకరించిరి. సహకారబాంకివారు 116 రూపాయలు మాత్రమే యిచ్చెదరు.

(నెల్లూరు స్వకీయవిలేఖరి తంతివార్త)

బిడ్డు పడిపోవుట

కపి శేషవరమునందు ప్రకృతివైపరీత్యము

అలమడ్ర, మే 7:—గోదావరి తీరమున కపి శేషవరము గ్రామము సమీపమున ఒక ఫర్లాంగుగూరము నదిగట్టు క్రుంగి పోయినది. అందుచే నదీనీరు గ్రామమునకు చేరువగ వచ్చుచున్నది. ఎల్లువనల్ల గ్రామమునకు అపాయము కలుగకూడ ఉద్దేశముతో పల్లికురుగున డిపార్టుమెంటు ఒకగట్టును నిర్మించియుండిరి. ఈగట్టు ఒకఫర్లాంగు గూరము వరకు క్రుంగిపోయినది. ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటువారు తమ శ్రద్ధతీసికొని త్వరలో పనిచేయకపోయిన గ్రామములకు అపాయము కలుగును. ఇందులకు ప్రభుత్వమువారు 45 వేల రూపాయలు మంజూరు చేసి యున్నను ఇంతవరకు డిపార్టుమెంటువా రేమియు ఖర్చుచేయలేదు.

(తంతి వార్త)

కార్మికతగవుల చట్టములు

నేటినుండి అమలుజరుపబడును

ప్రభుత్వ ప్రకటన

సిల్లా, మే 8:—కార్మిక తగవులచట్టము నేటినుండి అమలుజరుపబడునని గజెటి అపాధరణ ప్రకటన నేడు వెల్లువడెను. (అ. ప్రె.)

తిరువేంగడ నాయకరు, నీలునత్యాగ్రహి రెండేండ్లు ఖైదుశిక్ష ననుభవించి వచ్చినవిదవ రాయ పురములో కాంగ్రెసువారు సభజేసి సన్మాన మొనంగిరి. (ప్ర. భో. పీ.)

కోయిలకుంటలూకా గ్రామోద్యోగుల మహాసభ

హరిసర్వోత్తమరావుగారి అధ్యక్షతన జరుగుట నంద్యాల, మే 7:—కోయిలకుంట తాలూకా గ్రామోద్యోగులమహాసభ నిన్నటిదినము కోయిలకుంటలో శాసనసభ్యులగు జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. ఎర్రగొండపాలెం, మిడుతూరు, ఓరుగల్లు, సిబూరు, ఖోస్, ప్రొద్దుటూరు, నందికోటూరు, గోపవరము, వెలగటూరు మున్నగు ప్రదేశములనుండి పలువురు గ్రామోద్యోగులు వచ్చి యుండిరి. సన్మానసంఘమువారు అధ్యక్షునికి ఊరేగింపు జరిపిరి. ఈ ఊరేగింపునకు తహశీలుదారుకూడ వచ్చెను. సన్మానసంఘాధ్యక్షులును 1 వేరసోములవాస్తవ్యులును అగు హనుమంతరావుగారు ప్రతినిధులకు స్వాగత మిచ్చుచు గ్రామోద్యోగుల కష్టములను వివరించిరి. ప్రభుత్వమువారు గ్రామోద్యోగులకు తగు గౌరవ మిచ్చుట లేదనియు, మైలునకు మూడుదమ్మిడిలు చొప్పున వారికి ప్రావెలింగ ఆలపన్ను యిచ్చుటయే ఇందులకు నిదర్శనమనియుచెప్పిరి. గ్రామోద్యోగుల హక్కులను ప్రభుత్వము వారు ఆదరించవలయు ననిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

పిమ్మట గాడిపల్లె హరిసర్వోత్తమరావుగారు అధ్యక్షత వహించి ఈ క్రింది విధమున ఉపన్యాసించిరి:—

ప్రాచీన కాలములందు దేశపరిపాలనమున గ్రామ పంచాయితీలు ప్రాతిపదిక సంస్థలుగ నుండెను. గ్రామములు సంపూర్ణ స్వపరిపాలన హక్కుల ననుభవించుచుండెడివి. ప్రభుత్వములు పరిపాలనావిధానములు మారుటచే గ్రామపరిపాలనము కూడ మారినది. ఇప్పుడు మరల గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు పూనుకొనినగాని మోక్షములేదని నామకులు చెప్పుచున్నారు. గ్రామకరణము గ్రామమునిసిఫు గ్రామమువారు నాయకులు, వారు జాతి మత విభేదములను పాటించక తమ ధర్మములను నెరవేర్చవలెను.

ప్రజా నాయకులు ఎంత ఆందోళనము సలిపినను గ్రామోద్యోగుల కష్టములను తొలగించువిషయమై ప్రభుత్వమువారు నిరాదరణ మాపుచున్నారు. గ్రామోద్యోగుల జీతములను అధికము చేయవలయునని ప్రతిసంవత్సరము బడ్జెటు సమయమున శాసనసభ్యులు కోరుచున్నను ప్రభుత్వమువారు పెడచెవిని తెట్టుచున్నారు. గ్రామోద్యోగులు తమహక్కులను కాపాడుకొనుటకు ప్రత్యేక సంస్థల నెర్పరచుకొని పనిచేయుట అవసరము.

గ్రామోద్యోగుల కష్టములను వివరించుచు వాటిని తొలగించుటకు నూచనల నొసగుచు 19 తీర్మానములు గావింపబడెను. (తంతివా ర్త)

దేహమును ఇనుమువలె

పుష్టిగలిగిగా చేయుటకు రక్తవృద్ధిని గలిగించుటకు సుప్రసిద్ధమైన

మా ఆతంకనిగ్రహ గుళికలు

ఉపయోగింపును. ఇవి మలబద్ధకమును, మెదడు దుర్బలత్వమును, నరముల దుర్బలత్వము మున్నగువాటిని పోగొట్టును. 82 గుళికలుగల డబ్బా 1 కి రు 1-0-0 పూర్తివివరములకు మా కామశాస్త్రమును చూడుడు.

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి, 26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మాలవ్యా పండితుడు వ్యవసాయ కళాశాలను దర్శించుట

కాశీ హిందూ విశ్వ విద్యాలయమునకు భూరి విరాళములు

కోయంబుత్తూరు, మే 5:—మాలవ్యాగారిచ్చటకు నిన్ను వచ్చి వ్యవసాయ కళాశాలాధ్యక్షుడుగా నుండి యిప్పుడు చాలించుకొనిన రామస్వామి శివగారి యతిధిగా నుండెను. ఈ ఉదయము వారు వ్యవసాయ కళాశాలను సందర్శించిరి. కళాశాలలో దధిమధన కాలాధికారియగు అనంత కృష్ణయ్యగారు పండితునికి అన్ని విషయములను తెల్పిరి. పశువుల దాణా, పాలు పితుకుట పాలు పెన్నుచేయుట మొదలగు పద్ధతుల నన్నిటిని అనంతకృష్ణయ్యగారు పండితునకు వివరించిరి. వత్సములను తల్లి పొడుగులోనుండి పాలు త్రాగనివ్వకుండుట మంచిదికాదని పండితుడనెను. గోశాల కేవలము పాశ్చాత్యముగ నున్నదని పండితుడనెను. మనుష్యులవలె గోవులకుగూడ తిరుగుటకుబాగుగా సావకాశముండవలెనని వారనిరి.

తరువాత పండితుడు పరిశోధన కళాశాలను దర్శించిరి. అచ్చట ప్రత్తి పరిశోధనలు జరుగుచుండెను.

తరువాత పండితుడు రసాయన పరిశోధకశాలను దర్శించిరి. తరువాత చెరుకుగడనుండి చక్కెరతీయస్థలమును పండితుడు సందర్శించెను.

కళాశాలలో సభ - పండితుని ప్రత్యుత్తరము

కళాశాలాధ్యక్షుని పండితుని గౌరవార్థమై సభజరిగెను. పండితుని అభినందించుచు రావుసాహెబు వై. రామచంద్రరావుగారు కొలదిమాటలు చెప్పిరి. దీనికి ప్రశస్తిత్తర మొసగుచు వ్యవసాయపరిశోధనము మనదేశమునందు ముఖ్యావసరమనియు, యితర దేశములలో వ్యవసాయ పరిశోధనము చాల శ్రద్ధతో కొనసాగించబడుచున్నదనియు పండితుడు చెప్పెను. హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు సహాయమునకై పండితుడు వేడెను.

కళాశాలాధ్యక్షుని విరాళము

కాశీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయ వ్యవసాయకళాశాలకై నెలవీతమును కళాశాలాధ్యక్షుడగు తోడులింగ మొదల్యారు గారు యిచ్చిరి.

విద్యార్థుల వసతిగృహమునుదర్శించి పండితుడు తిరుపూరువెళ్లిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

12 లేదిన గుంటూరులో జరుగును

మద్ది వేంకటరంగయ్యగారు గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘకార్యవర్గి గుంటూరునుండి నేడు 8 లేదీ ఉదయం యిట్లు తిరివార్త సంపుచున్నారు:—

7 వ లేదీ ఆంధ్రపత్రికలో అనుబంధము రెండవపేజీ యందు 12 వ పేజీయందు గుంటూరు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘసభను గూర్చి రెండు ప్రకటనలు పడినవి. అందు 12 వ లేదిన సభ గుంటూరులో సాయంకాలము 8 గలి జరుగనను వార్తయే నిజము. తెనాలిలో సభజరుగుననువార్త తప్పు. కావున సభ్యులెల్లరు గుంటూరు దయచేయ ప్రార్థితులు.

సా పి త ము

1893

సీమకమలములు మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి న్యాయమైన ధర

వీకంసి చబిల్ దాన్ అండు సన్స్

రత్నాలు, బంగారు, వెండివగలు వర్తకులు 112, 113 చైనాబజారురోడ్, మద్రాసు.

శాసనసభ యెన్ని కలు

శ్రీసంఘముల ప్రశ్నావళి

రాబోవు మద్రాసు శాసనసభ ఎన్నికలలో అభ్యర్థులుగ నిలచు పురుషులు యీ క్రిందిప్రశ్నలకు అనుకూలముగ జవాబు తాసగునెడల శ్రీలక్ష్మీ ఓసగుబడునని అనేక శ్రీసంఘముల వారు ప్రకటించుచున్నారు. ఆప్రశ్న లీక్రింద సాంధ్యపరప బడినవి.

1. శ్రీలక్ష్మీ త విద్యాభివృద్ధికరములగు చర్యలను సలిపి వానిని మీరు బలపరచెదరా?
2. భారతశ్రీలక్ష్మీకును వారి శిశువులకును ఆధునికపద్ధతుల ననుసరించుచుండు వైద్యసహాయమును మీరు కలుగజేసెదరా?
3. శారదాబిల్లును ఆ బిల్లుయొక్క నెలెట్టుకమిటి రిపోర్టు అంగీకరించెదరా?
4. మైనరు బాలికలకును 40 ఏండ్లుదాటిన పురుషులకును జరుగు వివాహములను శాసనముమూలమున నిషేధించుటకు మీరు అంగీకరించెదరా?
5. వరకల్పములను తొలగింపబూనుకొనెదరా?
6. పునస్సంధానయస్సు 18 ఏండ్లకు నిర్ణయించుటకు మీ రంగీకరింతురా?
7. విధవావివాహములను మీ రంగీకరింతురా?
8. వ్యభిచారగృహముల నణచివేయుటకు మీ రంగీకరింతురా?
9. దేవదాసీలు దేవాలయములందు తాళిపూబను సలుపకుండ నిషేధించుటకు ప్రయత్నించెదరా?
10. హిందూ వివాహ శాసనములను భార్యాభర్తలకు సరి సమముగ వర్తించునట్లు చేయుటకు ప్రయత్నించెదరా?
11. భర్తయొక్క-గాని, తండ్రియొక్క-గాని ఆస్తులకు శ్రీలక్ష్మీకు వారసత్వపుహక్కు నొసగుటకు మీ రంగీకరింతురా?
12. మద్యపాన నిషేధమునకు మీరంగీకరింతురా?
13. స్వదేశీపరిశ్రమలకు కద్దరునకును ప్రోత్సాహ మొనగెదరా?
14. అస్పృశ్యతానివారణమునకు మీరుసాటుబడెదరా?

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!

ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుడు.

సతీపతికుటుంబాల రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ మిదివర కాంధ్రభాషలో వెలువడియుండలేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపతుల న్యోగ్యప్రేమతో వర్ణింపగల విధులు, ప్రేమతత్వము, శ్రీభాతులు, పురుషజాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, జాతుల పాఠశాలములు, వారియొక్క అభిప్రాయము, శయ్యాగృహారహస్యములు, వాని లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతుల కెట్టి సంతానము గలుగునను విషయము, గర్భవిషయములు, గర్భశ్రీ లనుసరింపవలసిన విధులు, గర్భవతుల యారోగ్యశక్యత, శిశురక్షణ, అక్రమోడండ్రవైరములకు గల కారణములు, వానిని శమింపజేయు నుపాయములు, వారికుండవలసిన స్నేహశక్యత, మున్నగు 280 విషయములతోను, సందర్భానుసారముగ గల ఆఫ్టోక్, లెక్టూరులు 25 తోను క్షేప 410 పేజీల పైబడిన సీమకాలికోతోను చక్కని బైండుతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక చదివియే తీరవలెను. కొద్దిప్రతులే గలవు. 28

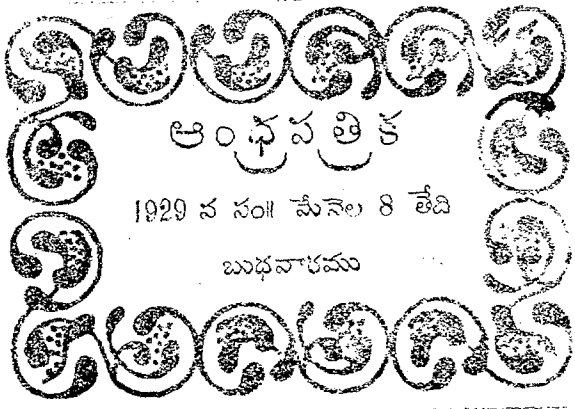
పుస్తకము 1-కి రు 2-0-0; తలపా ఖర్చు 7 అణాలు రెండుపుస్తకము లొకేసారికొనువారికి తలపాఖర్చు లేదు

చూ చిరునామా:—ఆర్య బుక్ డిపో.

శి తాండవరాయమొదలివీధి, తిరువళ్ళీ, మద్రాసు.

ప్రకటన

రేడియోను సూర్యగ్రహణముగలదే, ఆంధ్రపత్రిక వెలువడదు. సంపాదకుడు.

బార్లోలివిజయము

సెంటుమెంటు ఆఫీసరుగారి రిపోర్టుపై బార్లోలి రయితు లెటుల ఆందోళన సలిపి, విచారణసంఘమును నియమించుటకు హేతుభూతులయిరి, దెలిసివెదయమే. వీరు ఆనలంబించిన సత్యాగ్రహము బార్లోలి చరిత్రయందు ప్రాముఖ్యమై వెలుయగలదు. ఇంతయేల, హిందూ దేశమునకంతకును బార్లోలిరయితులు నాయకమణులై వెలిసిరి. వీరుసత్యమును, అహింసను ప్రధానముగ చేపట్టి, సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారి నాయకత్వముక్రింద ప్రశంసార్హముగ త్యాగధర్మమును నిర్వహించి, ప్రపంచస్తుతిపాత్రులయిరి. వీరు జూని 2 ధైర్యసాహసములే, ఇతరమండలములో కీసెటిలుమెంటు సమస్యారెక్కారమునకు తోడ్పడుచున్నవి. ముఖ్యముగ కృష్ణాగోదావరిమండలముల కీసెటిలుమెంటు విషయమై అసభికార సంఘ మేర్పడి విచారణసలుపుటకు, బార్లోలి సందర్భములు మార్గముజూపి, కృష్ణాగోదావరిమండల రయితుల కర్తవ్యమును సులభముగావిజెను. వారిప్రతినిధుల మార్గమును సులభపరచెను. బార్లోలిలో విచారణసలుపుటకు నియమింపబడిన బ్రూస్ ఫీల్డు, మాక్సువెల్ గార్ల రిపోర్టును, దానిపై బొంబాయి ప్రభుత్వమువారిచ్చిన ఉత్తరువులను నేటివార్తలలో గాననగును. సెంటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారు, కన్నుల ఎచ్చుదలనిమిత్రము వివరించిన కౌశ్లలోని అంకెలు నమ్మదగినవిగావని, వీరు నిరూపించిరి.

వీనినిబట్టి కన్నులను పెంచుట కెట్టి కారణముగనూపించని వీరు నిరసరచిరి. సెంటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారు కవుల్ల అంకెలను తిన్నగ పరిశీలించక బోవుటయగాక, చట్టమునకుగూడ విరుద్ధముగ ప్రవర్తించిరి, విచారణాధికారులు కనుగొనిరి. తిన్నగచూచిన నూటికి 6 వంతున ఎచ్చుచేసిన చాలుననియు, 22 వంతున కన్నులను పెంచుట కెట్టి ఆధారములేదనియు, రిపోర్టు చెలిపెను. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు, విచారణాధికారులు సూచించిన సామాన్యమాత్రముల గూర్చి ఎట్టి యభిప్రాయమొనగదలంలేదు. వీరు సూచించిన రేట్లను పెంటనే అమలులో పెట్టుటకుమాత్రము సమ్మతించిరి. నేమగారున్న రేషయినను, ప్రభుత్వమువారు సెంటిల్ మెంటు సూత్రమును నిర్ణయించుట యవసరము. లేనిచో, రయితుల ఆందోళన యొక్కయు విచారణయొక్కయు ప్రయోజన మంతరించును. సెంటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారు రయితుల సాభాగ్యమును

గూర్చి ఆభిప్రాయాన్ని బలికినటులు విచారణాధికారులు భావించుచున్నారు. గ్రామపురికార్డులలో కెల్ల, కౌశ్లనుగూర్చిన రికార్డు లోకభూయిష్టముగ నున్నదని, విచారణాధికారులు గ్రహించిరి. ముఖ్యవిషయములు రిజిస్టరులలో లేవని, వీరు నిరూపించిరి. ఇరువదినాలుగు సంవత్సరములనుండియు బార్లోలిచోరా సీతాలూకాలలో ప్రతిగ్రామమున కౌశ్ల రేటు లెటుండెనో సెంటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారు రయినను కనిపెట్టియుండవని వీరి తలంపు. విక్రయములకు సంబంధించిన అంకెలు గూడ నమ్మదగినవిగా లేవని, విచారణాధికారులు భావించుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చినవారు కొందరు, భూముల విలువ చెలియక కొన్న ధరల బట్టి, కన్నులను నిర్ణయించుట పాడిగాదని, విచారణాధికారులు మందలించిరి. వీరు అనునది గ్రామములను తనిఖీచేసి, రయితుల మొదల నాలకించిరి. వ్యవసాయమువల్ల బాత్తుగ లాభమురాలేదని విషయమును, వీరు నమ్ముటలేదు. వ్యవసాయపు ఖర్చులను వీరు తిన్నగ పరిశీలించిరి లేదో తెలియదు. ఇవి రానురాను బెరుగుచు, రాబడిలో నష్టమును సూచించుచున్నవి. ప్రజలతరపున మహాదేవ దేశాయి, కరేఖు మున్నగువారొనగిన సహాయమునకు విచారణాధికారులు కృతజ్ఞత చెలుపుచున్నారు. రయితుల తోడ్పాటును వీరు గుర్తించిరి. బార్లోలి రయితులకును వారి నాయకులకును సత్యము గావలయునుగాని, అసత్యమును వారాధారపరచికొన దలంలేదు. సమగ్రమగు విచారణ జరుగుచో తాము సత్యమును తేటపరుపగలమనియే, వారు చెలుపుచుండిరి. ఈ సంగతిని విచారణాధికారులు గుర్తించిరి. వీరిరువురను మూరసియను ఉద్యోగులు. ప్రజాపక్షపాతులుగ రని చెలువనక్కరలేదు. సెంటిల్ మెంటు విచారణ విషయమున అవలంబించు పద్ధతులను మార్చవలసిన యవసర మెంతగలదో, బార్లోలి చరిత్ర తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. సెంటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారి నిరంకుశేచ్ఛపై రయితుల ఊమ మాధారపడి యుండవలయుననుట సరిగాదు. విచారణ కొకదారి తెన్నుగనుపింప వలయును. కీనిని నిర్ణయించుచు చట్టముగావించుట యవసరము. ఈ సంగతిని జాయింటు కమిటీవారు తమరిపోర్టులో వెనుకనే సూచించియుండిరి. కృష్ణాగోదావరి మండల రయితులు, బార్లోలి రయితులకన్న నెక్కుడు సౌకర్యములను సంపాదించగలిగిరి. అసభికారులుగల విచారణ సంఘమును సంపాదించగలిగిరి. వీరిఎదుట రయితులు సత్యము నెరుకపరచి, కన్నులను పెంచుట కెట్టికారణములేదని, సహేతుకముగ నిరూపించుట యవసరము. బార్లోలి విజయము, సెంటిల్ మెంటు సమస్యకేగాక, హిందూదేశ స్వాతంత్ర్య సమస్యకుగూడ పరిష్కార మార్గమును చూపుచున్నది. అహింసామార్గము నవలంబించి, సత్యమునే ఆధారముగ నైకొనుచో ప్రజేచ్ఛను సఫలపరుప వీలుగలదని, గ్రహించుటకు వీలుగలదని. గాంధీ మహాత్ముడు బోధించిన మార్గము, అసంభవమని ఎంచువారు, బార్లోలి చారిత్రను గాంచిన, నిజమును కనుగొనగలరు. అహింసాసాధనవలనను, బాధానుభవమువలనను, కార్యఫల సిద్ధి ఎక్కుడు త్వరితముగ గలుగుననియు, ఉభయ పక్షముల మధ్య వైషమ్యము పెరుగక సఖ్యము గురుచుననియు, గ్రహింపవచ్చును. వ

భాయి కరేఖుగారు, మహాత్ముని సందేశమును రయితులలో వ్యాపింపజేసి, వారిని సత్యవ్రతావలంబుల జేయగలిగినందులకు వారిసభినందింపవచ్చును. ధర్మ మార్గము విజయమునకు దారిజూపుటకు సందియములేదు. స్వరాజ్యమునుగూడ యామార్గముద్వారానే సంపాదించ వీలుగలదని, బార్లోలిచారిత్రము తేటపరచుచున్నది. బార్లోలిలో నిర్మాణ కార్యక్రమము పూర్తిగ నిర్వహింపబడుటచే, అక్కడిరయితులకు ధైర్యమును బాధానుభవశక్తియుచేకూరెను. అందుచే హిందూదేశముగూడ నిర్మాణకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించుచో, స్వరాజ్యసంపాదనకు వలయు శక్తిసామర్థ్యములు అలవడుననుటకు సందియములేదు. కాంగ్రెసు బోధించిన కీసందేశమే యగుటచే, నిర్మాణకార్యక్రమమును తదేకదీక్షతో నిర్వహించుటయే భారతీయుల ప్రధానకర్తవ్యము. భారతీయు లిందుకు బూనుచో, వారి మనోనిశ్చయమును, ఇంగ్లండులో నేపక్షమువారును నిరోధింపజాలరు. స్వరాజ్యప్రాప్తి నెవరును ఆటంకపరుపజాలరు.

వర్ణాశ్రమధర్మ సమావేశము

వర్ణాశ్రమధర్మాభిమానులు, రాజకీయ వ్యవహారములలో శ్రద్ధనహించుట శుభచిహ్నమయినను, రాజోపు ఎన్నికలలో వీరు జోక్యముకలుగజేసికొనుట వలన, పరిస్థితులు మరింత క్లిష్టభూయిష్టమగుట దప్పవేరులాభము గలుగబోదు. వర్ణభేదములింకను నిలిచియున్నను, ఆశ్రమజీవితము ననుసరించువారు అరుదుగనున్నారు. ఈవిషయమై వర్ణాశ్రమ ధర్మాభిమానులు శ్రద్ధనహించుటవలన ఎక్కుడు ప్రయోజనముండును. జప్తిసుపక్షమువారు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేశ్వర విభేదము ననుసరించి ఎన్నికలను సాగింపదలచుచుండ, వర్ణాశ్రమవాదులు బడులుదేరి, సాంఘికాచారములు మార్పు జేందగూడదను ప్రశ్న ననుసరించి, ఆందోళనము సలిపెదరని దోచును. సాంఘికాచారములను అనసర మేర్పడి నపుడయినను వీరు మార్పుట కంగీకరింపరు. శాసనసభ లిందుకు బూనుచో, సహించరు. మరల నేపగాళరులో యుద్భవించువరకు వేచియుండ వలెనని కోరుటపని, సంస్కర్తలకు హిందూ సంఘముపట్ల గల సభిమాన మడుగంటును. కాలానుగుణ్యమగు మార్పుల గావించుటకు హిందూ సంఘమున కర్హత గలదని, పండిత మాళవ్యాజీ బోలు సనాతన ధర్మ పరాయణులు అంగీకరించు చున్నారు. ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమాభిమానులదృష్టిలోమాళవ్యాగారుగూడ త్యాజ్యలే యగుచున్నారు. వీరి నిమిత్తము సాంఘికాచారములు నిలుకడగ నుండబోవు. మార్పు దాని యంతట యది జరుగుచునే యున్నది. వైశ్యలో, ఆప్యశ్యతను పాటించుటలేదు. కొళాయిల మూలమున, అన్ని వర్ణములవారును, ఒక్క చోటినుండి వచ్చునీరునే త్రాగుచున్నారు. క్రైస్తవులుగ మారిన పంచమ హిందువులను, వర్ణాశ్రమాభిమానులు గౌరవించు చున్నారు. మహమ్మదీయ మతమున చేరినవా రెవరయినను, తప్పక గౌరవించెదరు. విదేశములకు బోయినవచ్చిన వారి సంఖ్య బెరుగుటచేతను, వీరి కలుకుబడి విస్తరించుటచేతను, వీరి విషయమై అంక్షలు కొనసాగుటలేదు. తమకనుకూలించు సంస్కరణములతో వర్ణాశ్రమాభిమానులు

సరిపెట్టు కొనుచున్నారని ధృష్టాంతముగా నెవ్వరయినను సంస్కరణములకు శలపెట్టుచో మాత్రము, వారు బహిష్కార పాత్రులగుచున్నారు. ఇట్టి దృక్పథము ధర్మమును గాక, సాకార్యమును వీలును ప్రధానాధారముగ నైకొనుచున్నది. ఆర్థిక లాభముల సంపాదనకు తోడ్పడునంతవరకు, ఎట్టి సంస్కరణములకు బూనువారయినను, సన్మానార్హులే యగుచున్నారు. ఇంగ్లండుకు బోయివచ్చి కలెక్టరు హోదాలో బ్రవేశించగలవారు, పూజ్యులే యగుదురు. వర్ణాశ్రమ ధర్మాభిమానులు ఎన్నికలలో జోక్యము కలుగజేసికొనబోవుచున్నందులకు, తమ నియమములెవ్వయో, ఈ కాలములో సహజముగ జరుగుచున్న మార్పులను తామెంతవరకు ఆమోదించెదరో, శాస్త్రాధారము లేదని ఎట్టివానిని తిరస్కరించెదరో తెలుపుట యవసరము. స్నానసంధ్యాదుల కయినను పీలొనగని ఉద్యోగములలో ప్రవేశించువారిని, వీరు మందలించుటలేదు. ఏకులమువారు ఆకుల ధర్మము ననుసరింపనందులకు నిందించుట గనుపించదు. ఇతరులపై దాడిపెడలుటకు ముందు, వీరు తమ హృదయములను తాము పరీక్షించుకొనవలయును. వర్ణాశ్రమధర్మమున కయినను శీలము ప్రధానమగునా కాదా? శీలమును కాపాడుకొననివారి విషయమై వీరేమయిన చర్యదీనుకొందురా? లంచములను నైకొనువారిని, కన్యాశుల్కమును వరశుల్కమును గ్రహించువారిని వీరు సరియగు దారికి చెచ్చెదరా? నేవకావృత్తి నవలంబించుచున్న బ్రాహ్మణకులమును కాపాడెదరా? పేదాధ్యయనమునకు బదులు, తెల్లవారు నప్పటికి కాఫీ అధ్యయనము చేయువారి విషయమున వీరెట్టి చర్య దీసికొందురు? ఇట్టి పండియము లెన్నియోని, బాధించుచున్నవి. జీర్ణించిన వర్ణాశ్రమ ధర్మముల ననుసరించి హిందూ సంఘమును పునరుద్ధరింప దలచుచో, జరుగవలసిన పని చాలగలదు. అందుకుమార్గ హరవిలాశ శారదాగారిపై మాత్రమే విజృంభింప నెంచుచో, వర్ణాశ్రమ సమావేశములవలన, మరికొన్ని భేదములుదయించుట దప్ప శాశ్వతమగు లాభము గలుగజాలదు. సంఘమును శాసింగలవా రెవరు? మతాధిపతులే యగుచో, వీరిలో వీరు తగువులాడి బ్రిటీషు కోర్టులను పరిష్కారము నిమిత్తము సమీపించుచున్నపుడు, శాసనసభల సహాయమును సంస్కర్తలు నైకొనుట దోసమగునా? న్యాయస్థానముల సహాయమును వీరు బడయుట దోసమగునా? మతాధిపతులు తమధర్మమును విడచిపెట్టి చాలకాలమయినది. వారికమీద సంఘమును శాసింపగలరనుట ప్రమదప్ర చేరుగాదు. రాజకీయ విషయములలోవలె సాంఘికవిషయములలో గూడ ప్రజాభిప్రాయము తన యాధిక్యమును నిలుపుకొనకమానదు.

ఇంగ్లండు: పైమనుకమిషనుపట్ల సభిమానము
పైమనుగారు హిందూదేశమునే గాక, ఇంగ్లండునుకూడ కలవరిపెట్టుచున్నారు. కన్సర్వేటివులు వీరికి పోటీగ నొక యభ్యర్థిని నిలువజెట్టిరి. ప్రధానమంత్రిలగు బాల్ఫూరు విమగారు మాత్రము, వీరికి పోటీగ నెవరును నిలువగూడదని స్వశక్తుమువారిని ఆజ్ఞాపించిరి. పైమను కమిషను ప్రశ్న, పక్షప్రశ్న కతీతమని భావించవలయునని, వీరు చాటిరి. సార్వభౌములు గూడ పైమనుగారిని పిలిపించి, వారితో సంభాషించిరి. హిందూదేశ ప్రశ్న పక్ష ప్రశ్న గాగూడదనియ

మమును, అన్ని పక్షములవారు అనుసరించుచున్నటుల తేలివది పైమనుగారి నెదుర్కొనిన యిబ్బందులు తొలగిపోయినవి. పోటీగ నిలువబడిన వైఫ్ గారు తమ అభ్యర్థిత్వమును ఉపసంహరించుకొనిరి. కన్సర్వేటివు పక్షమువారుగూడ బాల్ఫూరువిమగారి కోర్కె కనుగొనముగ తీర్మానించెదరిన నమ్మవచ్చును. భారతీయ ప్రశ్నగూర్చి, ఇంగ్లండులోని వివిధపక్షములవారును జూపుచున్న ఏకీభావమును, హిందూదేశమునందలి వివిధపక్షములవారును అనుకరించుట మేలు. తమలో తమ కెన్ని భేదములున్నను, నన్నిటిని కట్టిపెట్టి ఏకీభావము జూపుట కర్తవ్యమగుచున్నది. పైమను కమిషను బహిష్కారము విషయమున ఎల్లరును జూపిన పట్టుదలనే, స్వరాజ్య సంపాదన విషయమున గూడ జూపుచో, వీరి సంకల్పము నెరవేరు ననుటకు సందియమేమి? ఆంగ్ల దేశవాసులను బ్రిటీషు సామ్రాజ్యాభిమాన మెటులు ప్రేరేపించుచున్నదో, భారతవర్షాభ్యుదయము భారతీయుల నటులనే ప్రేరేపించవలయును. తదర్థమై, సాంఘిక, మతభేదముల నన్నిటిని, విడనాడుట యవసరము. పైమనుకమిషను విషయమున ఇంగ్లండు జూపుచున్న దృక్పథ మిట్టిగణపాఠమునే భారతీయులకు గజువుచున్నది. ఈ పాఠమును మరచునెడల, హిందూదేశము ఆమూల్యావకాశమును కోల్పోయినదగును.

పయోనీరు పత్రిక
పయోనీరు పత్రికను, వికటరుటనుగారు అతివాదపత్రికయని పేరిడిరి. కారణమేమి? పయోనీరు పత్రిక ఆంగ్లో హైందవ పత్రికయినను, ప్రభుత్వమువారికి కొంతకాలమునుండియు తగిన సలహానిచ్చుచున్నది. పైమను కమిషను బహిష్కార విషయమున, పయోనీరు పత్రిక ప్రజాభిప్రాయమును శారవించి, ప్రభుత్వమువారికి తగిన హితవాసనెను. ఇందుకుగాను, పయోనీరుపత్రిక అధికారాగ్రహమునకు గురియయినది. ఇండియా సహాయమంత్రి గూడ యీపత్రికను అతివాదపత్రికలలో జేర్చిరి. బ్రిటీషువారు రయినను, హిందూదేశపు నిజస్థితిని వ్యక్తపరచుచో, అతివాదుల తరగతిలోనే జేరుచున్నారు. అధికారుల చర్య తెలులున్నను, వానిని సమర్థించువారే సన్మానార్హులగుదురు. పయోనీరు పత్రిక, వికటరుటనుగారు తనకిచ్చిన బిరుదుమునకు విచారింతులకు మార్గ సంతసించవచ్చును. భారతీయశయముల పట్ల సానుభూతి జూపు బ్రిటీషువారి కెట్టి లాభముగలుగునో గ్రహించుట కీ నిదర్శనము తోడ్పడకమానదు.

144 సెక్షను ప్రయోగము
ఈమధ్యను 144 సెక్షను ప్రయోగముకు మేజిస్ట్రేటు తలదను ఆజ్ఞాపించిన నిదర్శనము గనుపించదు. బెంగుళూరులో నిటీవల, పికెటింగును ప్రోత్సహింపవలయునందులకై 144 సెక్షనును కె. రామశర్మగారిపై ప్రయోగింప వలయునని, పోలీసువారు గోరగ, మేజిస్ట్రేటుగా రందుకు నిరాకరించిరి. శర్మగారు కార్మికులకు సక్రమాంధోళనమునే బోధించిరనియు, శాంతముగ నడుచుకొనవలయుననియే బోధించి రనియు, అందుచే వారు నిర్బంధార్హులుగారనియు, మేజిస్ట్రేటుగా రభిప్రాయపడిరి. 144 సెక్షను ప్రయోగము విషయమునందు, మేజిస్ట్రేటులు తగిన విచక్షణ నుపయోగింపని కారణమున, సక్రమాంధోళనమునకు తీరనిభంగము కలుగుచున్నది. 144 సెక్షనును

నిర్మించిన కారణము మరుగుపడుచున్నది, సరియైన విచక్షణను కనురచి నందుకు, బెంగుళూరు మేజిస్ట్రేటుగారు అభినందనార్హులు
మైసూరు ప్రజలకోర్కెలు
మైసూరు ప్రజాసమావేశమునందు, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము కోరబడెను. సంస్థానములకు అర్హస్థానముండు నటుల ఏర్పాటుజేయ తీర్మానింపబడెను. నిర్బంధవిధానము నిరసింపబడెను. జన్మ స్వాతంత్ర్య నిరోధమును తొలగింపవలయునని తీర్మానింపబడెను. మైసూరు ప్రజలుగావించిన తీర్మానములను, అన్ని సంస్థానముల ప్రజలును ఆమోదించెద రనుటకు సంధియములేదు. సంస్థాన ప్రజాభిప్రాయమును బట్లగు కమిటీవారు కనుగొనియున్నచో, వారి కీ సంగతులు వెల్లడియయ్యెడివి. సంస్థానములను, బ్రిటీషు ఇండియాను అభివేళరాజ్యము క్రిందిభాగములుగ నేర్పరచి, నొక్క సమాఖ్య నేర్పరచుటకు వీలయ్యెడిది. బట్లరుకమిటీవారు, సంస్థాన సమస్యను పరిష్కరించుటకు ఆమూల్యావకాశమును కోల్పోయి రనుటకు సందియములేదు.

ఇంకను సందియమా?
శాసనసభల ఎన్నికలు సకాలమున జరుగునను యద్దేశ్యముతో ప్రచారము జరుగుచున్నది. బెంగాలు శాసనసభయు, అస్సాం శాసనసభయు, సకాలమునకు బూర్వమే రద్దుజేయబడెను. ఎన్నికలు ఇతరరాష్ట్రములకన్న ముందే జరుగనున్నవి. శాసనసభల జీవితమును పెంచుటనుగూర్చి ప్రశ్నింపగ, పార్లమెంటుసభ రద్దుగులోపల తామేసంగతిని జెప్పజాలమని వికటరుటనుగారు కామన్సుభలో జెప్పిన జవాబుజూచిన, ఈ విషయమై యింకను సందియముగలదని తలంపనవకాశముగలదు. ఇప్పటికిని శాసనసభల జీవితమును పెంచరను సమ్యక్ము గలుగకున్నది. ఈవిషయమై ప్రభుత్వనిర్ణయ మొత్తవ్వరలో వెలువడిన సంతమేలు.

బొంబాయి అల్లరులు
బొంబాయిలో జరిగిన అల్లరుల గూర్చి విచారింతులకు, గవర్నరుగారు రౌండుటేబిలు సమావేశమును గూర్చిరి. నూతనముగ నిర్మింపబడిన ట్రేడు యూనియను చట్టము బొంబాయిలో ముందుగ ప్రయోగింపబడునని తెలియుచున్నది. మిల్లు యజమానులకును, కార్మికులకును రాజీ గుదురదయ్యెను. ఇంతకాలము నుండియు ఉభయుల మధ్య రాజీ గుదురకుండుట, బొంబాయి పౌరులకుగాని, ప్రభుత్వమువారికిగాని గౌరవము గానేరదు. ట్రేడు యూనియను చట్టమును ప్రయోగించుటవలన, శరిస్థితు లెంతవరకు చక్కబడునో చూడవలయును.

సత్యాగ్రహ విజయము
సామోవా ధ్వంసములో, తద్దేశవాసులపై తలపన్నును విధింపగ, వారు పన్నును చెల్లించుటకు నిరాకరించిరి. ఈ రీతిగ రెండుసంవత్సరములు గడిచెను. నేటివార్తలప్రకారము సర్ జోసెఫ్ బాగ్దా అను ప్రధానమంత్రిగారు, తలపన్నును తొలగించినటుల తెలుచున్నది. బలహీనులగు ప్రజలవలంబింప తగినమార్గమునే సామోవాధ్వంస ప్రజలవలంబించి విజయము గాంచిరి. నిరంకుశాధికారము నెదిరించుటకు సామోపాయము తెలుల అక్కరకు వచ్చుచో, యందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును.

విదేశవార్తలు

అధినివేశముల యభివృద్ధి

(వైల్డెస్)

రుగ్బీ, మే 7:—ఆయిదు సంవత్సరముల నుండి అధిని వేశరాజ్యములందు జరిగిన యభివృద్ధిని గూర్చి కర్నలు అమెరికా రిట్లు తెలిపిరి. రాబోవు సంవత్సరములో పరిపాలక సాధనములను ఏర్పాటు చేసితిమి. ఆర్థికపరిస్థితులు బాగులేవు. అధిని వేశముల యభివృద్ధికి ఏర్పరుపబడిన నిధి త్వరలో ఉపయోగపడునుగాక. ట్రాన్సువాన్ పోకర్లముల సేర్పాటు చేయవలెను. త్వరలోనే ప్రపంచమునకు అధినివేశ సామ్రాజ్యమును వ్యవసాయ పక్షపాద్యశాస్త్రమును ఆదర్శముగా యముగ చేయవలెను. ఆరోగ్యాభివృద్ధి విషయమై చేయుచున్న ప్రయత్నములు ఇంకను బాల్యదశయందే యున్నవి. ఉష్ణ ప్రపంచమున ఆరోగ్యమును గాపాడుటయే అధినివేశముల శీఘ్రమున గొప్ప పని. అధినివేశ వర్తకము 500,000,000 పౌనులు. 20 సంవత్సరములలో 1000000000 పౌనులగును. అన్ని మూలల నుంచి యభివృద్ధి కల్గెను. రబ్బరుపరిశ్రమ గూడ పెంపొందుచున్నది.

పంచదార పరిశ్రమ కష్టముల నెదుర్కొనుచున్నది. ఇతర విషయములందు గూడ యభివృద్ధి గానించుచున్నది. ఉత్తర రోడీషియా కొలదికాలములో ఆర్థిక రాజకీయములందు ముందంజవేయును.

పంచమ అంతర్జాతీయ సైనిక

వైద్యమహాసభ

(వైల్డెస్)

రుగ్బీ, మే 7:—పంచమ అంతర్జాతీయ సైనిక వైద్య మహాసభకు 40 జాతుల ప్రతినిధులు 750 వచ్చిరి. యువరాజు ఓరిని సన్మానించెను. రాత్రి ప్రభుత్వమువారు వీరికి విందుసచ్చిరి. లంకాపైగు భవనమున గూడ విందుచేసిరి. బ్రిటిషు నాకా సైనిక వైమానిక దళములందు వైద్య ప్రచారమున జేయు సాధనములను జూచిరి. ఈ సభ శనివారమునకు జరుగును. అన్ని సైనికవర్గముల వైద్యసేవను పరిశీలించెదరు.

బ్రిటనులో పనిలేనివారి సంఖ్య

(వైల్డెస్)

రుగ్బీ, మే 7:—ఏప్రిలు 29 తేదీకి 824,400 మంది పూర్తిగా పనిలేకున్నారు. 259,900 తాత్కాలికముగ నిలుపు జేయబడిరి. 79500 మంది తాత్కాలికముగ అడపాడడపా పనిలోయున్నారు. మొత్తము 1,183,800 క్రిందటి వారముకంటె 28078 మంది ఎక్కువ. నిరుడుకంటె 27797 ఇందులో 907108 పురుషులు. 87700 బాలరు. 86600 స్త్రీలు. 82400 బాలికలుగలరు.

సర్ జాన్ సైముక్

స్పెక్ వ్యాల్ పోటీ

లండన్, మే 7:—బాల్లివీనుగారు సర్ జాన్ సైముక్ గారి పోటీకి స్పెక్ వ్యాల్ పోటీలో బాల్లివీనుగారు ఎదురును నిలవరాదనిరి. ఇక కన్నకృతీవులు ఏమిచేసెదరో చూడవలసి యున్నది.

బాల్లివీను 8 లేఖచే మ్యాక్స్ వ్యూలైపుగారు సర్ జాన్ సైముక్ గారికి ప్రత్యర్థిగనుండ నిరాకరించిరి. దీనివలన రాజకీయ పక్షములన్నియు మైక్ మిక్ మిమ్మను విషయమై ఒకటేయని తెల్ల ముగుచున్నది. సయిముక్ గారు బోగ్నారులో రాజుగారిని జూచుటకేగిరి. దీనివలన రాజకీయ ప్రాముఖ్యతను ముక్తిజెట్టు రాదు. రాజుగారు ఇండియా వ్యవహారములందు ఆసక్తిని గల్గి యున్నారని మాత్రము గ్రహించవలెను. సైముక్ గారి సేవను కొనియాడుచున్నారన్నమాట. సైముక్ గారు సేను లండనుకేను చున్నారు. ఆ సైను సేయి నియోజకవర్గములను ప్రవేశములకు నిమిత్తప్రచారము నిమిత్త మేగెదరు.

హార్టుసహరకగారు

భారతకార్మికులు

[బీము సర్వీసు]

లండన్, మే 7:—పాంపటికర్మగమలపనివాండ్ర సంఘమున రయిటూనరబిలు హార్టుసహరకగారు ఇట్లు నుడివిరి. భారతకార్మికులు రోజు 1 కి 10 గంటలు పనిచేయుచున్నారు. కాని పిల్లలకుంటె ఎక్కువవేతనమును బొందుచున్నారు. స్త్రీలు ఇంతకంటె ఎక్కువకాలము పనిచేసెదరు. కాని వీరికి 6 పెన్సిలకంటె తక్కువమొత్తము నిచ్చుచున్నారు. పనివాండ్రు నిరక్షరకుటుంబులు. ఉపయోగకరమైనట్టియు సమర్థతగల్గినట్టియు బ్రేడ్ యూనియన్ ఒక రమునకు ఇంగ్లండులో నున్న పరిస్థితులవలననే ఇండియాపరిస్థితులన్నవి. వేతనములు తక్కువగా మట్టుచున్న వన్నపుడు సభ్యులు సిగ్గు సిగ్గు అనిరి.

స్ట్రామోదేశీయుల

సత్యాగ్రహవిజయము

(బీము సర్వీసు)

నెల్లింగ్ట్, మే 7:—దేశీయులపై విధించిన తలపన్నును న్యాయబంధ ప్రధానామాత్యుడు రద్దుచేసిన ఈ పన్ను గూడ దనే రెండుసంవత్సరములు దేశీయులు సత్యాగ్రహము అవలంబించిరి. ఆయ్యది ఫలించెను. దీనికిబదులు వైద్యచికిత్స ఖర్చులను విధించిరి. కొబ్బరిపీచుపై ఎగుమతిపన్నును పెంచించిరి.

నెయిరోబీ భారతీయులు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మే 7:—భారతదేశీయ సమస్యలను దేశీయుల సమస్యలను తూర్పుఆఫ్రికా ఫెడరేషను విచారణసందర్భమున మరల ప్రవేశపెట్టుట బాగులేదని నెయిరోబీ సెట్టరులు సర్ క్యామ్యూలు విల్సన్ గారికి విజ్ఞప్తినందిరి. భారతీయులు ప్రస్తుతముందు గోరుచున్న హక్కులనే నెరవేర్చవలెనని పట్టుదలను జూపిరని వాటిని చెప్పించుటకు సాధనము లేదట.

ఇండియను సెంట్రలు కమిటీ

పనిని ప్రారంభించుట

(హుటరు)

లండన్, మే 8:—క్లెమెంటు ఇన్నలో సయిముక్ సెంట్రలు కమిటీవారిసభ ప్రారంభమయినది. సర్ కేంకరక్ నాయకుగారు లండనులో పనిని ప్రారంభించిరి.

1928 కార్యక్రమము ప్రకారము నిర్మింపబోవు, ప్రాయజరులకు సరే నార్తాంబర్లను అనుపేర్ల నిడెదరు.

సర్ జాన్ సయిముక్ దంపతులను విందుగడుచుటకు యువరాజు బోగ్నారు కాహ్వానించెనట. మేరీరాణిని జూచుట రమ్మనిరి.

గురువారము మార్క్సిగ్ హాట పరిశోధక ప్రయత్నములు పూర్తి అయినవి. ఆటరస్టారు మాత్రే రాజ్యములందు అంతయు సమకూర్చుడెను.

ఆడపు చదురు కార్యాలయమున దొమ్మి జరిగెను. ప్రాణములు నష్టమైనవి. ఆ స్త్రీ పాడైనది. బ్రిటిషు యుద్ధనాక సహాయమునకు వచ్చుచున్నది.

అమెరికా ప్రభుత్వముతో భారత కాంగ్రెసుకు జెందిన అమెరికాశాఖవారు తెలుపుటచే, జనపవార పరిశ్రమపై ఎక్కువ పన్ను విధించుటకు మానుకొనిరి.

లండనులో వైమానిక తపాలను సరిఅయిన కాలమున కందజేయుటకు బద్దాదులో తపాలను విడిచిజెట్టువలసి వచ్చెనట. ఇకనుండి అనుకోన్న వేళకే బయలుదేరుటకు పూనుకొనెదరట.

జర్మనుపరిహారముల సవరణలో బ్రిటనుకు నష్టమునచ్చు నటుల ఏర్పాటుచేసిరట. దీని కిష్టపడువారముగామని సర్ జోవ యాస్తాంపుగారు తెలిపిరి.

వాల్వియరాన్ పృథ్వానామాత్యుని 4 గురు దోగ్తము లెవరో చంపుటకు పిస్తోలును గాల్చిరి. ఒకడు చేగోళమును విసరిరి. 4 గురు పారిపోయిరి. చాలమందిని అరెస్టుచేసిరి.

లండన్ ఇండియను వైమానికతపాలు శాస్త్రముగ గ్రీకు రాజ్యమునుండ పోవుట కేర్పాటులను పూర్తిచేసి సర్ నెప్టన్ బ్ర్యాంకరుగారు ఏకేనునుండి తిరిగివచ్చిరి.

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ మే నెల 7-వ తేది మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మిల్లీమీటర్లలో అత్యధికము X 24 గంటలలో	మిల్లీమీటర్లలో అత్యల్పము X 24 గంటలలో	మిల్లీమీటర్లలో సగటు X 24 గంటలలో	మిల్లీమీటర్లలో గరిష్ఠము X 24 గంటలలో	మిల్లీమీటర్లలో గరిష్ఠము X 24 గంటలలో
గోవాలో పూర్వ	87	79	...	0	1.1
విశాఖపట్టణం	96	85	...	0	0.9
కాకినాడ	99	85	...	0.4	0.5
మచిలీపట్టణము	98	84	...	0	0.7
కర్నూలు	108	84	...	0.4	0.5
బళ్లారి	102	80	...	8.1	1.9
అనంతపురం	0.9	0
కడప	106	88	...	0.3	0.2
నెల్లూరు	108	85	...	0.7	0.2
మద్రాసు	99	83	...	1.3	0.7
కడపూరు	97	82	...	4.0	3.3
నెల్లూరు	102	74	...	2.0	0.2
సేలము	99	75	...	7.0	4.2
కోయంబట్టూరు	94	75	...	5.9	3.9
తిరుచనాపల్లి	108	81	...	3.7	1.3
నాగపట్టణము	97	83	...	2.5	1.7
మధుర	99	80	...	5.3	2.4
పాంబక్	89	83	...	5.5	3.7
పాలంకోట	4.3	1.2
తిరువేండ్రము	85	80	+	11.9	5.7
కొచ్చిక్	90	80	0.8	7.9	1.6
కాలికట్టు	94	72	1.9	9.6	4.8
మంగళూరు	91	72	0.9	6.1	4.3
బెంగళూరు	93	69	0.8	7.3	5.1
మేరకార	82	61	0.1	6.9	3.4
కొడైకనాల్	71	57	...	19.9	14.1
మానూర్	75	57	0.5	12.4	...

సర్కారులు:—గోపాలపురం మచిలీపట్టు ములో ఆక సము నిర్మలముగనున్నది. విశాఖపట్టు ములో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. గోపాలపురములోతప్ప ఇతరచోట్ల రాత్రి వేడిమి 3 మొదలు 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:—మేఘములు ఒకమోస్తరుగనున్నవి. రాత్రి వేడిమి 2 మొదలు 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నిన్న కర్నూలులో 108 డిగ్రీలు ఎండగానెను.

కర్నాటకము:—నిన్న నెల్లూరులో 108 డిగ్రీల ఎండగానెను.

వి. ప. నారాయణయ్యగారు, సహాయవాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

బెజవాడ వక్రిత్తు

సబుకోర్టు ఎత్తివేయ గోరుట
ఉదకమండలం, మే 8:— బెజవాడలో వక్రిత్తు వనలించుచున్నవారు కొందరు అప్పట్ల సబుకోర్టును ఎత్తివేయవలెనని గోరుటకు యీ నెల 15 వ తేదీన ఉదకమండలములో నున్న లామెంబరువద్దకు రాయబారము వెడలనున్నారు. (స్వ. వి. తంతి)

నెల్లూరు బియ్యపువ్యాపారుల సంఘము

ఈనెల 5 వ తేదీ సమావేశమైన వైసభయందు శ్రీయుత నాథా సంబరమూర్తి శ్రీశివగారు అగ్రతాత వహించి యీక్రింది విధమున యుపన్యసించిరి:-

అర్జునారా! వైశ్యమహాశయలారా:

నేటి సాయంకాలము మనమెల్లర మిచ్చట సమావేశమగుటకు గారణమేమన మనపురపరమున విశేషదృష్టిమాదిగా నెలకొని వరలుచున్న వడ్డయంత్రముల వలన పేరాళముగా సాగుచున్న వ్యాపారమునకు నేతత్వంధుస్థాపనములముగా నూతన శంకుస్థాపనంజేసి, యీ వ్యాపారమునకు నూతనముగ నంకురించిన యభ్యంతరముల నంతరింపజేసి, యొకమత్తముచేతను, సంఘభావముచేతను, దీనిని మనరాష్ట్రముం చెల్లెడల విస్తరింపజేసి, "నెల్లూరు బియ్యము అపరంజి బంగారము" రెండున్నూ ఒక్కటి యేయను ఖ్యాతిని గడించుటయే.

ప్రప్రథమమున నిట్టి సంఘనిర్మాణమునకు నావశ్యకతను గుఱించి చెప్పించుట మితకు విధియై యున్నను, మనదేశమున ప్రస్తుతము జాతి, కులపద్ధతులన సేర్పడిన యసంఖ్యాకములగు సంఘములని ప్రయోజనములు మన మనోదృష్టికి గోచరములైనచో నేటిదినము మన మిహాభవమున సంఘభావముతో సమావేశమైన సంకల్పము సార్థకమైన దని సాహసించి చెప్పవచ్చును.

భారతభూమియందు వెలయు నెల్ల సంఘములకు మాదృకగాను, మానికముగాను, మెలగుచున్న భారతదేశీయ మహాజనసంఘము హైందవభూమియందు చెల్లెడలను ఏబదివర్షములనుండి యొకజాతీయత యను బిజులును, మహాజనసభలనొండె వారా ప్రతికలనొండె వెడజల్లి, దేశభిమాన మంకురింపజేసి రాష్ట్రీయండ్లపద్ధతులు అనుకూల విస్తరింపజేసి, దేశోద్ధారతయను సామంతుత్వయై, స్వరాజ్య ఫలభద్రమునకై నిరీక్షించుట సార్థకమై చూడరె. మఱియు దేశసేవా పరతంత్రులగు లోకమాన్యులగుగారు మహాత్మా గాంధీగారు, దేశబంధు సి. ఆర్. నాథుగారు యిచ్చున దేశభిమాన భరంధరుల పాడజూపిన దెద్ది? అభిభారత దేశీయ మహాజన సంఘమే! ఇంకను రాష్ట్రీయసభలు మండలసభలు మున్నగునవి యెచ్చటనుండి యుద్భవించి? అవన్నియు దేశీయ మహాజన సంఘముయొక్క ప్రతికలని చెప్పదగియున్నవి.

మహాశయలారా! అభిభారత దేశీయమహాజన సంఘము మార్గదర్శిగా గైకొని, యిప్పుడు మనదేశమందంతటను సంఘముల్లయను దినప్రవర్తమానములై వానివాని యుద్ధయముల కొనసాగించుట కై హోరాహోరి గ బాటుపడుచున్నయవి. మఱియు నాంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘము వారు ఎడతెగని ప్రయత్నముల నెరపి, యాంధ్రరాష్ట్రీయమునకు సర్వకళాశాలను స్థాపింపగలిగిరి. ఆయా జాతులవారు కాసనరాష్ట్రా సభలయందు అభ్యర్థులుగ నెన్నకొనబడుట వారు అవిరామంబుగ బాటుపడుటయే కారణము. కానసభ్యులారా, పట్టుదలతో సంఘముద్వారా సాధింపదగు నుద్దయంబుల మనము ప్రశ్నోక్తముగాను, అసహాయంబుగను సాధించుట దుర్లభము. దానంజేసి, సహృదయులగు మిమ్ముల నేడు నేను మనవిపూర్వకముగా కోరున దేమనగా మన మీ సంఘమును స్థాపించి, యొకమత్తముచే బలపఱచి కులాభిమానముచేర బెంచి పెద్దజేసి, మన వ్యాపారమును నిర్విఘ్నముగా జరుగగలందులకు దగిన పరికరములను, సౌకర్యములను, గాలక్రమమున సంఘభావప్రక్రియను పట్టుదలను బూని సాధించి సమకూర్చుకొనవలయును.

ఇంతతడవు చేసు నెల్లూరి వ్యాపార సంఘస్థాపనకు గారణములఁ బేర్కొనకయే ముచ్చటించినందులకు మిమ్ములనే మన్నింప వేడుచున్నాడను. ఇంచుక వాణిజ్యముఁ గూర్చి ముచ్చటించి పదంపడి కారణముల విమర్శింపబూనెద.

లోకమున ననేకులు పలువిధములుగ జీవనము సలుపుచున్నారు. వానిలో నుత్తమమైనది వ్యవసాయము. ఇయ్యది నిరపాయ కరమైనదియు, నిష్కళంకమైనదియునై యుప్పుచున్నది. వ్యాపారము రెండవది. కృషికంబై వర్తకమువలన జనులకు నెక్కువధనము చేపరు. వాణిజ్యమున నిరీచేదియ నివసించును. వ్యాపారముననే ధాన్యశిక్తి, ధనశక్తి, రాజ్యశక్తి గలుగుచున్నవి. అన్యులకు నూడిగము నేయుట మూడవది. ఇదియు న్యాయమైన వృత్తులలోఁ జేసినదయ్యు, నిందు మనుష్యున కేమాత్రము న్యాయత్రయములేదు. అతఁడన్యఁడు చెప్పినప్రకారము నడుచుకొనవలయు. సర్వకాల సర్వావస్థలయందును వాడు తన యధికారిని తృప్తిపఱచుటయే యతని పనియై యున్నది. ఇంక ననేక

చిక్కులున్నవి. కాన కొలఁతుకొలుచుట యంత లాభకరమైనదని తోచెను. ఉంభ వృత్తివలన ధనము గడించువాడు పేయముగఁ జూడబడును. అన్ని వృత్తులలో లాభము నొసంగునదియు, గౌరవదాయకముగనుదియు నైన వృత్తి వాణిజ్యమే.

ఈ వృత్తివలననేగదా ప్రపంచమునందనేక దేశములు ధనము నార్జించి వివిజులగుచు నగ్రస్థానము పొంది యున్నవి. వ్యాపారమహిమవలన గదా యధిక ద్రవ్యమును గడింపగలిగినవి. వ్యాపార మన నేమి? ఒకదేశముననున్న వస్తువుల నింకొకచోటకు కంపుట. జీవనయాత్రకు వలయు వస్తువులన్నియు నొకయెడనే సంపాదించవలయునన్న కష్టతరము. ఒకచోట నెక్కువ ధాన్యము పండును. ఒకప్రదేశమున నుప్పును పండును. వేరొకచోట దూది పండును. నాల్గవప్రదేశమున కాయధాన్యములు పండును. ధాన్యముపండు ప్రదేశము ననుండు వ్యాపారులు తమ దేశమునకు వలయు ధాన్యమునుంచి కొని ధాన్య మవసరమైనచోట్లకు నెగుమతిజేసి అచ్చటనుండి తమదేశమునకు వలయు సరుకుల దెప్పించుకొందురు. ఇట్లు ఇచ్చి తీసుకొనుపనికే వ్యాపారమందురు.

ప్రకృతము ప్రస్తుతకాల పరిస్థితుల జూచినచో వర్తకమునకు సంబంధించిన ప్రతికాఖయందును వృత్తులందును మునుపటి కిప్పటికి చాలా ప్రబలమైన మార్పుల జేరియున్నవి. మనము బజారునకు బోయి చిల్లరంగళ్లలోను పావులలోను జూచిన మన మీ మార్పుల సులభముగా గ్రహింపగలము. చిల్లరసామానుల నమ్ము నంగళ్లలో నొకవిధమైన గోధుమలు మిక్కిలగా యాన స్తువులలోనే రెండుమూడు రకముల నమ్ము జూపుదురు. ఇక పావులజాతిమన్న నెన్నియొరకములైన చిమ్మిలు, గొడుగులు, సోపులు మున్నగునవి యమ్ముచున్నాడు. మనకేదేని నొకవస్తువు వలయునన్న దానిలోనుండు రకములన్నియు జూపుదురు. రకమునకు తగినవెలయ చెప్పటయు కొరవసరపునకు తగినధర యిచ్చి కొనుట సాంప్రదాయకమై యున్నది. యింకను పాంపెను పేనాలలో రు 10 లు, రు 12 లు వెలగల వాబరు మెన్ను పేనా మెడలుకొని అటాలు అయిదు నెలగల వెంటి పేనాలవరకు నుత్తమ, మధ్యమ, అధమగుణములుగల పేనాలు గలవు. నెంట్లీ పేనామాపి వాటరు మెన్ను పేనా ధరనడుగుట యసంభవము.

అయితే మన బియ్యపువ్యాపారమున్నో అందుండ సిద్ధిగతులు వేరు. నెల్లూరు మెలకొలుకులు బియ్యములో ఉత్తరాది బియ్యముకలిపి మెలకొలుకులు బియ్యపుధరకో దానికన్న కొంచెము తక్కువధరకో యితర కోస్తాలకు రవాణాచేయుట గలదు. మిషనులో పారీషునల్ల మిశ్రమైన బియ్యముచూచుటకు తెలియకున్నను ఒడుగులోను దేహకోగ్యవిషయమునను కాలక్రమమున నిది మిశ్రమబియ్యమని భుజించువారికి ననభవవేద్యమగుచున్నది.

ఇట్లు అమ్ముచునము, తక్కువలము ధనార్జనాపేక్షచే నెక్కువ లాభము సాధించవారమయ్యు ఉత్తరకోత్తర నెల్లూరు బియ్యము అను చిరకాలమునుండి, వన్నె కెక్కిన పేరునకు ననరకము తెచ్చిన వారమగుచున్నారము. బియ్యమునందు నిట్టి వ్యభిచార మాచరించినచో నొక్కతూరి కులాంగన బ్రహ్మత్వమునొందిపిచ్చుట నయ్యది మఱపునకువచ్చుట కెంతకాలముపట్టునో యంతకాలము పట్టుననుటకు సందియములేదు. ఇట్లు చేయుటలో నచ్చకపు బియ్యమునకు వెలతగ్గును. క్రమముగా మనబియ్యము నితరకోస్తాలవారుకొనుట తగ్గును. అందుచే బియ్యపువ్యాపారమునకు, చేటు వాటిల్లును. ఇప్పటివరకు మనదేశపు ప్రాంత్యములందు ధాన్యముకొనుటయు బియ్యము అమ్ముటయు కొలతపద్ధతి ననుసరించి కుంచమునుబట్టియు కేరునుబట్టియు వ్యాపారమును జరుపుచున్నాము. గుంటూరు, తెనాలి, ప్రాంత్యములందు కొనుగోలు అమ్మకమును కాటావద్దతి ననుసరించి వ్యాపారము జరుపుచున్నాము. అందువలన ధాన్యమునుగాని, బియ్యమునుగాని కొనువారికిని అమ్మువారికిని యేలాటి నష్టములేదు. అట్టిపద్ధతి ఇచ్చటగూడ ప్రవేశపెట్టవలెనన్న యీసంఘముద్వారా సాధించుట సులభమార్గము. మై సుపహరింపబడిన దుస్థితులను వారించుటకును, నూతన కొలత ప్రతిని ప్రవేశపెట్టుటకును, మనమీ సంఘముద్వారా కొన్ని కట్టుదిట్టములయిన నిబంధనల నేర్పరచి వానిప్రకారము మనమందరము నడుచుకొనునట్లు బద్ధకంకలులై యుండినగాని మనవ్యాపారమునకు నిశ్చలమైన ప్రాముఖ్యతయు కీర్తియు గలుగనేరదని నొక్క వక్కాణించెదను.

ఫ్యాక్టరీ ఆఫ్ఫిలోనున్న బాయిల్స్ ఆఫ్ఫుమున్న, ఇన్ కంటాంట్స్ ఆఫ్ఫుమున్న అప్పుడప్పుడు గలుగుచున్న గర్భలు యీసంఘ ముఖమున తెనుగున కరపత్రముల ప్రకటించి యెల్లతకు తెప్పట అతిసులభమైన పద్ధతిగాను, అందుగులమున ఆయామార్పులను అంగరకు సకాలమున తెప్పటకు పిలుచుచున్నది.

పురపాలకసంఘమునందు ప్రస్తుతము మన పెద్దయంత్రములకు సంబంధించినదియు ఇంకను మనవ్యాపారమునకును సంబంధించిన ఇతరసమస్యలను గురించి మన పక్షముగాని ప్రతినిధులు పురపాలక సంఘముందు వీరిని గురించి మాటలాడుట యందును, మనపక్షము వారే ప్రతినిధులై మనతరపున మాటాడుట యందును భేదముగలదు. అందుచేత మనమీ సంఘ సభ్యులగుగాను ఒక ప్రతినిధిని ఎన్నుకొనుటకు తగిన కృషిజేసిన తప్పక జయప్రదము గాగలదు. ఇట్టిలాభము లన్నియు వ్యాపారసంఘము మూలమున సంఘటిల్లుననుటకు సందియములేదు.

ప్రస్తుతము మన హిందూదేశమందు ననేకవర్తకసంఘములు వర్ధిల్లుచున్నవి. అవి చెన్నపట్టణము నందును బొంబాయియందును ఆలహాబాదునందును ఇంకను నితర ముఖ్యపట్టణము లందును వస్త్రుచుల యంత్రసంబంధమైన సంఘము లేర్పడియున్నవి. ఇవి వారివారి వ్యాపారములను మనహిందూదేశమందంతటను వ్యాపింప చేయుటకుగాను స్థాపింప బడియున్నవి. వానిద్వారా వారు సర్కారువారివలన వ్యాపార సంబంధమైన యనేక హక్కులను సాందియున్నారు. అట్టి హక్కులను మనముగూడ నీసంఘముద్వారా బొంద గలుగుచుము.

ఇంకను విదేశములందు వర్తకవ్యాపార సంఘములన్న నో వానికార్యక్రమము మనము వినిన అత్యశ్చర్యనిమిత్తుల మగుదుము. అందున కొకయుదాహరణము. మా కె చెప్పరు వస్త్రముల వ్యాపార సంఘమువారు యేగంటయందైనను ప్రపంచమందెల్లెడలగల ప్రతియొక్కనెల చెప్పగలుగునంతటి శక్తిసామర్థ్యములుగలిగియున్నారు. దీనివలన వారి వర్తకమునకు లాభకరమగు పద్ధతులను వారు యెప్పుడు గమనించుచున్నారు. విదేశీయవర్తకసంఘమువారు యెట్టి సంఘబలిమిచేయేవద్ద తులనవలంబించి ప్రపంచమందెల్లెడలను వారివ్యాపారము నల్లుకొనునట్లు చేయగలిగిరి ఆసంఘబలిమిచే మనమును మనదేశముందు ఆ పద్ధతుల నవలంబించి మనవ్యాపారవ్యాప్తియు అభివృద్ధియు పెంపొందించవలయును.

ఇంతదనుక నే విమర్శించి చెప్పిన విషయములు మీవీనులకు నిస్సారములుగ నుండునని నే సంకోచించెద. అయినను జాత్యుద్ధారతచే, వ్యాపారస్థుల నుద్ధరించుబాధ్యత విధియైయుండుటచే, బ్రోత్సహింపబడినందున నేనింతదూరము నాశక్తికొలది సాహసించి చెప్పబూనితిని. నామనవిని సదయహృదయులై యాలకింపుడు.

భారతదేశమందెల్లెడలను పూర్వపుస్థితులు మారినవి. ఏ చుటజూచినను జాత్యుద్ధారత ప్రబలియున్నది. ఏమండలమున జూచినను ఆయావ్యాపార సంఘములు ఇప్పటికే స్థాపింపబడి యున్నవి. ఇతరజిల్లాలన్న నో యచ్చటి వారును సంఘస్థాపన యందు ముందంజ వేసియున్నారు. మన ముమాత్రము వెనుజిక్కి యున్నారము. మనకేల నిట్టి న్యూనత ప్రాప్తించవలయు. వారితో మనమేల జోడుగ నుండగూడదు. ఇప్పటికే కాలవిలంబన మైనది. కావున మనము దృఢనిశ్చయముతో నీసంఘ స్థాపన జేసి దాని నెల్లవిధముల నున్నతస్థితికిఁ దెచ్చి దానివలన వ్యాపారమును పెంపొంద జేయుదురని నేను మిమ్ముల మనఃపూర్వకముగా ప్రార్థించుచున్నాడను.

ఉపన్యాసకుని ఉపన్యాసానంతరము శ్రీయుత దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారును, మంగమారు వెంకటసుబ్బారావు సంతులుగారును యేతే సంగఘముయొక్క ఉద్దేశ్యములను తత్సంఘముద్వారా కలుగబోవు లాభములను గురించియు ఉపన్యసించిరి.

అనంతరము సంఘ కార్యదర్శులలో నొకరగు శ్రీయుత చుండూరు కన్నయ్యకృష్ణగారు సభాధ్యక్షునకు పదనములనర్పించుటతో సభ నిర్విఘ్నముగా జరుపబడినది. (ఒక విలేఖరి)

మోటారు ప్రమాదము

మిక్కిలిపరం, మే 6:- నేటి ఉదయము అమలాపురంనుంచి వచ్చు మోటారు బస్సుక్రింద ముమ్మిడివరమునకు 8 మైళ్లదూరమున ముమ్మిడివరమునకు వచ్చు క్రొత్తలంక బ్రాంచి హాష్టమాస్తరు దానిక్రిందబడి తలపగిలి వెంటనే మృతిచెందెనని తెలుపుట కెంతయు విచారించు చున్నాము. మృత్యువారబడిన బ్రాంచిహాష్టమాస్తరు తనకుమార్తె వివాహముచూర్త నిశ్చయము నిమిత్తము సమీపముననున్న భట్టువిల్లి గ్రామము నుండి వచ్చుచుండెను. ఇటులనే అనేక ప్రమాదములు అచ్చట చుట్ట జరుగుచుండుట వినుచుంటిమి. గాని యిట్టిభయకవార్త నెప్పుడును వినలేదు. అధికారులు తగుచర్య తీసుకొనుటకు కోరుచున్నాము. వారి కుటుంబమునకు సామర్థాతి తెలుపుచున్నాము. (పురవాసి)

తూర్పు గోదావరిలో గాంధీగారి సంచారము

(మా ప్రత్యేకవిలేఖరి)

మకాం రాజ్ కోలు, మే 6:—ఇంతవరకు తుని, పితా పురం డివిజనులును, కాకినాడ, పెద్దాపురం, రామచంద్రపురం అమలాపురం తాలూకాలును, రాజ్ కోలు తాలూకా కొంతవరకును గాంధీమహాత్ముడు పర్యటించిన సమయం. నిన్న రాత్రి 8 గంటలకు రాజ్ కోలు చేరెను. ధాటిలో గం 7-15 లకు మహాత్ముడు మానము ప్రారంభించెను. ఈ రాత్రి ఆవేశకు వదలి పిమ్మట బహిరంగ సభకువచ్చి సన్మానమును గొని రాత్రి యిచ్చటనే విశ్రమించును. రేపటియందు మన తిరుగ సంచారము ప్రారంభించి రాజ్ కోలు తాలూకా రాజమహేంద్రవరము తాలూకా ఏజన్సీ సబ్ డివిజను మూడో జిల్లాలో పూర్తిచేయవలసియున్నది. ఈ జిల్లా యొక్క వైస్రక్ సర్వరూపములు మిక్కిలి భీష్మమై వేర్యర సృష్టిచేచిరముల. నిచ్చుచు యాత్రికులకు వివిధ యానందముల గూర్చుచుండును.

విశ్వరూపనందగు పల్లపు తాలూకాలు ముఖ్యమైనవి. రామచంద్రపురం, అమలాపురం, రాజ్ కోలు, రామచంద్రపురం తాలూకానంటియున్న కొన్ని కాకినాడ తాలూకా గ్రామములు అట్టిసిద్ధియందుండును. రామచంద్రపురం తాలూకా కేవలము సరిపంటకును, చెరువుపంటకును నిలయమై యున్నది. రాజ్ కోలు తాలూకాయను, రామచంద్రపురం తాలూకాయను గోదావరి నదీ ముఖద్వారమున నొక్కొక్క డెల్టాద్వీపమునందగు ఈతాలూకాలను చేరుటకు నదీకాళి లడ్డమగుటచే ప్రయాణ మానందకరమైనప్పటికిని సులభమనిపించదు. అందులో నృద్దుడైన వారికి, పేదయాళ్ళ, గృహంతులకు, అబలలకు కొంచెము కష్టమని పించకమానదు. అయినను యీతాలూకాలో నడుగుపెట్టు నప్పటికి కన్నులపండువుగ నుండును. ఎక్కడజూచిన కొబ్బరి తోటలు, మామిళ్ళు, ఆరేటలు, పనసలు యింకను యితర ఫల వృక్షములుండి వృషధయారవిందముగ గోచరించును.

కాని యిదిగాక, అమలాపురము తాలూకాలో నచ్చట చుట్ట పోకతోటలుండును. ఈ వేసంగిలో అట్టితోటలలో గాలిత్రేపము చేయుట మానసికవికాసమును గలిగించి హాయినిగూర్చును. కొంతవరకు ఈతాలూకాలో వూడుపునిచేయు కొంత వరకు సాగాకుఆటాలు, మెంతులు, బీన్న మొదలగులంకధూములు గలవు. ఇంతయేల సర్వసాధారణమైనదియై యాత్రికుల కుల్లాసము సద్ధిల్లచేయును. మహాత్ముని సంచారకార్యక్రమము దీనినంతయు జూడగల్గునట్లున్నది. కాని ఆయన అంతగా వివర పరిశీలనతో సంబంధించునట్లు దోషము. ప్రయాణమునందు పరుగురు. బసలోనున్నపుడు బసలోనేయుండును. ఆయన కార్యవిధాన మేదియో అది తప్ప తదితరముతో ఆయనకు పని లేదు. బసలో ఆయనకు సౌఖ్యదాయకముగ వసతులు ఒక గూడనా యను ప్రశంసకూడ పనికిరాదు.

“సుఖములకేమి యనేకములకలవు. ఇచ్చువడిన ఆదరణము చాలును” అని తృప్తిని తెలియజేయుచు మహాత్ముడు తెలుపును. ఇక్కడ కొంచెము దోషముండ వచ్చును. నేటికా గదిలో ప్రవేశించవలసినదని మహాత్ముని నొకరు కోరగా “నాకిక్కడ బాగుగానే యున్నది. ఇచ్చువడి సౌఖ్యములు చాలును. సౌఖ్యము లనంతములు. ఇక్కడనే యుండును”. అని ప్రత్యుత్తర మొసంగెను. మహాత్మునితో నాయాపరిశీకుల ప్లప్తముగా తెలియజేసినచో తెలిసికొను చుండును. బడలికయనునది పైకి తెలుపదు. నడువవలసి యుండునోమా యని శంకించుచున్న సమయమున, ఉత్సాహముతో తాను నడవగల్గుదునని నడవ మొదలెడును. కాని పిమ్మట శ్రమకు గారణమగును.

ఈ మహాత్ముని సంచార వివరము లిదివరలో 4 వ తేదీని వేళంగి (కాకినాడ తాలూకా) చేరుట వరకును తెలిపితిమి. అందును బట్టి దూరసంచారము చేయుటయు, వచ్చి కార్య సాధ్యము అతి ఘనముగా నున్నట్లును గన్పించెను. కాని యీ ప్రాంతముల పరిశీతులు కాలమానాదికారణములనల్ల బాగుండుటచేత సానుభూతితో స్వల్పధనమే ఇవ్వబడినట్లు కన్పించును. మహాత్ముడన్నట్లు, యిచ్చేవారివల్లనే యింక నురాబట్టుట సహజ ధర్మమైనది. మామూలుగా ఎట్టిప్రజాకార్యము వచ్చినను సామాన్యపు బోధార్థవంతులే యిచ్చుకొనవలసి యుండున్నది. అట్టివారే నేటి ఖద్దరునిధికిగూడ బక్తికొలది యిచ్చుచుండిరి.

వేళంగి కాకినాడ తాలూకాలో నొక భాగ్యవంతుడైన గ్రామము. ధనికులైనవారు లక్షాధికార్లనబడువారును పొచ్చుమందిగలరు. అయినను నచ్చట గ్రామమొత్తము రూ 879 లు వ్య

క్తు లిచ్చినది. రూ 898-0-9 మొత్తం రూ 1772-0-9 వసూలయ్యెను. వేళంగి కమ్మవారు ధారాశ్రమైన దాతృత్వముచూపిన యెడల నిజముగా ఎంతభువనముగానైనను నుండేది. వేళంగిలో మాధ్యాహ్నిక విశ్రాంతిలో మెల్ల నెంకటసుబ్బారావు సత్యం గార్లు, మార్ని మారన్న గారు, యింకను యితర స్త్రీపురుషులు మహాత్ముని దర్శించిరి. వారికి తోచినకానుక లర్పించిరి. సాయంకాలము 5-30 గంటలకు బహిరంగసభలో కొన్ని హెచ్చరికవాక్యములు చెప్పుచు ఖద్దరునుమాత్రమే తప్పకుండ ధరించవలెననియు, అస్పృశ్యతను మత్తుపదార్థములను వాడుకచేయుట ను మానివేయవలెననియు నొక్కిచెప్పిరి. ఇక్కడ స్త్రీలసభ యేర్పాటుచేయు నిమిత్తము శ్రీ గుమ్మడిదల దుర్గాబాయిమ్మ, వేమగంటి పాపాయమ్మ, వేదాంతం కమలాదేవిమ్మ గుస్త్రీలు కాకినాడనుండి వచ్చిరి. వేళంగినుండి శ్రీమతి దుర్గాబాయిమ్మ గారు మహాత్ముని సంచారములోనుండుచు అచ్చటచ్చట మహాత్ముని యువన్యాసముల నాంధ్రీకరించుచున్నారు. గృహకృత్యములందు కన్పరిచాయిగానికి విశేష చేదోడుగా నున్నారు.

వేళంగిలో 5-45 గంటలకు బయలుదేరి తిన్నగ రామచంద్రపురం 6-10 గంటలకు నెల్లెరి. బజారులో ఉత్సాహపురుషుడయిన శ్రీమద్వారి లక్ష్మీనారాయణగారు తనఖద్దరు కొట్టు యెడల మహాత్ముని బండియాపి లేతకొబ్బరిబండిములు హారతి నయిరాయిచ్చి గౌరవించెను. ఈయొక్కక్షణము ఆపుచేయుటలో వందలకొలది జనము మోటారుపై త్రోసుకొనిపోయి మహాత్ముని లము పుట్టెను. నెంకటేశ మహాత్ముని మోటారుండి జన సమృద్ధిములో త్రోసుకొని పోయి తిలక్ పురమండరమున బహిరంగసభలో నాగెను. సుమారు 8000 మంది మహాత్మునిపై నిరీక్షించుచున్నవారై ఆయనదర్శనము కొరకయి తొందరపడుచు నిలువమొదలిడిరి. మహాత్ముడు ఉన్నతాసనమున గూర్చుండినవాడయి తాలూకాబోర్డు యూనియన్ బోర్డు స్వాగతప్రముల నందుకొనెను. రూ 2808-0-8 కానుకగానివ్వబడెను. శ్రీ బిక్కిని నెంకటరత్నం గారు వక్తిల్లు మున్నగు వారు సభయందు డినవాడయి తాలూకాబోర్డు యూనియన్ బోర్డు స్వాగతప్రముల నందుకొనెను. రూ 2808-0-8 కానుకగానివ్వబడెను. శ్రీ బిక్కిని నెంకటరత్నం గారు వక్తిల్లు మున్నగు వారు సభయందు చాలవరకు ధ్వనిని వారించిరి. మహాత్ముని ఖద్దరు కట్టవలసినదను హెచ్చరికవాక్యములైనవరకు వచ్చిరవనూళ్లు రూ 27-18-9 అయినది.

6-27 గంటలకు కుప్పరగోగుల యాశ్రమమునకువెళ్లి మహాత్ముడు దర్శించెను. డాక్టరు బోక్సిగారు మొదలగు కైస్తవులు అచ్చటి వ్యవహారమునంతను తెలియజేసిరి.

7 గంటలకు బ్రాహ్మరామమువచ్చిరి. ఇది పురాణప్రసిద్ధమైన గ్రామము. పురాతనకట్టడమైన భీమేశ్వరస్వామివారి యాలయముఖమున రెండువేలమంది సమావేశమయిరి. అచ్చట కొన్ని మాటలు ఖద్దరు ధరించవలసినదనిచెప్పి రూ 821 లును అందుతోనొక (బాడంకాయ సర్వరూపముగల) నెండిపల్లెమును వందనపూర్వకముగా నందుకొనెను. జనసమాహమయొక్క త్రోపునిలుపుట కష్టమయ్యెను. మహాత్ముడు నెంకటేశ బయలుదేరెను.

ఆర్యనట్టము

రాత్రి 7-30 గంటలకు ఆర్యనట్టము చేరెను. సభ నిశ్చయముగా నుండెను. అచ్చట ఆగ్రామమువారు రూ 870 లును, ఎండూరు గ్రామస్థులు సుబ్బరాజుగారు రూ 116 లును, యితరములు రూ 50 లును మహాత్మునకు సమర్పించబడెను. విదేశీవస్త్ర బహిష్కారముచేసి ఖద్దరునుమాత్రము ధరించవలసినదనియు, అస్పృశ్యతా నివారణము చేయవలసినదనియు, మద్య పానాదులు చేయరాదనియు మహాత్ముడు హెచ్చరించెను.

గొల్ల పాలెం

గం 7-45 లకు గొల్ల పాలెం నెల్లెరి. అచ్చట ఆతిథిశిబ్దమైన సభ గూడినందులకు మహాత్ముడు సంతోషమును తెలిపెను. గొల్ల పాలెం మకుముల్లి గ్రామములు కలిపి రూ 818-4-9 యివ్వబడెను. మహాత్ముని ప్రబోధమైన పిదప నచ్చినమార్గము ననే నెనుకకు నెల్లెరి.

11 మైళ్ళకు నెల్లె గ్రామమువద్ద మహాత్ముడు డాగి రూ 116 లు వందనపూర్వకముగా నందుకొనెను. మరియొక రూ 100 లు కూడ వచ్చెను.

చోడవరం

అక్కడనుండి తిన్నగా రి మైళ్ళదూరమున నున్న చోడవరం వచ్చిరి. ఇది బిక్కిని నెంకటరత్నంగారి స్వగ్రామము. వారి యింటనే ఆరాత్రి మహాత్ముడు బసచేసెను. గ్రామస్థులు రూ 160 లు సమర్పించిరి.

5 వ తేదీ యుదయమున చోడవరములో 5-30 గంటలకు బయల్దేరుటకు పూర్వము శ్రీ నెంకటరత్నంగారును భార్య యును యితర బంధువులైన స్త్రీలును వచ్చి మహాత్ముని దర్శించిరి. రూ 508 లు విరాళమును నెంకటరత్నంగారి రర్పించిరి.

ఆలమూరు

గం 6-30 లకు ఆలమూరుచేరిరి. శ్రీ నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారి గారు మున్నగువారు మహాత్ముని సగౌరవములతో సభామధ్యమున నున్న తాసనాధిష్ఠుని జేసిరి. ఆలమూరు కో ఆపరేటివ్ యూనియన్ ఫీర్స్ గ్రామములు రూ 1000 లును, ఆలమూరు గ్రామ యూనియన్ సభ్యులును ఫీర్స్ సభ్యులును గలిపి రూ 1000 లును, యువజన సంఘము వారు రూ 100 లును, మొత్తము రూ 2100 లు మహాత్మునకు సమర్పించబడెను. సన్మాన పత్రము లొసంగబడెను. ఆరవేల జనమువరకు సభకూడెను. స్త్రీలకు ప్రత్యేక సభ యగత్యము లేకుండ మహాసభలోనే యేర్పాటు గావింపబడెను. సభలోనొక నెండిపల్లెముగూడ నివ్వబడెను. మహాత్ముడు వందనము లర్పించు గ్రామ పునర్నిర్మాణము ఆవశ్యకమనియు, యిచ్చట కృషిచేయుచు న్నందులకు సంతోషమే యనియు, ఖద్దరు ధారణముచేయుట, విదేశీవస్త్ర బహిష్కారము చేయుట, అస్పృశ్యతా నివారణము చేయుట, మద్యపానాది దురలవాటులు లేకుండచేయుట, యిట్టివానిని గురించి కృషిచేయవలసిన దనియు అట్టివి లేనిదే గ్రామ పునర్నిర్మాణ మని పించుకొన దనియు చెప్పెను.

ఆలమూరునుండి మోటారు మీద బయల్దేరి కాలవరకు ఒక మైలు నెల్లెరి. ఎండకాల మగుటచేత కాలవలన్నియు మాయబడుటచేత నీరు మోకాలులోతుండెను. కాలవను దాటించుటకురెండు చిన్న నావలుంపబడెను. అందొకనాడలో మహాత్ముడును, ఆయనభార్యయు తక్కినవారును గూర్చుండి ఆచలియొడ్డునకు నెచ్చిరి. ఒడ్డునుండి గోదావరిగట్టు సుమారు 20 అడుగుల యెత్తుండెను. ఇతరుల సహాయమున మహాత్ముడు గట్టెక్కినను, కొలదిదూరములో అగట్టుదిగిరి. ఈ గట్టు క్రిందనే సుమారు 40 అడుగుల దిగువున గోదావరి నది పాయ వృద్ధ గొతమి కలదు.

నావ ప్రయాణము

గట్టివాలు తక్కువగుటచే నిలుపుగానున్నది. దిగుటకు వీలుగా మెల్లగొప్పలుగా కొట్టబడెను. మహాత్ముడు తనపాదు కలతోనే శ్రీనరసింహదేవర సత్యనారాయణగారిపట్టున క్రిందకు కష్టముగా దిగెను. అచ్చట నొక నావలో మహాత్మునిపరుపుపై గూర్చుండజేసిరి. స్వరాజ్యపతాకములతోను, అవటి మొక్కలతోను, కాగితపు గొలుసులతోను మంగళప్రదముగా నానావ యలంకరింపబడెను. అట్టిరీతిగానే రెండవనావగలదు. అందు మహాత్మునియొక్కయు వారి యనుచరుల యొక్కయు సామాను లుంపబడెను. ఇందుమాత్రము పారుపూడి రామమోహన్ గారు ను ఆయనతండ్రి సత్యనారాయణగారును నుండిరి. మహాత్ముని పడవలో శ్రీమతి కస్తూరిబాయి, ప్రభావతి, నేతభక్తకొండ నెంకటప్పయ్య, వాన్నేటి సత్యనారాయణ, నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు మరియొద్దరు ముగ్గురును గూర్చుండిరి. నీటియొడ్డున జనసమాహమలుగూడి మహాత్ముని గూర్చుండిరి. మహాత్ముని యీరెండు పడవలలోను జనముత్రోసికొనివచ్చుచు ఎక్కబోయిరి. మహాత్ముని నావలో నెవరు రాకుండ గట్టునుండి నావ త్రోయబడెను. సామాను నావలో ఎంతత్రోసివైచినను జనము ఎక్కుట ప్రారంభించిరి. కొంతవరకు జనమును త్రోసివైచి నావను కదిలించేసరికి మరి 10, 15 గురు నావనుపట్టి ఎక్కబోవు సరికి నావ నీటిలోనికి వంగిపోయి నీళ్లుపోసికొనెను. మహాత్ముడు కల్లోలమయ్యెను.

రామమోహనునికి ప్రమాదము తప్పట

సత్యనారాయణగారు పైట్టు పట్టుకొని నీటియందు బడకుండ గాపాడుకొనిరి. కాని సామానులు వాగ్రత్తగ బాధ్యతతోనున్న రామమోహను డెప్పుడు నీటిలోపడెనో ఆకల్లోలములో తెలియదు. కాని వరకమైనరేపు అయినప్పటికిని అక్కడ మునిగిపోవునంతలోతు ఉండకపోవుటచేత యీ యువకుడు నీటిలోనుండి లేచి గుండెలలోతున తిరుగ పడవను పట్టుకొని జనమును త్రోసివైచెను. పడవనునిషియు ఎంతగోలపెట్టినను, మహాత్ముని నావలోని వారెంత యరచినను శ్రీనాథనావను పట్టుకొని వదలరు. ఇంక కార్యములేదని కొలదినుండి పైమను ప్పులుండగానే నావికుడు నావను తొందరగ నావలి ఇసుక తిప్పకు పట్టి పైజనమును దింపివైచెను. నావలోని నీటిని తొందరగా తోడివైచిరి. ప్రాణాపాయములు లేకుండ నందరు కృతార్థులైరి. సామానులు, ఆహారపదార్థములు, కాగితపు దస్త్రములు కొంతవరకు తడిసినవి. మహాత్ముడు ఆతురతతో దీనినంతయును జూచి నావయందు తనపనియందు వర్తించెను.

తాతపూడి

ఈ విచారకరమగు ప్రమాదము ప్రాంతకాల

నావ ప్రయాణమునందలి యానందోత్సాహముల గొంత మరుగు పరచెను. నావలు రెండును మూడుమైళ్ళుపోయి తాతపూడి చేరున నా గను. ఇచ్చట గొంతమీదే డల్చు విశేషముండదు 60,70 గజములుండవచ్చు. చేవులో పెంటలు డెబ్బనాయకులు శ్రీనడిపల్లి సుబ్బరాజు కళావేంకట్రావుగారు మహాత్మునికి ప్రణామము లాచరించి తమతాలూకలకు ఆహ్వానించిరి. చేవునందే మోటారుకారు ఆప బడెను. సరసింహదేవర సత్యనారాయణ గారును వెంకట్రావు గారును చేతులందు మహాత్మునిదాల్చి మోటారునందు గూర్చుండబెట్టిరి. తక్కినవారును గూర్చుండిరి.

సుమారు 7-45 గంటలకు మోటారు బయల్దేరెను. ఈ లంకమీద కొత్తపేట కంకర రోడ్డుమీద వెళ్ళుటకు 8 మైళ్ళు పోవలెను. నల్ల బంగార మనబడెడు టంకధాములగుండా ఎత్తు పల్లములో బండివెళ్ళెను. వరదలులేని యీ నెండకాలముగుటచేత పొలములకు యిమార్గ మేర్పడును. జిల్లాబోర్డువారు దీనినిగురించి బాగ్రత్త పహింపలేదు. అందుచేత రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డువారే మోటార్లు పోవుటకు పిలుగా మార్గమును బాగుచేసి రని తెలిపినది. లంకలో కొంతభాగము వెళ్ళునకి రైతులుకట్టిన మామిడాకుల తోరణము కనిపించెను. అచ్చట మహాత్మునికి రయితలు స్వాగత మిచ్చిరి. కర్నూలుకాయలు అందరకును పంచిపెట్టిరి.

కొత్త పేట

మహాత్ముని బండి కొత్తపేట చేరినదిమొదలు అతిథిగా తరగా పోసాగెను. వేడుకతో ఆతురతతో నెదురుజూచుచున్న వందలకొలది జనసమూహములు మహాత్ముని దర్శనమునకై నాప చిరి. పరుగెత్తసాగిరి. ఏమెనను సరే మహాత్ముడు కనిపించిన వారికి కనుపించెను. లేనివారికి లేదు. అగనలనిననొట్ల తప్ప తక్కిననొట్ల విశ్రాంతిగా పరుండియుండువారు.

పలివెల

కొత్తపేటకు రెండుమైళ్ల దూరములోనున్న పలివెలలో (రాజోలు తాలూకా) మహాత్ముడాగెను. జనసమూహములపై మహాత్ముని వైబడసాగినప్పుడు ఒక నిమిషములో మోటారు పరుగెత్తెను. ఇక్కడ రూ 1116 లు యివ్వబడెను. ఇక్కడి సభలోనున్న రెండునిమిషములలో మహాత్ముడు పంచము సభ కాలాగమండుట గనిపెట్టి వారికిని తక్కినవారితో గలిసి కూర్చుండుటకు పాక్కలపని నుడిచెను. అంతట వారును సభలో గలిసిరి. ఒక వృద్ధబ్రాహ్మణుడు వర్ణాశ్రమధర్మము నిలువనప్పుడు స్వరాజ్యమెందులకు? అని ప్రశ్నించెను. వర్ణాశ్రమధర్మ మేమిటో తమ రథముచేసికొనవలసినదని మహాత్ముడు నుడిచెను.

పలివెల వదిలి ప్రయాణముసాగించిరి. మధ్య దగ్గరయగుట చేత జనసమూహములు మహాత్మునిజూడ నెంతయేని ప్రయత్నించెను. అలస్యగుటచే మహాత్ముడాగుటలేదు. 6 మైళ్ళు నచ్చునకి ముక్కామల (అమలాపురం తాలూకా) వద్ద రూ 814 లు కానుకగా నర్పింపబడెను. అచ్చటనుండి యింకను 11 మైళ్ళు అమలాపురమున్నది.

పుల్లేటికుర్తి గ్రామమున (రాజోలు తాలూకా) మోటారువెళ్ళుచుండగనే ప్రభుల సుబ్బారావుగారు రూ 818-8-0 లు మోటారులోని కందించిరి. కారు ఆపవలెనని యిద్దరుముగ్గురు దారికడ్డముగా పడుకొనిరి. “అట్లు చేయగూడదు. తొందరగా పోవలయున్న” దని కూడావున్న వెంకట్రావుగారు కోరగా మోటారుబండి పోనిచ్చిరి. దారిలో పెదపూడి (రాజోలు తాలూకా) లో రూ 84 లాసంగబడెను.

అంబాజీపేట

అంబాజీపేటలో రూ 115-8-8 యివ్వబడెను. ప్రతి గ్రామమునందు స్వాగతములు మార్గవృద్ధులు గట్టబడెను. గంగలకుర్రవారు రూ 116-6-9 లు యిచ్చిరి. సుమారు 9-30 గంటలకు అమలాపురములో జిల్లాబోర్డువారి విశ్రాంతిగృహమున మహాత్ముడును తక్కినవారును బసచేసిరి. పట్టణములోని రస్తాలు స్వాగతములతోను, మహాత్ముని మాత్ర వాక్యములతోను అచ్చటప్పుట నలంకరింపబడెను.

సాయంకాలము 8 గంటలనుండి మహాత్ముని బంగార యొద్ద జనసంక్షేపముగానుండి గొడవ కొంతవరకు గల్గెను. నాలు వడకు కాలములో కొందరుముఖ్యులు వకేళ్ళ యితరులు మహాత్మునిదర్శించి కానుకలర్పించిరి. శ్రీ నడిపల్లి సుబ్బరాజుగారు రూ 555 లును, వ్రేళ్ల బంగారు ఉంగరములను అయిదొంటిని నీలపురాంయల నొక బంగారు వుంగరమును మహాత్ముని కిచ్చిరి. ఆయనభార్యయును తక్కినస్త్రీలును 3 కంటెలు, పట్టెడ మున్నగునగులును రూ 118 లును ఒసంగిరి. మ రి రూ 11 లు గూడ చిల్ల ర గా ని వ్వ బ డె ను.

శుక్ర ఉగాది సంచిక
తయారైనది. 4-5-29 తేదీనుండి దిన, వారపత్రిక చందాదారులకు నెంబరువారిగా పంపబడును. గాన అందరు వి. పి. లను పుచ్చుకొనకోరెదము. సంచిక అవసరము లేనివారు దయయుంచి ముందుగానే తెలిపిన మాకు అనవసరముగా తపాలఖర్చులుదండు గతగలదు.

వ్యవస్థాపకుడు.

మహాత్మ గాంధీగారు

ఆలమూరునందు రూ 2300 లు సమర్పింపబడెను

మహాత్మ గాంధీగారు గత ఆదివారమునాటి ఉదయము 8-30 గంటలకు ఆలమూరు విచ్చేసిరి. 5000 మంది గ్రామములు మార్కెటుప్రదేశమునందు సమావేశమైరి. మహాత్మా గాంధీగారు సభకువచ్చినతోడనే రెండు వెండి పల్లెరములతో రెండువేలరూ పాయలు సమర్పింపబడెను. సభలో మారుమూలపాయలు వసూలు గాబడెను. కపిలేశ్వరపురం యువజనసమితివారు మారుమూల పాయలు సమర్పించిరి. మొత్తము రూ 2300 లభించెను. ఆలమూరు సమాకారసంఘమువారు మహాత్మునికి సన్మానపత్రముచ్చించిరి. మహాత్ముడు ఖద్దరును, మధ్యపాననీషేధమును ప్రోత్సహించ వలెనని కోరెను. పిదప మహాత్ముడు నదినదాటి ఆనలియొడ్డు నకు తేరగ అచ్చట నడింపల్లి సుబ్బరాజు, కళా వెంకటరావు గార్లు మహాత్మునికి స్వాగత మొసగిరి.

(ఒకవివేఖిరి)

గాంధీమహాత్ముని రాక

మహాత్ముడు విశాఖపట్టణము విచ్చినప్పుడు ‘కోట్లోని యువజన సంఘమువారు మహాత్ముని మోటారునావి హారతితో సగి ఖద్దరుమాలను వేసిరి. సంఘమువారు సంపాదించిన 25-0-0 రూపాయలను సుంకర నరసింగరావు బి. ఎ. గార్చించిరి. యువకు లిట్లర్పించుటను మహాత్ముడు ప్రశంసించెను. మహాత్ముని రాకకు ముందు ఈ సంఘమువారు వగరసంక్షేపమును జరిపి ప్రబోధము కలిగించి యుండిరి.

ఇరిదుల్ జమా ఉర్రు బాబులాల్.

శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయము, నెల్లూరు

రామకవీర్ నాటకము

తేది మార్చి 24 నది

శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని సన్మానించుట కింకను కొన్ని గ్రామములవారు కోరినందున 11 తేది రాత్రికి నాటకమునకు వారు రావీలుకలుగక పోవుటచే వారి అనుకూలప్రకారము నాటకము తేది 12-5-29 ఆదివారం సాయంత్రము 8 గంటలకు మార్చబడినది. విద్యాలయ శంకుస్థాపనము, స్త్రీల సభ, పురుషుల సభ నాటకము ఆనాడే జరుపబడును.

పోణకా కనకమ్మ, కార్యదర్శి.

ఇరగవరం

మే 6:—నిన్నటిరాత్రి 7 గంటలకు యిరగవరం గంధాలయంలో బ్రహ్మశ్రీ పీసపాటి సోమయాజులుగారి ఆధిపత్యమున సభ జరిగెను. సభకు సుమారు రెండువందలమంది సభ్యులు దయచేసిరి. అధ్యక్షులు గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్రదేశ సంచార ఉద్దేశమునుబోధించిరి. అందరు ఖద్దరుధారణ దీక్షాత్ములులైరి. శ్రీమాన్ మానవోత్తరు తంగిరాల రామసోమయాజి గారు ప్రస్తుత రాజకీయవిషయములను బోధించిరి. గ్రామస్థులచే చేయబడుచున్న ఆలయ మరమ్మత్తులుచూచి చాలా కొనియాడిరి.

మేడూరి మాచేశ్వరశాస్త్రి, తంగిరాల సుబ్బాపుధాని,

కార్యదర్శులు.

ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమధర్మ మహాసభ

ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శులు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమధర్మ మహాసభ యీ నెల 11, 12 తేదీలందు బెజవాడనగరమున శ్రీ యనమండ్ర లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారి “గోమహాలు” నందు సమావేశమగును. బ్రహ్మశ్రీ ప్రభుల లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారు, ఆద్యోక్తలు, విశాఖపట్టణం, ఆగ్రాసనాధిపత్యం వహించురు.

ఈ సభయొక్క ముఖ్యోద్దేశములు ఏమనగా:—(1) భారతశాసనసభలో చర్చలోనున్న హరపిలాస శారదా గారి వివాహశాసనములను ఖండించుట, (2) ఇకమీద శాసనసభలందు వర్ణాశ్రమధర్మవిరుద్ధ బిల్లులకు ప్రవేశమివ్వరాదని ప్రభుత్వమువారిని కోరుట, (3) రాజోవున్నికలలో మతాచారవిరుద్ధములగు బిల్లులను శాసనసభలయందు ప్రవేశపెట్టుచునియు, ఇతరులు ప్రవేశపెట్టినచో వానిని త్రోసివేయుటకు ప్రయత్నించెదమనియు ప్రమాణపత్రికల నిచ్చినవారికిమాత్రమే వోటరులు లేకు వోట్ల నియంతయునని వోట్లకు బోధించుట, (4) రాజకీయసంస్థలని చెప్పుకొనెడి నానాజాతియవములకు చేరిన భారతీయులుగల నేషనులు కాంగ్రెసుసంస్థయందు భారతీయ మతాచారవిరుద్ధములగు తీర్మానములను జేయగూడదని కాంగ్రెసువారిని పాపించుట.

శృతిస్మృతి శిక్షాచారములకు. లోబడినట్టి వర్ణాశ్రమ ధర్మాభిమానులగు పండితులును తాకితులును సభకు విచ్చేయ ప్రార్థితులు. ప్రతినిధులుగా నచ్చినవారికి బస, భోజనము ఆహ్వానసంఘమువారు ఏర్పాటుచేయుచున్నారు.

మే 11, 12 తేదీలలో బెజవాడయందు జరుగును బెజవాడ, మే 8:—ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమధర్మ మహాసభ మేనెల 11, 12 తేదీలలో బెజవాడయందు గోమహాలులో విశాఖపట్టణం వకేలు శ్రీయ్యత ప్రభుల లక్ష్మీనరసింహంగారి అధ్యక్షతను జరుగును. భారతశాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడిన హరపిలాసశారదాగారి బిల్లును ఖండించుటకును, వర్ణాశ్రమధర్మ సాంప్రదాయములకు విరుద్ధమగు శాసనములను శాసనసభలలో ప్రవేశపెట్టగూడదని కోరుటకును, ఇట్టి బిల్లులను ఆమోదించ మని నాదానా మిచ్చునాదికే తమనోట్లను యివ్వవలయునని కోలు రులను కోరుటకును, మతసాంప్రదాయములకు విరుద్ధమగుప్రచారము నలువగూడదని కాంగ్రెసువారిని కోరుటకును ఈ సభ సమావేశపరచబడినది. వర్ణాశ్రమధర్మ పరాయణులందరు సభకు రాప్రార్థితులు. ప్రతినిధులకు ఉచితముగ భోజనసౌకర్యకార్యములు ఏర్పరచబడినవి అని సన్మానసంఘపు కార్యదర్శి తంతివార్త పంపుచున్నాడు.

మధురతాలూకా రాజకీయసభ

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారి యధ్యక్షతన
సమావేశ మగుట

(శ్రీ ప్రెస్ తంతివార్త)

మంత్రిపదవుల నంగీకరించవలెనను తీర్మాన ముమోదించబడుట
మధుర, మే 7:—నిన్న తిరువరన్ కుండ్రమ్ పట్టణమున
తెండ్రు మధురతాలూకా రాజకీయసభ శ్రీమాన్ శ్రీని
వాసయ్యంగారి యధ్యక్షతన సమావేశ మయ్యెను. సభకువచ్చిన
ప్రతినిధి ప్రేక్షకులు అత్యుత్సాహపూరితులై యుండిరి. సభను
ప్రారంభించుచు వివిధవర్గములవారు స్నేహభావమున నుండ
పలసినదని, రాజరామ్ పాండియన్ గారు కోరిరి. మరియు ప్ర
భుత్వ నిరంకుశ విధానమున కాహుతియై చరసాలయందు నవ
యుచున్న కార్మిక నాయకులకు తనసానుభూతి నతడు తెలియ
జరచెను.

శ్రీమాన్ గారి యధ్యక్షకోసన్యసము

గంటన్నరసేపు గంభీరముగా నుపన్యసించుచు శ్రీమాన్
గారు బ్రాహ్మణేతరులను కాంగ్రెస్ లో చేరవలసినదని ప్రబో
ధించెను. రాష్ట్రములకు తగినవిధమున కాంగ్రెస్ కార్యక్రమ
మును జరుపుటకు ప్రతిరాష్ట్రమునకు స్వేచ్ఛ నొసంగ
వలెనని వారు కోరిరి. ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ స్వపరి
పాలనను నొసంగిరిగాన మద్రాసు రాష్ట్రమునందలి కాంగ్రెస్
వాదులు మంత్రిపదవుల నంగీకరింపవచ్చునని వారుచెప్పిరి.

నైహూనివేదిక

హూనివేదికనుగూర్చి అనేక భేదాభిప్రాయములున్న
వనియు, తానును, తను పార్టీయు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము
గామోదించుచు మద్రాసు కాంగ్రెస్ మహాసభలో నామోదిం
పబడిన తీర్మానమును పిరసావహించెద రనియు శ్రీమాన్ గారు
చెప్పిరి.

లేబరు నాయకుల అరెస్టు

లేబరునాయకులను, కాంగ్రెస్ వాలంటీర్లను అరెస్టు
చేసి, తీవ్ర నిర్బంధవిధాన ములులోనుంచిన ప్రభుత్వమువారి
చర్యను శ్రీమాన్ గారు తీవ్రముగా ఖండించిరి.

కాంగ్రెస్ వాదుల నెన్నుకొనుడు

రాబోవు ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ వాదుల నెన్నుకొనవల
సిన దని శ్రీమాన్ గారు కోరిరి. జమీందారులు తమ నియోజక
వర్గముల వెలుపల ఎన్నికకు నిలుచుచో కాంగ్రెస్ సభ్యులు
కావలెననియు లేనిచో వారికి ప్రజలు నోట్లు నివ్వరాదనియు
వారు చెప్పిరి.

తీర్మానములు

1. సభవారు లా లాటి మ ర ణ ము న కు సంతాప
ము ను వెలిబుచ్చిరి. భారతీయు
లు వారి పాదారవిందముల ననుసరించి దేశనేత జేయవలెనని
ప్రజలు కోరిరి.
2. ఖద్దరు ప్రోత్సాహము, విదేశీవస్త్ర బహిష్కరణ
మును కోరుచు తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.
2. కాంగ్రెస్ అభ్యర్థకులకు రాబోవు ఎన్నికలలో సహ
యము చేయవలెనని మాడతీర్మానము కోరెను.
4. కాంగ్రెస్ వాదులు మంత్రిపదవుల నంగీకరింపవచ్చు
నని సభవారు తీర్మానించిరి.
5. ఎన్నికలకుముందు మద్యపాన నిషేధముకై 4 1/2 లక్ష
లహాస్యములను మంత్రివర్గమువారు ప్రత్యేకించుట ఎన్నికలలో
ప్రజాసానుభూతిని బడయుటకేగాని సభ్యులకు మద్యపాననిషే
ధప్రచారమునకు గాని సభవారు భిప్రాయపడిరి
6. అసెంబ్లీ అధ్యక్షుని రూపింగును కొనియాడుచు,
సభవారు గవర్నరుజనరలు నిరంకుశచర్యను తీవ్రముగా ఖం
డించిరి.
7. కార్మికతగవుల చట్టమును నిర్మించినందులకు సభవారు
ప్రభుత్వమువారిని తీవ్రముగా ఖండించిరి.

కే ద రి న్

గ్రంథకర్త:—శరణు రామస్వామి చౌదరి

కామరూపు గారు వ్రాసిన హిందీ గ్రంథమున కనువాదము
లోకప్రసిద్ధమున వికీరణకర చరిత్రము. అందరును చదువవలె.
ముఖ్యముగా వ్రాయబడినది. ఉన్నత విద్యార్థులకును
అధ్యాపకులకును విశేష గండు. ధర 0.40.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, మదరాసు.

అయ్యంగారి దక్షిణ దేశ ప్రచారము

స్వరాజ్యోద్యమముపట్ల దాక్షిణ్య
బ్రాహ్మణేతరుల ఉత్సాహమును అయ్యంగారు
ప్రశంసించుట

మధుర, మే 6:—దక్షిణదేశ ప్రచారఫలితమునుగూర్చి
శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు శ్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధితో నిట్లు
చెప్పిరి:—

నే నమకొనినదానికంటె మా ప్రచారము హెచ్చుజయ
ప్రదముగా జరిగినది. ప్రజలలో దేశభక్తి, ధైర్యము, అన్యోన్య
ప్రేమ మరల చిగిర్చినవి. స్వాతంత్ర్యముపట్ల నున బ్రాహ్మణే
తర సోదరుల యభిమానము, ముఖ్యముగా యువకులయత్సాహ
ము చాల ప్రశంసనీయుములు. తమిళనాడునుగూర్చి నాకొకసారి
యుండిన అనుమానము లిప్పుడు తీరినది. ఇదివరకు నేను యీ
ప్రాంతములకు వచ్చినప్పటికంటె యిప్పుడు కాంగ్రెస్ యొక్క
పలుకుబడి చాల హెచ్చినది. కాంగ్రెస్ వ్యతిరేకముగా నుం
డునని నేను తలచిన జిల్లాలగుడ గాంగ్రెస్ పట్ల అభిమాన
మును జూపి నాకు తృప్తి గొలిపినవి. ఇతర రాష్ట్రములసితి
యెట్లున్నను తమిళనాడు స్వరాజ్యోద్యమముపట్ల తనవిద్యు
క్తమును నిర్వర్తించునని నాకు సందేహమేమియును లేదు.

సత్యమూర్తిగారి యభిప్రాయము

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారితో ప్రచారముచేయు
చున్న శ్రీయుత సత్యమూర్తిగారిట్లుచెప్పిరి:—

స్వరాజ్య పోరాటమునందు తనకు తగినస్థానము నాక్ర
మించుకొనుటకు తమిళనాడు ఉత్సాహించుచున్నది. మే మెచ్చ
టికి బోయినను ప్రజ లత్యంతోత్సాహమును ప్రకటించిరి. సాం
ఘిక సామరస్యమునకు వారు యిచ్చగించుచుండిరి. సర్వతో
ముఖ జాతీయాభివృద్ధికై పాటుబడు భారతజాతీయ మహాసభ
లోచేరి తత్కార్యక్రమమును సాగించుటకు తమిళనాడులో
నందరుప్రజలును పూనుకొనుచున్నారు. రాబోవు కాంగ్రెస్
ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులు హెచ్చుగా
ఎన్నుకొనబడుదురని నాకు పూర్తి యశ
నమ్మకములు గలవు.

స్వయముగా వ్యతిరేకము అధిక సంఖ్యాకులకు లొంగెదను

శ్రీమాన్ గారు మంత్రిపదవుల స్వీకరించవచ్చు
ననుట.

మధుర, మే, 6:—మధుర తాలూకా కాంగ్రెస్ సంఘ
యాజమాన్యమున జరిగిన మహాసభలో నుపన్యసించుచు శ్రీమాన్
గారు యిట్లు చెప్పిరి:—

నేను స్వయముగా మంత్రిపదవుల నంగీకరించుటకు వ్యతి
రేకుడను. ఐనను పూర్వానుభవము గలిగి, మంత్రిపదవులను స్వీక
రించుట మేలని తలచు అధిక సంఖ్యాకుల యభిప్రాయమును నే
నంగీకరించెదను. శాసనసభలో మనము చేయు గడబిడవలన స్వా
తంత్ర్యము లభించదని నేనెరుంగుదును. భారతీయులచే తయారు
చేయబడు స్వాతంత్ర్య ప్రజాభిక్త ప్రభుత్వము వారిచే నొప్పు
కొనబడదు. శాసనసభలోను, స్థానికసభలోను కాంగ్రెస్
నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు చాల సహాయ భూతముగును. కాం
గ్రెస్ విధానమును బోలిన విధానము నంగీకరించు క్రొత్తప్రతి
స్థాపనముల నిర్మాణము నాకష్టము లేదు. ప్రభుత్వ నిరంకుశ
విధానము చాలకాలము జరుగ నేరదు. మనగమ్యస్థానము కను
మేరమారమున నున్నది.

సత్యమూర్తి, రాజారాం పాండియన్, మొదలగునాయ
కులు సభలో నుపన్యసించిరి. (శ్రీ ప్రెస్.)

అరుంధతీయ సేవకసభవారు ఒకదేవాలయముందు
పూజజరుపుట

పెరంబూరు అరుంధతీయ సంఘమువారు తమకు దగ్గర
గానున్న యొక దేవాలయముందు ప్రతినీత్యము సరిగా పూజ
జరుగునందులేదని తెలిసికొని అందుకు తగిన యేర్పాట్లు
గావించుటకు వెంటనే ప్రయత్నించి యీ నెల 5 వ తేదీ యు
దయమున నొక భజన మేళముతో పురము చుట్టివచ్చి, దేవాలయ
ముందు యధావిధిగా పూజ జరిపించిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

బి. ఏ. డిగ్రీ పరీక్షాఫలితములు.

గత ఏప్రిలులో జరిపబడిన పరీక్షలలో ఈవిగుల విజ
ప్తుల నెంబట్టకలవారు బి. ఏ. పాఠ్య 2 లో కృతార్థులైరి.

1 గ్రూపు మేధమేటికన్సు.

1 క్లాసు—3 76 90 143 153 270 272 376 394
544 570.

2 క్లాసు—7 25 71 78 82 151 263 269 271 393
561.

3 క్లాసు—5 6 8 12 13 15 16 24 65 69 70 72
73 77 79 133 137 138 139 140 142 146 149 152 154
155 157 256 258 259 260 264 265 268 273 275 276
279 380 384 391 392 398 409 545 547 548 549 550
552 555 557 560 564 565 574 577

గ్రూపు 2 బి ఫిజికల్ సైన్సు.

2 క్లాసు—616 636

3 క్లాసు—87 615 617 618 621 623 624 625
626 628 631 632 634 638 639 640 641.

గ్రూపు 5 హిస్టరీ ఎకనమిక్సు (హిస్టరీ మెయిన్).

2 క్లాసు—334.

3 క్లాసు—35 37 38 90 180 181 182 184 185
187 191 193 196 242 246 247 249 250 251 327 328
335 336 337 338 339 341 342 344 345 350 352 355
358 459 463 471 472 476 654 667 668 669 571 672
674 675 676 679 680 682 683 684 688 689 693 694
695 696 697 699.

467 701 వెంబర్ ఫలితము ముందు ప్రకటింపబడును.

గ్రూపు 6 హిస్టరీ, ఎకనమిక్సు (ఎకనమిక్సు మెయిన్)

2 క్లాసు—480.

3 క్లాసు—40 43 45 46 47, 51 52 53 91 92 93
94 95 96 97 98 99 101 102 103 104 105 106 107
108 111 112 113 200 202 203 208 209 213 214 215
217 480 482 486 487 489 490 492 494 495 500 502.

గ్రూపు 7. సంస్కృతము, హిందూదేశచరిత్ర

3 క్లాసు—5.

తెలుగు, ద. హిందూదేశచరిత్ర లేక సంస్కృతము

2 క్లాసు—56.

3 క్లాసు—218 219 360 509 510 703 704.

వన్నె కెక్కిన కారు

ధర తగ్గించడమైనది

అడిసన్ అండుకో లిమిటెడ్, మోటారు డిలర్స్
డాబ్బి బ్రదర్స్ విక్టరీసిక్స్ కారు ధర రు 4450/ నుంచి 4150/
లకు తగ్గించిరిని మాకు తెలియపరచిరి. చూడగా ధరతగ్గించడం
చాల ఆశ్చర్యముగానున్నది. ఏలన యిదివరలో వున్న ధరకే
అంతెలువచేయుననెడి వ్యధనస్యకం దక్షిణదేశమున దంతలును.
వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడు కొనేవానికి మరిఎట్టి ఆక్షేపణ.
మాడ ఉండదు.

విక్టరీసిక్స్ దక్షిణదేశమున మద్రాసునుండి ఉత్తరముండ
లమునకు మొదటిసారిగా నూతన రికార్డును యివ్వగలిగినదిచేరే.
ఎక్కిన వేగముగా గొంపోగలదు. నడచునప్పుడు చప్పుడూ కా
కుండ పోగలదు.

విక్టరీసిక్స్ నందు 2 నూతన విశేషములు గలవు.

ఆటోమొటెల్స్ లో మొదటిసారియముగా ఛాసిస్
బాడీ ఒకేభాగములో తయారగుట, ఇదివరలో వేర్వేరుగా
తయారగుటకలదు.

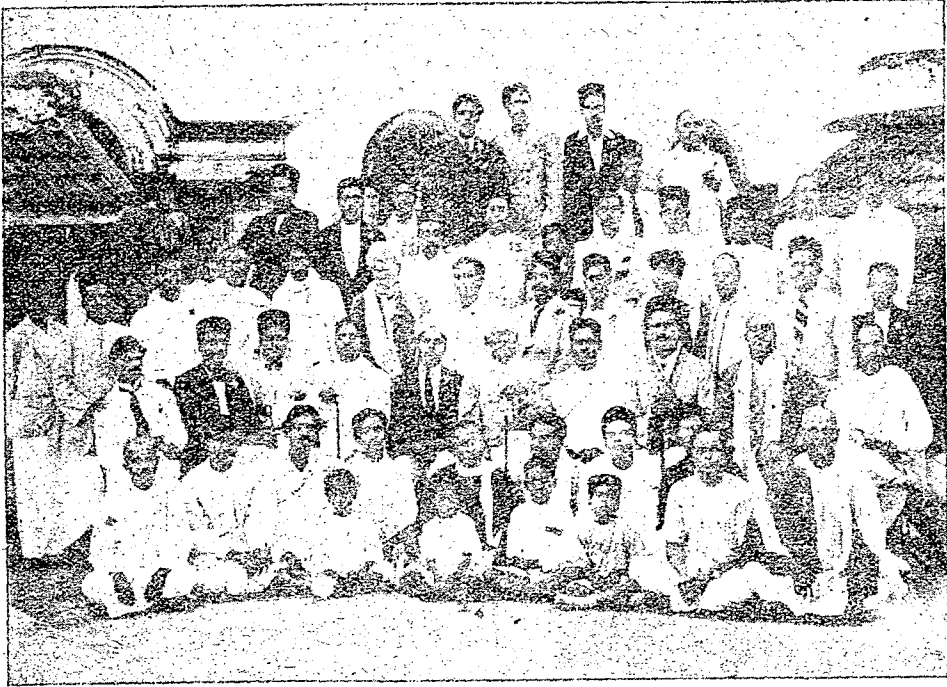
తెండ్రుది మోటారుకారు బాడీలకు డబుల్ స్టీల్ యువ
యోగించుట కిదియే ప్రథమము.

కారులో ముఖ్యమైన భాగములు 8. అందులో బాడీ
ఛాసిస్ కలసియుండుటవల్ల జాయంబ్లయందు కీ. పనుయెడి
శబ్దముగలుగదు.

ఎంతవేగముగా పోయినను డాబ్బిబ్రదర్స్ 5 సిలండరు.
మోటారులో ప్రయాణమునందు సౌఖ్యమును ఆనందమును
చేకూరును.

వైవిధ్యములన్నియు చూడ కారునిలువ భాగముగా
బోధపడును. చదువరులు ఒకమారు కారును వీక్షించి యితర వా
ట్లతో అన్ని విధముల సరిపోల్చి చూచుకొనవచ్చును. చాల అండు
మైనకా రు అంత విలువచేయుననియు అప్పుడు, విార నెదరు.

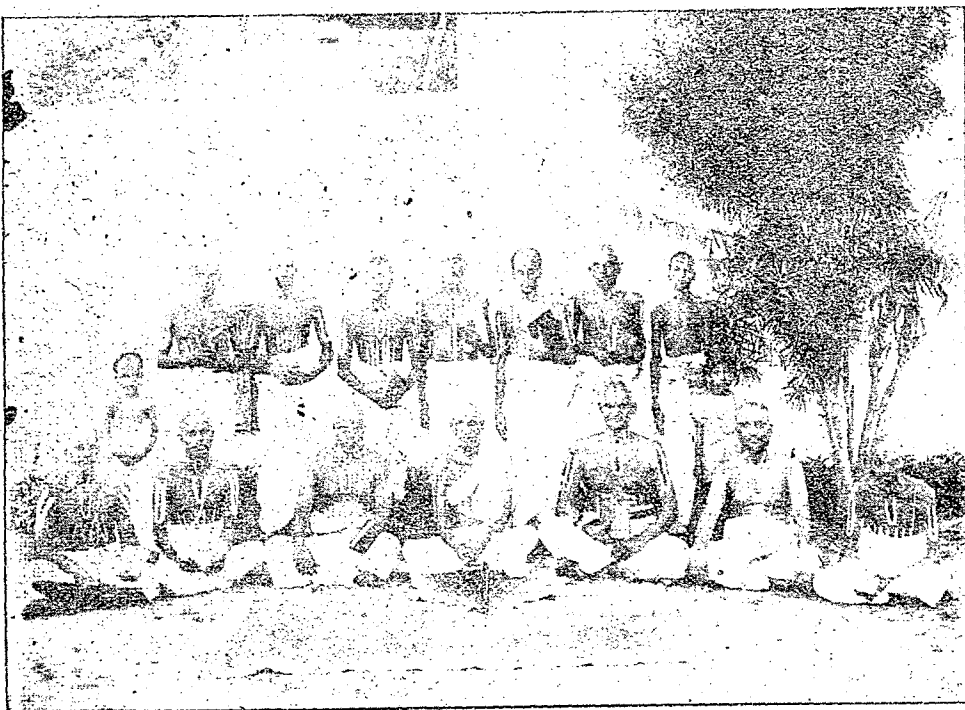
చెన్నపురి ఆంధ్రనాటకసభ

తెలుగు సంవత్సరాదిపండుగ జరిపినపుడు తీయబడిన ఛాయాపటము. శ్రీ. గజ్జె రంగయ్య నాయుడుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కంఠెప్పరు గోపాలకృష్ణారావుగారు, కార్యదర్శి వెంకటకేశవయ్య గారు వారి కుడివైపున కూర్చొనియున్నారు.

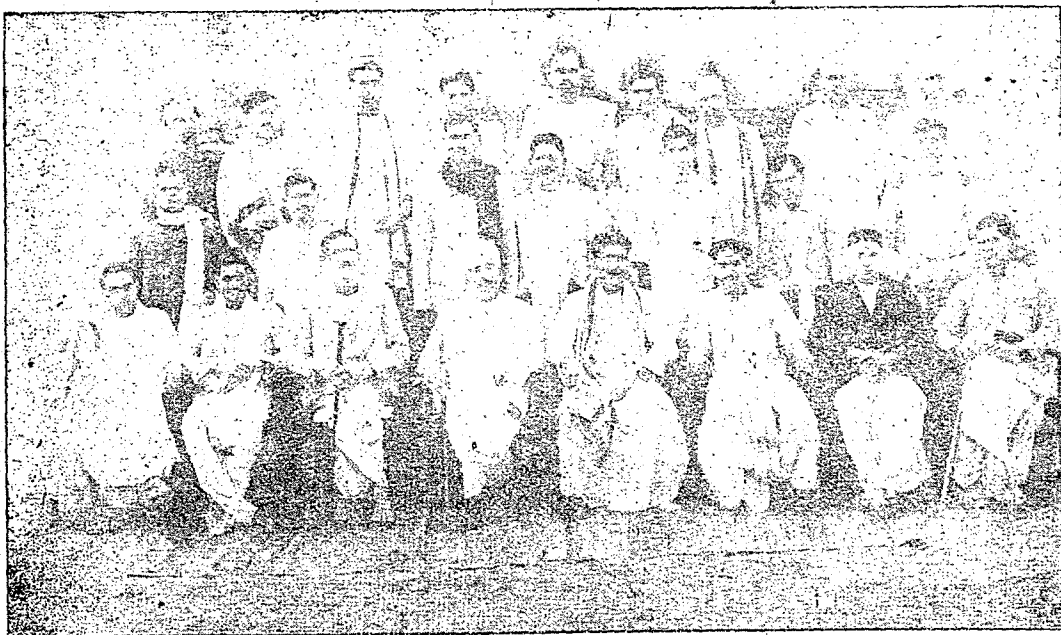
తిరువల్లి క్రైస్తవి అహోబలమఠ సభ

రహస్యత్రయసార కాలక్షేపశాఖవారి వార్షికకాలక్షేపోత్సవములు

వీరిలో కృష్ణాజినముపై మగ్గ్య కూర్చున్నవారు శ్రీమత్ కురివి కాపురస్తులగు విద్యార్థి స్వామిశేషాచార్యులగారు, వీరు కొంతకాలము ప్రధాన అహోబలమఠమునకు శ్రీకార్యముగా నుండిరి. వీరి జీవితకాలము ప్రధానముగ విశిష్ట ద్వైతమతసిద్ధాంతమును శిష్యులకు బోధించుటయందే వినియోగింపబడెను. (ప్రె. ఫో. బి.)

ఆంధ్ర జన్మరెన్యూకంపెనీ

బందరులో జరిగిన వార్షికోత్సవము సమయమున తీయబడెను. చెరుకువాడ వెంకటనరసింహంగారు, శనివారపు సుబ్బారావుగారు, యర్రమిల్లి మంగయ్యగారు (కార్యదర్శి) బి. మునుస్వామి నాయుడుగారు ఎం. ఎల్. సి. (సభాధ్యక్షులు) డా॥ కోకా అహోబలరావుగారు, మేనేజింగు డైరెక్టరు, వరుసగ (ఎడమనుండి కుడి) కూర్చొనియున్నారు.

బ్రజకుమార నెహ్రూగారు

అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయవిద్యార్థి. “భారత శ్రీల విద్యాభివృద్ధికిగల ప్రతిబంధకములు” గూర్చిన వ్యాసరచన పోటీయందు ఇర్విన్ ప్రభువుగా రొనంగిన బంగారుపతకము ప్రథమబహుమతిని బడసిరి. ఇండియాలో 10 విశ్వవిద్యాలయములనుండి అభ్యర్థులు పోటీ జేసిరి. (ఎఫ్. ఐ. ఎ.)

లెఫ్. కర్న. గౌ॥ జార్జి వైడరికు స్టాన్లీ గారు

గోపన్నప్రభువు తరువాత మదరాసు గవర్నరుగ నియమింపబడిన పార్లమెంటు సభ్యులు.

సేతు కస్తూరిభాయి లాల్బాయిగారు

అహమ్మదాబాదు మిల్లు యజమాని. జనీవాలో జరుగు కార్మికసభకు మిల్లు యజమానుల ప్రనిధిగ బోవుచున్నారు. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

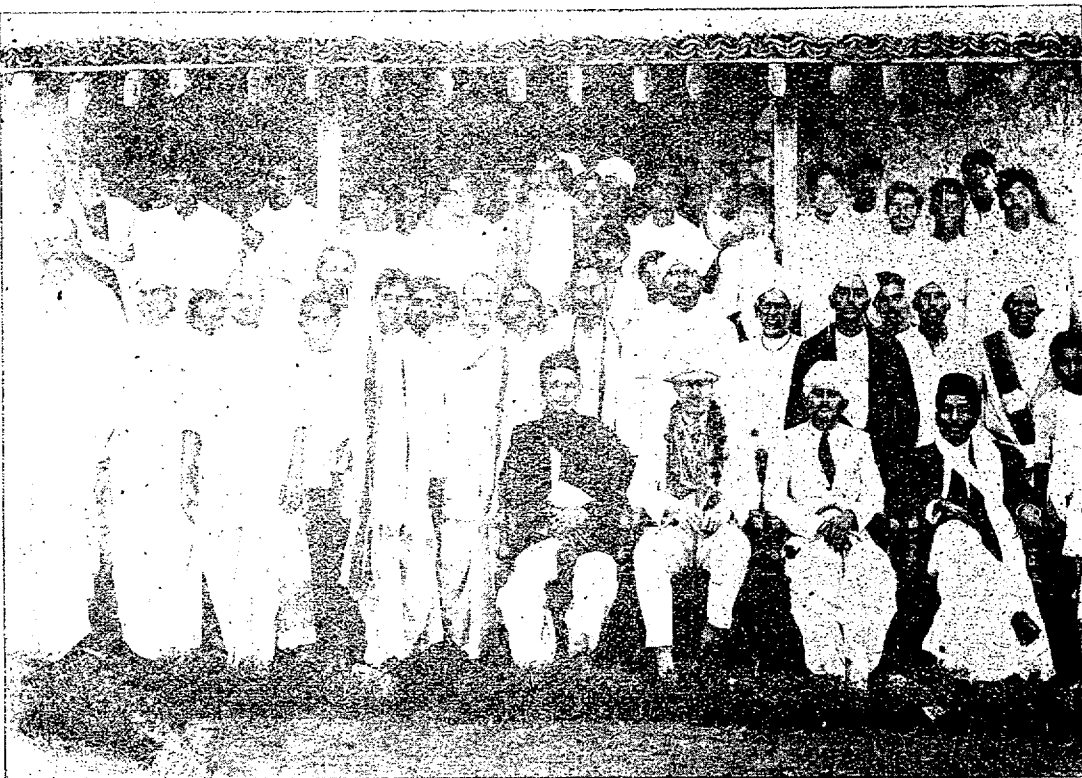
ఈ దంతచూర్ణముతో కడుగుకోవలసిన చిగుర్లుగట్టి వగును. ఇతరదంత రక్షణకావలసియు, నోటచుక్కండము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా కందును. అమృతాంజనము డిపో మద్రాసు, బొంబాయి.

రెండవ ఆంధ్ర వైద్యసభ

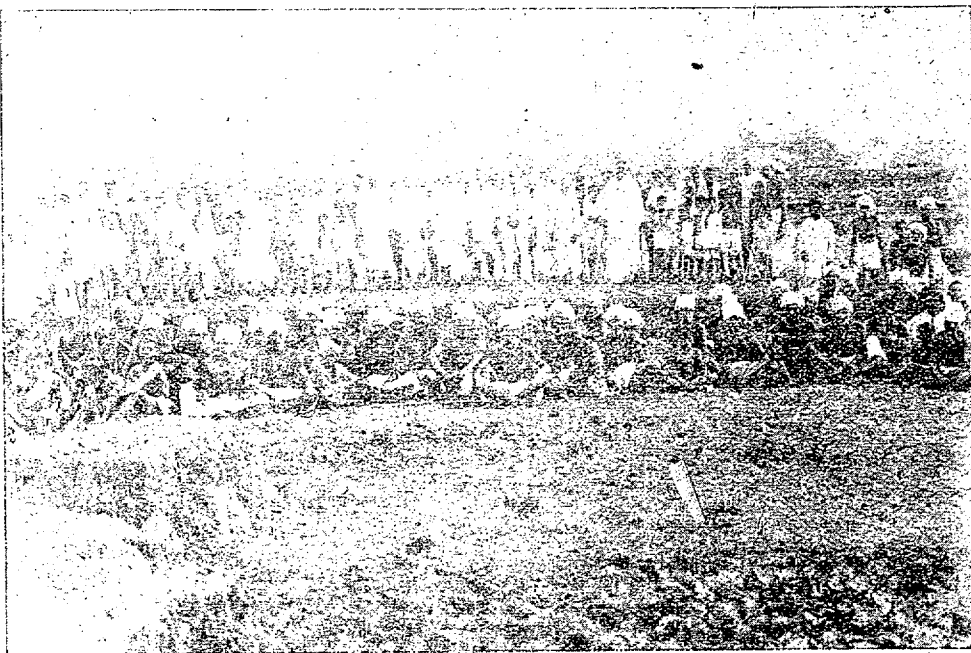
మద్రాసులో ఏప్రిలు 28 వ తేదీన జరిగెను. (ఎఫ్. ఐ. ఎ.)

కృష్ణాజిల్లా గ్రామ పంచాయతీలసభ

కలెక్టరు లీచిగారి అధ్యక్షతన కపిలేశ్వరపురం గ్రామమున జనవరిమాసమున జరిగెను.

రూ 28,000 చెరువు

కృష్ణాజిల్లాయందు పెదపాలపర్రు గ్రామపంచాయతీవారు రూ 28,000 వ్యయపరిచి పెద్దచెరువు త్రవ్వించుచున్నారని, ఈరాష్ట్రమునం దిప్పటి కింత పెద్దచెరువు యెచ్చటను లేననబడును. జిల్లాబోర్డు ఇంజనీరుగారు, సూపరువైజరు, పనివాండ్లు యిందు గలరు.

తండ్రి బెల్లూరి
"వేదాంతి"

ధరి నరసింహు! నమ్మక మైన సరకు !!

స్వదేశీభాగ్యమానులారా! స్వదేశీ పరిశ్రమమునకు ప్రోత్సహ మొనగి, ఉత్సాహమును గలిగింపుడు!!
అగ్నిదేవతల శక్తిరమేష్టు హిందూదేశమునందే హైందవ చారిత్రామితవచే కలిగి రాకబడక తయారచేయబడినది. వివరము లడ ఈ దిగుబడిలా సదుక్తము గ్రాహ్యమైనది. 55

ది ఈస్టరన్ కన్వెక్షనరీ మాన్యు, జి. టి., మద్రాసు.

16, ఆదియప్పనాయకపీఠి,

తాడేపల్లి గూడెమునందు

మహాత్ముని సన్మానము

మహాత్మాజీగారిని తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు శ్రీకలిదిండి గంగరాజుగారు వేదికపైకి నెక్కించుచుండుట. (శి॥ సు॥ తీసిరి)

మహాత్మాజీ వేదికపై నెక్కి ప్రజల కోరికననుసరించి నిలుచుకొని కనబడుట. (శి॥ సు॥ తీసిరి)

పడవమునిగి పదునైదుగురు

చనిపోవుట

హుగ్లీనదిలో విఘాతము

కలకత్తా, మే 8:—పెద్దగాలివచ్చి హుగ్లీనదిలో పోవుచుండిన పడవను ముంచివేసినందున 15 గురి ప్రాణములుపోయినవి. చనిపోయినవారు మరి తొమ్మిండుగురు కాశిపురలో ఆడంజూటి మిల్లులో పనిచేయుచుండినవారు. ఆదినము పనిముగిసినపిదప పనివాండ్రందర మిల్లువద్ద పడవనెక్కి ఆలంబజారునందున్న తమ యిండ్లకుబోవుచున్నారు. నది మధ్యపడవ యుండగ తెరచాప యెత్తబడెను. పెనుగాలివచ్చి తెరచాపను స్తంభముతోసహా పడద్రోసెను. పడవమునిగెను. బలముగలవారు 9 గురు యీరుకొనుచు బడ్డుచేరిరి. ఇతరుల శవములైన ఆరు పడలేదు. కలకత్తా పోర్టుపోలీసువారు నిన్న సాయంకాలము శవముల వెదుకటకై లాంచినీ పంపిరి. (అ. ప్రె)

NOTICE.

Is hereby that Karanchety Satyanarayana Murti is not the Agent of the undersigned Anybody dealing with him does so at his own risk and the undersigned is not responsible.
KANDARPA VASUDEVA RAO,
Merchant, Vizianagaram.

మదన సువార్తలు

తపాలానోటీసు:—ద. ఆఫీసుజోపు తపాలా మద్రాసు జనరలుపోస్టాఫీసునందు 9-5-29 తేదీ సాయంత్రము 6-25 గంటలకు కట్టివేయబడును.

అఖిలభారత తంత్రకారకసంఘము:— ఈసంఘముయొక్క కాళిశతాబ్దపురము చేతితో నేయబడిన కాశ్మీరపు బట్టలను అమ్ముటకు శ్రీనగరమందొక డిపోను స్థాపించెదరు.

మద్రాసునందు మరణసంఖ్య:— ఈనెల 4 తేదీతో అంతమైన వారమున మద్రాసునందు 16 గురు మహుచి 3 ఆటలవృత్తి, 2 ఎంతెరిగు జ్వరము 13 మలేరియా 23 తదితర జ్వరముల నలనను మరణించిరి.

ఒక కాలక్షేపము:— రేపు సాయంత్రము 4 గంటలకు 41 నెంకటరంగంపిల్ల వీధి తిరునల్లెకే. చిరంజీవి సాభాగ్యవతి వై దేహియను 8 ఏండ్ల బాలిక సీతాకల్యాణ హాళికధనుచెప్పెను. స్త్రీలుమాత్రమే హాజరు కావచ్చును.

రాకపోకలు:— శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు మద్రాసునుండి సింగపూరునకు నిన్న పయనమైరి. వీరు రాబోవు జూలై నెలొఖరునకు మద్రాసునకు తిరిగివచ్చెదరు.

మహారాజా సర్ కెమెన్ ప్రసాద్ గారు నిన్న ఉదయము బొంబాయి కేగిరి.

డిల్ బి. టి. రంగారామిగారి, టెన్సర్ టైలర్, కె. రామనిమినన్, గార్లు నిన్నరాత్రి మద్రాసువిడిచి ఉడికమండలమున కేగిరి.

తాడులింగముదలియారుగారు నిన్నరాత్రి మద్రాసువిడిచి కోయంబత్తూరున కేగిరి.

మద్రాసు యువజనసమితిసభ:— నిన్న రాయచేట్లా సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ కార్యాలయమున జరిగెను. శ్రీమతి లక్ష్మీపతిగా రధ్యక్షతవహించిరి. శ్రీమతి నల్లమత్తు అమ్మకో గారు రాజమండ్రి ప్రెయినింగుస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయని ఉపన్యసించిరి. ప్రభువుమున తమకు యువజన ఉద్యమముతో నెట్లుసంబంధముకలిగినదో చెప్పిరి యువజనులు ఇంగ్లండునుండికంటె యూరపుఖండమున ననేకవిషయములను సేర్వకొనవలసిన అవశ్యకతకలననిరి. జర్మనీలో యువజనోద్యమము మిక్కిలి యభివృద్ధికరముగ నున్నదనిరి. రాజమహేంద్రవరమున యువజనోద్యమమునుగూర్చి దెలుపుచు తాను గావించిన చర్యలను దెలిపిరి. సాంఘిక సేవకు సలుపవలసినదని సభికులను హెచ్చరించిరి.

వివర వివిధస్థలములలో ప్రచారమునలిపి యువజనసమితి తులను ఏర్పాటుచేయుటకును, 'వాయిస్ ఆఫ్ యూత్' అను నొక పత్రికను ప్రచురించుటకును ఖద్దరు పరిశ్రమనుగరించి విచారణసలుపుటకు ఒకసంఘము సేర్పాటుచేయుటకును తీర్మానములు గావించబడెను.

కొత్తగా కనిపెట్టిన

జర్మనీ X నేరియా క్యాపుయెల్లు

భయంకరమయిన నెగరోగములను ప్రపంచములో అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంత కాలమునుండి కాపురమున్న రోగముయినను 9 ట్యూబులతో ఆరోగ్యవంతులుగా జేసి యెక్కువబలమును గలిగించి రక్తమును శుభ్రపరచును. మూత్రనాళమునుండి వెలువడు ప్రసూను నిలిపివేయును. మంటనుతగ్గించును. స్త్రీలకు గర్భముచేడి తెలుపు నిస్తారముగా పడుట, మూత్రసంబంధమును యితర జాడ్యములు బర్మా X నేరియా అనుభవించలేని నెగరోగములు వగైరా మామునుగున్నవి. సం దేహించిన వారోగ్యవంతులు కాలేరు. విస్తారసాగడ్డ లవనసరము.

80 క్యాపుయెల్లు అమరియుండు 64

పెట్టెరు రు 2-9-0, 3 పెట్టెలు రు. 6-12-0!

Dr. A. S. MURTY COY.

Chicacole City, Ganjam Dt

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ ప్రకటన:— బి. ఏ. ఆనర్సు(బ్రాంచి) మేధమెటిక్సు ఎం.ఏ. బ్రాంచి మేధమెటిక్సు ఎం. ఏ. బ్రాంచి 4 (ఆరవితర ఉర్దూ) బి. ఎస్. సి. డిగ్రీల పరీక్షాఫలితములు ఈనెల 10 తేదీన మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సెనేటు మందిరమున ప్రకటింపబడును.

మద్రాసు యువజనసమితి:— యువజన సమితి 10 వ తేదీ శుక్రవారం సాయంకాలం 6 గంటకు తిరునల్లెకే. మణిఅయ్యర్ హాలులో శ్రీమతి సి. ఎస్. నల్లమత్తు అమ్మకో గారు (రాజమండ్రి ప్రెయినింగుస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయని) "పాశ్చాత్యదేశములో విద్యార్థి జీవితము" గూర్చి యువన్యసించురు. శ్రీమతి లక్ష్మీపతిగా రధ్యక్షత వహించురు.

ఈ క్రిందిరాశిములు చేరినవని మద్రాసు యువజన సమితి కార్యనిర్వహకతీయమున్నాడు:—

డి. కె. టియాంగు (బి. ఏ.)	రూ 50
ఆర్. కె. వణ్సుగం కెట్టి (ఎం. ఎల్. ఎ.)	50
ఏ. కాశేశ్వరరావు (ఎం. ఎల్. సి)	10
ఎస్. టి. పి. మారియుత్తు (భూస్వామి, మురుగూరు)	10
డా॥ పి. రామారావు (ఎక్స్ పర్ట్ సైన్సులీస్టు మద్రాసు)	5
శ్రీమతి రుక్మిణి లక్ష్మీపతి	5

సర్జాన్ నైమను

రాజుగారిలో ఇండియాసంగతులు దెలుపుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మే 7:— రాజుగారు నైమనుగారిని కలిసికొని ఇండియా సమాకార మెంతవరకుగలదని యడిగిరి. 7 మాసములు తాను ఇండియాలో ఎట్లు పనిచేసినది నైమనుగారు దెలిపిరి. రాజుగారు శ్రద్ధతో ఆలకించిరి.

డెర్బీ స్వీపులాబరీలు నిషేధింపబడినవి.

అన్నామలై విశ్వవిద్యాలయము

ఎస్. ఇ. రంగనాథంగారు ఉపాధ్యక్షులుగ నియమింప బడిరి.

ఉదకమండలము, మే 8:— ఎస్. ఇ. రంగనాథంగారు అన్నమలై విశ్వవిద్యాలయము ఉపాధ్యక్షులుగ నియమింపబడినట్లు ప్రకటించబడెను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

మోహినితైలము

5 తుం॥ నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.
పురుషులు వాటుటకు యోగ్యమైనది.
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి-మదరాసు

మంచితరుణము

మేము తెల్ల సిల్కుతో ఖండాలు నాణ్యముగా తయారు చేయించి విక్రయించుచున్నాము. ఆఫీసర్లకు, వక్త్రులకు, పెద్దమనుష్యులకు వైన వేసుకొనుటకు చాల బాగుగా వుండును. సిల్కు బహు మృదువుగాను మిక్కిలి మెత్తగాను వుండును.
మా ఖండాలు నచ్చనివారికి సొమ్ము తిరిగి వాపసు యిచ్చివేయుదుము.
X 3 + 46" వే తెల్లసిల్కు సాదా మామిడంకు ఖండువా 1-కి రు 7-12-0
X 2 1/2 + 46" వే డిల్ 1-కి రు 6-8-0
X 3 1/2, 4 లతోను దొరుకును.
వై సిల్కులలో 46" వర్టింగు X జం 1-కి రు. 2-8-0. సర్కులు అన్నియు వి. పి. పి. గా వంపుదును.
తెలిగ్రాం అడ్రసు, 'ఓం' పితాపురం.

మరపు

ప్రకృతి కన్నుల పండువై పరగువేళ
ఓరివిగ వసంత పసనముతో వీయవేళ
పల్లనంబుల సౌరు X నల్లవేళ
చివురు జొంపంపు నులుగులు జియవేళ
ఆకుసంధుల డాగి వైచి బ్రాహ్మవేళ
ఒనర లేమాచి కొమ్ముల నూగువేళ
కొనరికొనరి "కుహూ" యని మాయవేళ
భళి! వనప్రియచుని జనుల్లులుకువేళ
జొర! పికమ! తలంచిలే! యాత్మనన్ను॥
మెల్లగా సంజ కెంబాయ లల్లువేళ
చుక్క- లంతంత తలలను జూపువేళ
నిండుబాబిలి వెలుగుని నించువేళ
వెన్నెలజుట్టి మత్తిలి యున్న వేళ
తోడివారల తో నాట లాడువేళ
మరచితే? చకోరవత్సరు! మదిని నన్ను॥
తరుల తొట్టిలతోమారి వరులవేళ
లేని పూడోటలను వివారించువేళ
ఫలములను మెక్కి- కిలకిల పలుకువేళ
కీరమా! యేల పిలువ వొక మారునన్ను॥
కాటుమబ్బుల యుబ్బుల గాంచువేళ
అలరి పురివిచ్చి తై తక్కు లానువేళ
సాయముల వేల్చి నయ్యాళి సలుపువేళ
అద్దడని యెంచ వేముకో! బర్మా! నన్ను॥
కమ్మతెమ్మెర కెరటాల జిమ్మువేళ
సరసులందున క్రిడలు సలుపువేళ
ఆశలనుగాంచి తెక్కు- లల్లార్లువేళ
తమ్మిలేయాండ్ల మెక్కుచు తనరువేళ
వింతనడకలతో విట్టి పీనువేళ
సహజ సౌందర్య మొడలిపై జారువేళ
మరునడెలునె! రాయంచ! మదిని నన్ను॥
భావ ముప్పొంగ జేయు ప్రభావవేళ
మలయపవనండు మెలమెల్ల మనలువేళ
తమ్మిపువ్వుల తావులు జిమ్మువేళ
పుష్పాదులు కుప్ప తిప్పలై కప్పువేళ
గొనబుతెక్కుల మిసమిస ల్లాగువేళ
ప్రచురముననేగి విరి నెజ్జల బురువేళ
నూనములతేట తేనియ లానువేళ
ప్రభిత ఝంకార రవళితో! చాడువేళ
మాటకై నను జీరితే? తేటికి నన్ను॥
వేలమూరు వేంకటసుబ్రహ్మణ్యము.

సర్వపక్ష సమావేశ రిపోర్టు

నెహ్రూరిపోర్టు తెలుగుపుస్తకములు బెజవాడ ఖద్దరు స్టోర్సులోను, బందరు కాంగ్రెసు ఆఫీసులోను విక్రయముకు సిద్ధముగా నున్నవి. కావలసినవారు ఆయాస్థలములలో తీసుకొనవచ్చును.
వెల రు 1/- కరూపాయి మాత్రం

నవీనరకములు

సీల్కు మాన్యుఫేక్చర్స్, వుప్పాడ (తూర్పుగోదావరి జిల్లా.)

మా అభివృద్ధి సూచకముగు అంకెలను పరికింపుడు

జనరల్ అశూరెస్ సొసైటీ లిమిటెడ్ (ఆఫీసు)

The General Assurance Society Ltd., (Ajmer)

పాత్రుల రము.

పూర్తివివర.

1926 రు 27, 80, 500

1927 55, 74, 500

1928 80, 56, 500

రు 19, 25, 500

88, 01, 500

60, 18, 000

1926 సీల్ కు బోనస్

1000 కి రు 2 1/2 ఇండియన్

కంపెనీలో కష్ట పొందెను.

మా పొలిస్ యొ సొసైటీలో ఎంచుకొనడు. వివరములకు వ్రాయుడు.

V. Rama Rao, B. COM. Chief Agent for Ganjam & Vizag Dts. Tuni

ఆర్. ఎస్. బ్రాహ్మణ్యగారు

బాగ్దాద్ విజయము

పన్నులను పోషించుట అక్రమముని
స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లు నిర్ధారణచేసిరి.

బాంబాయి, మే 7:— గత 1928 సం॥ రము ఆక్టోబరు 18 తేదీన ఆర్. ఎస్. బ్రాహ్మణ్య ఫీల్డుగారును, ఆర్. యమ్. మాస్కెలెగారును, బాగ్దాద్ కి సెటిల్మెంటు పన్నుల పోషించుటకు స్వాధీనమయిన గూర్ఖా విచారణ చేయగలందులకు స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లుగా నియమింపబడిరి— వీరు తమ విచారణముగించి తమ సారాంశములను పొందుపరచుచు నివేదికను తయారుచేసిరి. వీరు 60 గ్రామములను తనిఖీచేసి లెక్క వివరములను పరీక్షచేసి తమరిపోట్లు తెలుపుచేసిరి.

స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లు యాక్రింది ఖుశ్యురీషయమును గూర్చి విచారించి పరిశీలించిరి:—

1. ఇటీవల కిసెటిల్మెంటులకు భూమిశిస్తులు పోషించుట అక్రమమునా కాదా అనియును బి. భూమి శిస్తులకు తగ్గింప వలయుననిగాని, పోషించవలయుననిగాని నిర్ధారణ చేసేయెడల అట్టి నిర్ణయమునకు ఆధారభూతమైన తార్కాణ నిదర్శనములను స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లు విచారణచేయవలసినవారైరి.

ఇదివరలో కిసెటిల్మెంటు ఆఫీసర్లు శిస్తు పోషించుట చేయుటకు పేతుభూతములుగా పేర్కొని లెక్కనిదర్శనములను వివరముగా యీ స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లు పరిశీలించిరి. భూములపై ఫలింపెడు ఫలసాయమును రవాణా చేయుటకు గల ప్రత్యేకకర్షణలు, రస్తాలు, వ్యాపారశాలలకు గల అందుబాటు, తయారయివివరములు మున్నగువిషయములను గమనించి రవాణాసౌకర్యములపై పంటలకు గల ధరలను నిర్ణయించిననీగాని శిస్తుపోషించుటచేయ వలెననియు గనుక స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లు యిన్నియు వివరించిరి.

కిసెటిల్మెంటు ఆఫీసర్లు భూముల కవులుభక్తులను కట్టుబడులను కొన్ని నిశ్చయించి భూమి ఆయుజలను తవ్వారా నిర్ణయించిరి. ఆ కట్టుబడిలెక్కల వివరములను యీ స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లు పరీక్షించిరి. గ్రామస్తులతో స్వయముగా మాట్లాడుచు మాట్లాడిననీగాని కట్టుబడులను గూర్చిన సత్తయైన వివరములు తెలియవు అని స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లు వ్రాసిరి.

గ్రామ లెక్కలపై ప్రశ్నలు విన్నవించి యీ ఆరామి వారి కట్టుబడి లెక్కలపై ప్రశ్నలను అభివ్యక్తపరచుటకు యీ బుక్ మెన్టేషన్ లెక్కలపై ప్రశ్నలను వివరించెను. ఆ లెక్కలన్నియు తప్పులతో కూడినవి. ఆ లెక్కలను ఆధారముగా గైకొని శిస్తులను పోషించుట తప్పు. ఆశిస్తులలో ముఖ్యముగా కామనిన సంపాదన, లభించును:— బాగ్దాద్ తాలూకాలో ను యోరానీ తాలూకాలో ను గత 24 సం॥ రములయందు భూములు ఎంతెంతక్కుబడులకు కవులకియ్యి బడెనో లెక్కలవారి దామాషాయని భూమిఫల సాయమును నిర్ణయించి శిస్తుపోషించుట చేయబడెనని సెటిల్మెంటు ఆఫీసర్లు వ్రాసియుండిరి. కాని యిట్టి పని వారుచేయుండుట అసంభవము— గత 24 సం॥ రముల లెక్కలను వారు తాలూకా కవుల లెక్కలను వారు విలియం చూచియుండుటకు విలులేదు. యిట్టిపని వారుచేయుండురని నమ్మ వలెలేదు. కాబట్టి వారు లెక్కలేర్పిన కట్టుబడి దామాషాయ లెక్కలను ఆధారముగాగైకొనిననీ శిస్తుపోషించుట తప్పుయనుట అంశాలెక్కలు నిర్ణయించిరి కావు.

యిక రెండవవిషయ మేమనగా— గ్రామస్తులను వేర్వేరు రెవిన్యూ డివిజన్లుగా సెటిల్మెంటువారు పునర్విభజన చేసియుండిరి. తాలూకాలోని గ్రామములను యీరీతిగా కొత్త సంపుటికరణము చేయుటకు గల ఆధార పోతువులు తమకేమియు

గోచరించుటలేవనియు యీ కొత్త విభజనను గూర్చి ఆలోచించిన న న స ర ము లే క యే ప్రాంత విభజనను గూర్చి మాత్రమే పునరాలోచన చేసి తాముకొత్త పునర్విభజనను వినియోగము అభీసర్లు వ్రాసిరి.

ఈ స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లు తమ నివేదికలో నూచించిన ఇంకొక ముఖ్యవిషయము గలదు. తాలూకాలలో భూములపై రు పోషించిరి. ఇందులకు కారణము ప్రజలకు భూములపై ఎక్కువ ఫలసాయము లభించుటకాదు. తాలూకాలలోని కొందరు జనులు చీజీ, జాక్రికాకునెళ్ల అనుట బాగుగా ధనము సంపాదించి యీ దేశమునకు తిరిగివచ్చి తమ స్వస్థానములను యీ తాలూకాలలోనే భూములు కొనవలంచి భూములకు మితిమించిన పోషించుట నిర్వహించుచున్నారు. కారణమేమనగా, వారిధనమును వారు నిర్ణయముగా వాడుచుండుట లేదుగాని, కొంచె ముదారబుద్ధితో పోషించుచున్న కొనుచున్నారు. వీరు యీ భూములకు పట్టునున్న ధరలకు అగిన వడ్డీకేటా భూభూమియును గట్టుబడికానియెడల వారింధరలను భూములకు పట్టుగనక భూభూమియును రావలయునని పోషించు యుండవలెనని యీ తాలూకాలోని భూమిశిస్తులను పోషించుట పెద్దపాపము.

భూమిశిస్తులను పోషించుటలో కిసెటిల్మెంటు ఆఫీసర్లు ఒక పెద్ద అక్రమమును చేసిరి. ఇకముందు రాబోవు సంవత్సరములలో సడరు తాలూకాలలోని భూములపై ఎంతెంత పోషించుటకలదిో ఊహించి అంచనావేసి ఆ అంచనా లెక్కలను ఆధారముచేసికొని శిస్తునిర్ణయములను చేసిరి. ఈ విధముగా భవిష్యత్తునాయమును అంచనావేసి శిస్తుపోషించుట నిర్ణయము చేయుట లాంఛన రెవిన్యూ చట్టములోని నిబంధనలకు వ్యతిరేకమైయున్నది. ఎందులననగా, గతఫసలి ఫలసాయపు లెక్కలను ఆధారముగా తీసికొనవలయునీగాని రాబోవుసంవత్సరము ఫలసాయములను ఊహించి లెక్కవేయరాదు. అట్టి ఊహలను ఊహాజనితమైన లెక్కలను తప్పకావచ్చును. అంచనా వేసిన ప్రకారము భవిష్యత్తునాయము దైవిక కారణములవల్ల లభింపకపోవచ్చును. కనుక న్యాయవట్టువచ్చిన కారణము అట్టివిషయము శిస్తునిర్ణయములు చేయరాదు. కాబట్టి కిసెటిల్మెంటు ఆఫీసర్లు ల్యాండు రెవిన్యూ చట్టమునకు విరుద్ధముగా వర్తించిరి. వారుచేసిన వివరణ పరిశీలనయందు సంగతి సందర్భములకపాఠములను కల్పించుటకాని అసత్యవిషయములను ఆధారములుగా గయికొని దుర్బుద్ధిచేసి పడుటగాని యొక పెద్దదోషముకాదు. న్యాయవట్టు నిబంధనలకు ప్రత్యక్షవిరుద్ధముగా శిస్తు పోషించుట నిర్ణయించుట పెద్దదోషము.

మొత్తమువిడ గ్రామస్తులందు రైతులందరు చాలవరకు బురుగిస్తులే యున్నారు. అనేక సందర్భములలో రయితుల బురుగిస్తులకు పంటలు చెడిపోవుట చుండుట యే కారణమైయున్నది. రహితుల వ్యవసాయ వస్తువులకు గల అనేక కారణములలో కొన్ని సందర్భాలింతమైనవి అంగీకరింప దగియున్నవి— మొత్తమువిడ వ్యవసాయ వస్తువులే సర్వత్ర వడ్డీదాయకమును విషయమును అంగీకరింప జాలవనియును వ్యవసాయమునందలి లాభదాయకముగా నిర్వహించుటకు వీలున్నదనియు, స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లు తమరిపోట్లు వ్రాసిరి— భూమి పన్నులపై వే వ్యవసాయమునకు వడ్డీము కలుగుచున్నదని తరచు వాదించబడుచున్నది కాని, యీ విధాంతమును మేము చేసిన విచారణలపై అంగీకరింప వీలు లేకున్నదని వ్రాసిరి. భూమి యొక్క సరియైన విలువనుబట్టియే, శిస్తు నిర్ణయము చేయవలయునని స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లు వ్రాసిరి. తాము తిరిగిన గ్రామములు కొలదియేయైనను పరిశీలించిన భూప్రశ్నములు తాలూకా మొత్తమునకు సమాన స్వభావముగలవే యగుటకు కొలది గ్రామములలో నిర్ణయించిన నిజమైన భూమి కిమ్మగులనే మిగిలిన గ్రామభూములనుగూడ వర్తింపజేయుటకు సందేహ ముదరములేదు. కనుక, యీ కిమ్మగుల నిర్ణయములను బట్టి, కిసెటిల్మెంటులో నిర్ణయించబడిన శిస్తు పోషించుటలను రద్దుచేసిరి. ప్రాంతీకులు బాగ్దాద్ తాలూకాలో నూటికి 6/10 చొప్పున పోషించవచ్చుననియు, యోరానీ తాలూకాలోని ప్రాంతీకులు నూటికి 5/24 చొప్పున పోషించవచ్చుననియు యీ కొత్త స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లు నిర్ణయించిరి. ఇప్పుడు తాము నిర్ణయించిన పోషించు నికృష్టముకాదనియు, కిసెటిల్మెంటువారు చేసిన పోషించు ఏమాత్రమును అర్హమై యుండలేదనియు స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లు వ్రాసిరి.

ఈ రిపోర్టును తయారుచేయుటలో తమ ప్రత్యేకవిద్యుత్తు సహకారము, పరిష్కారము, మహాదేవు దేవాయిగారు మున్నగు వారెంతయు సహాయపరిచియు వారు రైతులరైతుల తయారుచేసిన లెక్కల వివరములన్నియు నిష్పాక్షికబుద్ధితో తయారుచేయబడినవియు వారు చాలా సహకారవాదిగో సుఖ్యాద్యా యుతో తోడ్పడినవియు అందులకు యీ సభ్యులీ ఆశ్రితులై యుండమెంతయు సంతసించిననీ యీ సభ్యులు స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లు నకు నివేదిక లాగునూడవించిరి.

ఈ రిపోర్టులో పేర్కొనబడినట్టి రైతులసాక్ష్యములయందు విజ్ఞానపూర్వకముగా పరిశీలించి యున్నదనియు, వారి యొక్క హక్కులకు వారు సమర్థించుకొనుటకు పేతువులను వినియోగించినందు, వారు నిష్పాక్షికబుద్ధితో మనసారా చేప్పిన విషయములనుబట్టి గౌరవించి మన్నింపదగి యున్నదనియు స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లు పేర్కొనిరి.

బాంబాయి గవర్న మెంటువారు యీ నివేదికను స్వీకరించిరి. ఈ నివేదికలో నూచింపబడిన శిస్తు నిర్ణయ విధానములను ఈ ప్రదేశములనుగూర్చి బాంబాయి గవర్న మెంటువారు తమ అభిప్రాయము నివ్వకు తెలియజేయబోవుట లేదనియు, స్వేచ్ఛలు ఆఫీసర్లు నిర్ణయించిన శిస్తులకు పోషించుట, గ్రామముల పునర్విభజనను ఆమోదించి వెంటనే అమలుపరచెదననియు బాంబాయి గవర్న మెంటువారు ప్రకటనను చేసిరి. (అ. ప్రె.)

బాంబాయిలో కార్మిక తగవుల చట్టము అమలుజరుపుట

మిల్లుయజమానులకు కార్మికులకు రాజీకుదురలేదు

గవర్నరుగారి యత్నములు విఫలమగుట

అల్లరితగ్గి శాంతికుదిరెను

బాంబాయి, మే 7:— నేడు గవర్నరుగారు మిల్లుయజమానుల నీర్మికంగారు యూనియను ప్రతినిధులతో జరిపిన రౌండుటేబులు సమావేశము గూర్చిన ప్రభుత్వప్రకటన యిట్లుగలదు:—

గవర్నరుగారు సభను ప్రారంభించుచు ఉభయపక్షముల వారిని సభకు ఆహ్వానింపవలసిన అగత్యమునుగూర్చి చెప్పిరి. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న కార్మిక సమ్మెకట్టువలన యీ నగరమున పెక్కుండ్రు చాలయిబుండి కలదు. కావున యీకట్టపరిశీతులను తొలగించుటకు ఉభయపక్షములు రాజీకీ నమ్ముట మంచిది. తగవుకు కారణములైన ముఖ్యవిషయములను చదివి వాటినిగూర్చి రాజీపడవలెనని గోరిరి. ఉభయపక్షముల ప్రతినిధులు తమతమ అభిప్రాయములను బోధపరచిరి. తరువాత 2 1/2 గంటల చర్చజరిగెను. వాడియా మిల్లులందు సమ్మె కట్టినవారిని తిరిగి పనిలో చేర్చుకొనెడి ముఖ్యవిషయముగూర్చి రాజీకుదురుట దుర్లభమయ్యెను. అంతట గవర్నరుగారు కార్మికతగవు చట్టము బుధవారమునాటినుండి అమలుజరుగునని తనకిప్పుడేవార్త వచ్చెననియు, యీసభలన పరిష్కరింపబడజాలని వ్యవహారములు అవట్టమువలన పరిష్కరింపబడ గలవని సభలో నెలిసిరి.

ఉభయపక్షములవారు గవర్నరుగారు రాజీయత్నములకుగాను శ్రమపడినందుకు, అభినందించినపిదప సభముగి సెను.

34 మిల్లులు పనిచేయుచున్నవి

నేడు 34 మిల్లులు పనిచేయుచున్నవని మిల్లు యజమానుల సంఘమువారు ప్రకటించుచున్నారు. ఏడు మిల్లులందు పని వాంఛు ప్రార్థనచేసిరి. మొత్తము పనిచేయుచున్న వారిసంఖ్య 84,000.

కర్వుకొత్తగుత్తు తీసివేయుట

బాంబాయి, మే 8:— ఇదివరకు కొట్టాల్లు జరిగిన భాగమునందు శాంతి చేపట్టినందున విధులలో నడువరాదని ప్రభుత్వమువారు జాకిచేసిన కర్వు కొత్తగుత్తు మాట్టిరి. రాత్రి 9-30 నుండి లెల్ల వారి 5 గంటలకు ఎదురు విధులలో తిరగరాదని జాసింది.

15 మిల్లులపై అక్కినాన్నియు మూయబడినవి. అల్లరితగ్గి శాంతి చేసారినందున చాలామిల్లులు తెరువబడినవి. విలిబ్రి, సోలీసువారు కాపలా కాయుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

కృష్ణ గోదావరిజిల్లాల కిసెటిల్మెంటు విచారణ

దెబవాడ, మే 7:— కృష్ణ గోదావరిజిల్లాల కిసెటిల్మెంటు విషయమై విచారణలును శాసనసభలో రిచే నియమింపబడిన సంఘమువారు ఈ నెల 12 వ తేదీ దెబవాడయందలి శ్రీమద్గోవిందాచలం సమావేశమయ్యెదరు. 12 వ తేదీ ఉదయం పడమట పాఠంకి ఈడుపుగల్లు గ్రామములను, సాయంకాలము ఇల్లప్రోలు కొంకవల్లి గ్రామములను 13 వ తేదీ ఉదయం కంచిన వెల్గనంది గ్రామములను, సాయంకాలము గౌరవరము కొంకవల్లి గ్రామములను 14 వ తేదీ లింగాలపల్లెవాయి మొక్కపేట గ్రామములను 14 వ తేదీ లింగాలపల్లెవాయి మొక్కపేట గ్రామములందు విచారణసలిసి 14 వ తేదీ రాత్రి తిరిగి దెబవాడ చేరెదరు. (అ. ప్రె.)

వృత్తాంతలేఖలు

బె బె వా డ

(స్వకీయవిలేఖరి)

శిశుసంరక్షణాలయము

బెజవాడ, 4-5-29:—నిన్న సాయంత్రము 5-30 గంటలకు భారత మహిళాసంఘము యొక్క ఆవరణయందు “శిశు సంరక్షణాలయ” ప్రారంభోత్సవము జయప్రదముగ జరిగినది. అధ్యక్షత వహించవలసిన శ్రీ దేశ్కోదారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు బెజవాడకు రాజాలక పోవుటచే వారికి బదులుగా శ్రీయుత సి. కొండరెడ్డిగారి రధ్యక్షత వహించిరి. సముక్తలెక్కరు హెజమాది వెంకటసుబ్బారావుగారి సతీమణి ప్రారంభోత్సవమును జరిపెను.

ప్రార్థనగీతములతో సభ ప్రారంభమయ్యెను. కార్యదర్శిని యగు శ్రీమతి తుర్లపాటి రాజేశ్వరమ్మగారు శిశురక్షణాలయమును స్థాపించవలసిన అవసరమును గూర్చియు, చేయవలసిన పనిని గూర్చియు చక్కని వ్యాసమును చదివిరి. హెల్తు ఆఫీసరు డాక్టరు మిస్ట్రోగారు శిశురక్షణాలయము యొక్క ఉపయోగములను గూర్చి వివరించి తమ కైకొలిది తోడ్పడుదుమని నెలవిచ్చిరి. పిమ్మట శ్రీయుత ఉన్న వలక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు ఉపన్యసించిరి. చెన్నపురియందు కలవలవారును, సంద్యాలయందు గోరక్షణసంఘమువారు పసిబిడ్డలకు పాలను ధర్మము చేయుటను వివరించి బెజవాడ పురమున గూడ గోరక్షణ సంఘమువారు మాడ పాలను బీద శిశువులకు ధర్మము చేయుట యుచితముగా నుండుననిరి. బెజవాడయందు ఇక్కార్యమునకు స్త్రీలు ముందంజవేసి మార్గదర్శకులైనందులకు వారి సభినందించిరి. ఈ యుగ్యము జయప్రదముగ కొనసాగు గాక యని దీవించిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులవారి వచనములతో సభ ముగింపుకు నచ్చెను. సభకు విచ్చేసిన సభ్యులు, సభ్యురాలంద్రు శిశురక్షణాలయమును చూచి అచట జరుగు కార్యమును గూర్చి తెలిసికొనిరి.

యాపెన్ సతిగారు సభవారికి వందనము లర్పించెను. అంతటితో సభ ముగిసెను.

అటుపైని శ్రీమతి వరదాబాయిగారు విద్యాక్షులకు బహుమతుల నిచ్చివేసిరి.

విద్యార్థులు కొన్ని పద్యములను, వచనములను ఇంగ్లీషున తెలుగున చదివిరి. శరీరబలమును ప్రదర్శించుటకు కొన్ని వ్యాయామ ప్రదర్శనములు జరిగెను. సభ్యులకు సంతోషము కలిగెను.

అధ్యక్షులవారు ఇటుల చెప్పిరి. స్త్రీలు తగినంతమంది సభకు విచ్చేసి తమ కుమారులు చదివినందువు నెలుంగకుండుట విచారకరము. పిల్లలకు తగిన శిక్షనొసంగగలవారు లెల్లలగుటం జేసివారలు ఇట్టిసభలకు విచ్చేయుట అవసరముగ నున్నది. స్త్రీలు సభకు రాకుండుటకు పురుషులై కారకులు. అది మన జాతి డౌర్బాగ్యమును తెలియజెప్పుచున్నది. మనపిల్లకాయల చదువు విషయమున తల్లులు, సోదరిలు ఎక్కువ శ్రద్ధను వహించవలయునని కోరుచున్నాను. ఆంధ్రా ఆర్డు కేడేటరుకు సంబంధించిన మమ్ముల నిరువురకు నేటిసభయందు గౌరవసామల నొసంగినందులకు నేను పాతకాలాధికారులకు మా యిరువురి పక్షమున నందనముల నిర్పించుచున్నాను. నాటక కళను వృద్ధిచేయు సలకల్యమును తమకు దృఢముగ గలదని నేను నమ్ముచున్నాను. ఈకోజు పత్రికలలో ఇచటనుండి యూనివర్సిటీ కార్యస్థానము మార్పబడినటుల ప్రచురింపబడినది. ఇచ్చట చక్కని నాటక కాలను నిర్మించుటకు గట్టిగ యత్నించు చున్నాము. ఈపని సానుకూలమయినచో యూనివర్సిటీ లేనిలోటు పూర్తిగ పోగలదు. యూనివర్సిటీ కంటే హెచ్చు విజ్ఞానమును నాటకముల పూలమున వ్యాప్తిచేయగలము. నేను యింగ్లాండువెళ్లి నవ్వుడు అచటనున్న మనవారిలో రెండు తరహాలనుపులను గాంచి నాడను. ఒక తరహావారు మన ఆచారములన్నియు చెడవనియు ఇవియన్నియు నిర్మూలమై పోయి దొరలలాగా, దొరసానులలాగా మనము తయారైనగాని మనకు మోక్షము లేనేలేదనెదరు. రెండోతరహావారు మనదేశము చాల గొప్ప నాగరికతను గలిగియుండెననియు, మనదేశము మహాన్నతస్థితియందుండెననియు, మన యాచారములన్నియు సరియైనవననియు

వాదించెదరు, కాని మన దౌన్నత్యమునకు మూలకారణమేదియో దానిని మఱచిపోయినారు. నిర్భయత్వమే మనపూర్వుల గొప్పతనమునకు మూలకారణము. సత్యమును సాధించుటకు పట్టుదలను చూపిరి. కనుగొనినసత్యమును నిర్భయముగ అనుష్ఠించిరి. మనకు స్వరాజ్యము యాచనవలసిన రాదు. అందులకై మనము అన్నివిధముల బోరాడవలయును. పోరుటకు తగినబలము, ధైర్యము కావలెను. ఈ రెండును చిన్నప్పటి నుండియు మన జాతు రనుష్ఠించవలయును. ఇట్టిశిక్ష నొసంగగల ఉపాధ్యాయులకు తగినమర్యాదను మనమెల్లరము చూపవలయును. సత్యశీలము, ధర్మావరణాలయందు మనబాలరు చిన్నప్పటినుండి శిక్ష నొంది భారతమాత మోక్షమును సాధించెదరుగాత!

పిమ్మట వందనసమర్పణముతో సభ ముగింపుకు నచ్చెను.

మునిసిపల్ హైస్కూలు వార్షికోత్సవము

నిన్న సాయంత్రం 6 గంటలకు మ్యూనిసిపల్ హైస్కూల్ ఆవరణయందు చక్కగ నలంకరించబడిన ప్రదేశమునందు మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలు వార్షికోత్సవము శ్రీయుత బల్లారి టి. రాఘవాచార్యులుగారి అధ్యక్షతక్రింద అత్యుత్సాహముతో జరుపబడెను. విద్యార్థులకు శ్రీమతి వరదాబాయిగారు బహుమతుల పంచిపెట్టిరి.

సభ ప్రార్థనలతో ప్రారంభమయ్యెను. పిమ్మట ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీయుత అత్తి గురుమూర్తి పంతులు గారు గతసంవత్సర నివేదికను చదివిరి. నివేదికలోని సంగతులను క్లుప్తముగా నిందు బొందుపరచుచున్నాడను. ఈపాతకాల 71 ఏండ్లక్రిందట ప్రారంభించబడినది. కృష్ణ ఆనకట్టను నిర్మించిన ఇంజనీయరు కప్తాన్ ఆర్ గారు ప్రారంభించి కొన్నాళ్లు జరిపిరి. పిమ్మట 5 ఏండ్లకు మిషన్ వారు యాజమాన్యమును వహించి 1920 వరకు పాతకాలను సాగించిరి. 1921 లో మ్యూనిసిపాలిటీ వారు పాతకాలను తీసికొని నేటివరకు పాలించుచున్నారు. ఈ పాతకాలకు గతసంవత్సరము ఆదారు 27,500. ఖర్చు రు.86000. స్కూలుకు ప్రస్తుతమున్న భవనము సరిగ చాలులేదు. పైగ ఫ్లాట్లపై పాగ మసివలన బాధపెచ్చు. ఇచటనుంచి మరొకమంచి ప్రదేశమునకు మార్పుట మంచిది. కష్టపడి భవిష్యత్పరులకు తయారుచేయుచున్న ఉపాధ్యాయులకు తగిన వేతనముల నొసంగి వారికి యుచితమును మర్యాదలొసంగుట సమంజస మని రిపోర్టును దుడవారింపబడినది. రాఘవాచార్యులుగారి పేరుతో ఆంధ్రా జింఖానావారు రెండు బహుమతులను యాపాతకాల విద్యార్థుల కిచ్చునటుల యేర్పాటు జరిగినటుల ప్రకటించబడెను.

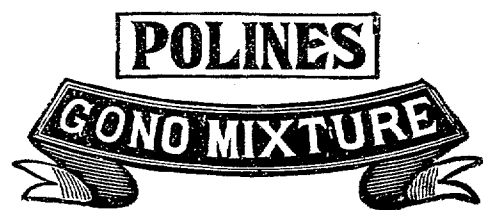
ముఖ్యముగా మూడు ప్రాచీనవైద్యగ్రంథములు:—

1. శరభరాజీయము:— బసవరాజీయమునం టి ది. సులభయోగములు కలవు. 340 పేజీలు, క్యాలికోలైండు వెల రు. 2/-

2. చారుచర్య:— అరోగ్యవిధులను బోధించును. 0.6-0

3. కూటముద్గరము:— త్రిదోష తత్త్వ విచారము. 3-97 0.4-0

ఆర్డర్ వైద్యగ్రంథమాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా)

“పాలి నీ నే గ నో మి కచ ర్”

గనేరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని సమూలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి డోస్ తో వెంటనే విముక్తిగలుగును,
 2. 12 గంటలలో న్రవించుట ఆగిపోవును.
 3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను.
- ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణమునుమీరే కనుగొనెదరు.

16 డోసులకు సరిపోవు సీసా 1 కి రు 3/-

పోస్టల్ వ్రత్యేకం రు 0-7-0 126

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Belur Math, CALCUTTA

సుప్రసిద్ధుడైన దైవజ్ఞుడు:— మహారాజులు, న్యాయాధిపతులు, పెక్కు మొదలగు గొప్పవారు బం గారుపతకములను, కేసపత్రాలు యోగ్యతాపత్రాల నొసంగియున్నారు.

త్రికాల ఫలములు సరిగా చెప్పబడును. ఒకజాతకును గణించుటకు రు. 2. జీవితాంతమునకు ఖద్దన తెలుసుకొనుటకు రు. 5. దీనినే వ్రాయుటకు రు. 20. 500౦ ఫలములు వ్రాయుటకు రు. 5. భవిష్యత్తును గురించిన 3 ప్రశ్నలకు రు. 1. తరువాత ప్రశ్న 1-కి 0-8-0. జాతకము, మీ జననతేది కాలము, లేక ఉత్తరము వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను. ఇతర వివరములకు వ్రాయుడు. లేక ఖద్దన దయచేయుడు.

ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషలోనే వ్రాయవలెను.

Pandit Kaliyur M. SREENIVASA CHARIAR, 218, Srinivas, Mitt Street, Madras.

శ్రేష్ఠమైన తలనూనె

కుంతలకౌముది తలనూనె

నవీన ఆవిరి పద్ధతులవల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండునట్లు జిడ్డురహితమై యుండునట్లును, పరిశుభ్రముగా తయారైనది. అందులో చందన తైలము, పువ్వులనుండితీయబడిన నూనెలు చేరి యుండుటవలన మెదడునకు చల్లదనము గలిగించు గుణములను గలిగియున్నది.

ఉష్ణప్రదేశములకు చాల ఆహ్లాదకరమైనది.

సోదరు లన్నిటియందును దొరకును.

R. C. Sen & Co., Ltd . **Calcutta**

స్వాగతవ్రతము

మహాత్మా!

స్వాతంత్ర్యభాగ్యముగల దేశములో విజ్ఞానములను కార్యనిర్వహణమునకును మూర్తిభావమై యలంకారముగా పరిగణింపదగి "ఆంధ్రరత్న" గౌరవముంది దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి జీవితముచే కవిత్వమైన యీ పట్టణమున తమకు స్వాగతమునగు మహాభాగ్యము మాకభివందన కవరిమితానంద ముండుచున్నారము.

ఈ చీరాల పేరాల గ్రామములలో బలవంతముగా తెచ్చిపెట్టిన పురపాలకసంఘప్రారంభమున పశ్చిమ సీతకుండు సహాయనిరాకరణోద్యమమునకు ముందు ఆంధ్రరత్నముగారికి తాముపంపిన యాభివందనము తమ కొకపర్యాయము జ్ఞప్తికి తెచ్చుచు స్వరాజ్యప్రాప్తికై ఆంధ్రులు సలుపు కృషి మేము విజయవంతముగా కార్యనిర్వహణము చేయుటకు వలయు బలమును, చలమును మాకు ప్రసాదించు శాశ్వతము తాము మా కనుగ్రహించే శేషుచున్నారము.

స్వరాజ్యసమరమున ప్రస్తుతకాలమున భారతీయుల ఘోరిమై, జయప్రదమైనమార్గమున నడపించుటకై భగవదగ్రహముచే తా మాకోగ్య మందినందులకు దేవదేవుని నిరంతర భక్తితో స్మరించుచు తమ కికముందుగూడ చక్కని యాలోచనమును, బలమును దీర్ఘాయుష్యమును దయచేయుటకై కాశ్యా మయుడగు భగవంతుని శేషుచున్నారము.

చీరాల, పేరాల పౌరులు.

* * * * *

లోకకమన్యులయిన మోగనదాన్ కరంచదు గాంధీ మహాత్ములవారి చరణపన్నీధికి:-

తిమ్మనముద్రపురవాస్తవ్యులగు మేము సమర్పించు

కొనిన హృదయపూర్వక స్వాగతము.

గాంధీర్షా మహాశేఖర వల్లే భారతీయజాతి

స్వరాజ్యపవన్మత్తై బ్రాహ్మ్యులొసే భూతల్ల!

అభయంతి ప్రజా స్వర్యేస్వాగతం పిదపాతం

భవలే మహాశే తుభ్యం లోకవ్య శివతాతయే!

శ్రుతికం లే మహాభాగ భారతీయ స్వదా నరా

తవాగమనమేవాత్ర ఇందోరాగమనం యథా!

త్రిజగద్రంధ్రపథి స్వకృష్ణ జీర్ణిరీక్షకర్ణ తండలికర్ణి

శశిమండలా! పంచరత్న పర్యభూమండలా!

నితాకరకరంబుల కరమర్చించు చోరంబులచందంబున భవదాగమనము నపేక్షించు మాబోంట్లకు "పంతవ్యము"మేన దర్శనం దత్వాచరితార్థాకాంక్ష"ంతి" అనునీతిగా పంపావరిగంగా ప్రవాహపరనమువల్ల అవితర్కితపంభవంబుగా మాకు దర్శనంబా పంగి కాకుండుకనునీయకటాక్షశక్తిచే మమ్ము చరితార్థులచేయుటకు వాత్సల్యజలంబున భగవదీయవాత్సల్యమే నిదానము. భవచ్ఛాసిత వికమత్యత్వ ఆస్పృశ్యతానివారణాద్యాచరణమునం దలంబుమైనట్టియు, క్రద్ధాబాధ్యుల మయినట్టి మమ్ము ఆహ్వా త్వికానిధర్మజేత్ర లయిన మీరలు శాంత్యతి సుమల్పహితంబు చేసి స్వాతంత్ర్యయోగక్షిని ప్రతిష్ఠింపజేయుటకై చేరిపకలయం దు తంతునిర్మాణదాదవక్రము అనగా రాట్న ముండి నూలు వదుకుట ప్రాథమికకృత్యమని ఉద్దోషింపజేసి చరితార్థులచేయుట మాపురాకృతభాగదేయము అనవచ్చుమైనదిగా! అకించనలమై న మేము తమకు పమర్పించుకొనిన యీష్యునిరాశిమాను "భక్త్యా దత్తం తృణం మేదనగోపమం" అనునట్లు అభ్యుపగమించి మమ్ములకు చరితార్థులకు చేయుదురగాత! యున్నదుద్యమవృత్తుంబు ఫలనిష్పత్తి గలవగుటకు వరమేక్యరుని ప్రార్థించుచు మాగాత!

తిమ్మనముద్ర పురవాసులు.

కృష్ణామండల గ్రామోద్యోగీయుల మహాసభ
ఈ సభ ది 24-5-29 గుడివాడ రానుకుళ్లవారి హాలులో జరుపబడుచున్న సోదరోద్యోగీయులందరు తప్పక దయచేసి సభను జయప్రదముగాజరుప ప్రార్థించుచున్నాను. చిత్తుతీర్థానము లు సంపగోరువారు మే నెల 15 తేదీలోగా గ్రామోద్యోగీ యుల ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి బొడ్డుపాటి పూర్ణసుందరరావు గారు గుడివాడ అని వ్రాయవలెను. అధ్యక్షుని నామము పత్రిక లలో ముందు ప్రకటింపబడును.

త్రిపుర సేని శివప్రసాదరావు బి. యే.
ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.

10 వ కమ్మమహాజనసభ, అంగలూరు

ఈ నెలాఖరున పదియవ కమ్మమహాజన సభను అంగలూరునందు జరుపుట కేర్పాటులు చేయబడుచున్నవి. ఇదిచరలో జరిగిన సభ లన్నిటికంటె సుత్సాహంతిముగ జరుగునని పలువురు చెప్పుకొనుచున్నారు. కార్యనిర్వహణలందరను యువనలై యున్నారు. అన్ని పార్టీలవారను పాల్గొనుటకై రాజకీయవిషయములను సభయందు చర్చింపరాదను నియమ మేర్పాటుచేయబడినది. సాంఘిక సభలందు రాజకీయములను జొప్పించునట్లు సభావిజయమునకు మూలకారణమని చెప్పవచ్చును.

కృష్ణా మండలమందు అంగలూరు విద్యాసంఘమైనగ్రామము. ఆ గ్రామమందలి యువకులు పలువురు రాజకీయ సాంఘిక వాఙ్మయ నేవలందు పాల్గొని మాతృదేశమునకు గీర్తిని గడించుచున్నారు. కమ్మ సంఘమునకు జెందిన యా గ్రామ మాసంఘమున కాచర్లప్రాయముగనుండి యీ సభాసంతరము సంఘమందు నూతనోత్సాహమును కలిగించుటకై పలువురు యువకులు పూనుకొనిరి.

నెలాఖరున మహాజనసభ జరుగును. జిల్లాయంతయు తిరిగి ఆ హావ న స భ్యు ల ను చేర్చుచు చు న్నారు. ఇంత వరకును సుమారు మాడు వేల రూ ప్య ము లు చ నూ లైనట్లు మాకు తెలియవచ్చుచున్నది. పండిట్ల పాకలు వేయబడును. ప్రతినిధులకు, ఆహ్వానసంఘ సభ్యులకును భోజనము లుచితముగ నేర్పాటు చేయబడును. విద్యుద్దీపములు, ప్రదర్శనము వగైరా చక్కని యేర్పాటులు చేయబడునని తెలియుచున్నది.

సభాధ్యక్షులుగ, రాఘవేంద్రరావు, ము ని స్వా మి నాయుడుగార్లు పేర్లు నూచింప బడుచున్నవి.

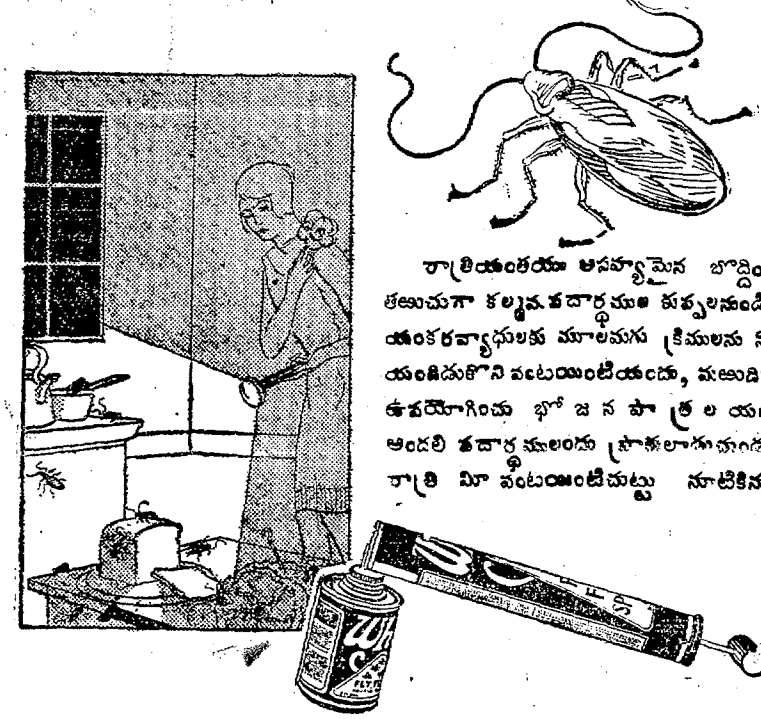
భీమునిపట్టణము

మే 4:-మా పురపాలకొన్నత పాతశాలా సాంవత్సరి కోత్సనములు మ. రా. శ్రీ కుడ్యా యం. ఏ. ఐ. సి. యస్. విజయనగరము సబుకల్వెరువారి యగ్రాసనాధిపత్యంబున 4-5-29 వ తేదీ సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు వైభవముగా జరుపబడినవి. పురపాలకసంఘ కార్యాలయము సభాప్రదేశముగ నేర్పాటు చేయబడినది. ఆసభకు విశాఖపట్టణమండల విద్యాశాఖాధికారు లగు మ.రా. శ్రీ వి. కే. రామునిమీననుగారు, శ్రీ యుత డాక్టరు బుర్రా కేశవగిరిరావు పంతులుగారు, మున్నగు ప్రముఖులు పలువురు దయచేసిరి. అధ్యక్షులు సతీసహితలయి యగ్రాసనాధిపత్యము వహించుటతోడనే పురపాలకొన్నత పాతశాలా ప్రధానోపాధ్యాయులు వారిని కర్పూరమాలికలచే నలంకరింపజేసిరి. దైవప్రార్థనము బాలికలచే గాంధీపంజరీన యనంతరమున గతసంవత్సరము చీరమానసంవత్సరమును విద్యా వైసద్యము, ఆటలలోను, ఉపన్యాసభోగణిని దక్కినవిషయములలోను బ్రథమ ద్వితీయులుగా జయముగాంచిన బాలబాలికలకు బహుమానములు శ్రీమతి కుడ్యాగిరిసతి సక్రమ బహు మానపురస్కరంబుగఁ బంచిపెట్టిరి. ఆదిమాండ్రుల పిల్లలు బహు మానములు గైకొన నేతెంచినపుడు సభ్యులు కరతాళధ్వనులు గాంచి వి యానందము వెలిబుచ్చిరి. యువజన సారస్వత సంఘ కార్యదర్శి సంవత్సరాంత నివేదికను జదివిరి. సభాంతమున ఆంధ్రాంధ్రములయందు విద్యార్థులు "హేమిలన్" "రేమరుమారు" రామదాసు నాటకంబులలోని ముఖ్యరంగములను గొన్నింటిని ప్రకటించిరి. నాటకములలో చాకచక్యము గనపఱచుచు బా త్రోచిత్యముగఁ బ్రదర్శించిన విద్యార్థులకు పుస్తకములు బహు మతిగా నొసంగబడినవి.

అధ్యక్షులు ప్రధానోపాధ్యాయులవారి నాటకాభిలాషను గొనియాడుచు యువజన సారస్వత సంఘమువలని లాభము లుజ్జీవించుచు వానిని సధికారవర్ణమువారి నన్ని విధముల నభివృద్ధి చేసి ప్రోత్సాహ మొసంగవలయునని కోరుచు సంగ్రహముగ నాంగ్లమున నుపన్యసించిరి. ఎందనము లర్పింపబడెను. మంగళాంతముగ బూర్తియయ్యెను.

(ఒక విలేఖరి)

ప్రాకులాదు విష క్రిములనుచూచితరా ?

రాత్రియంతయు అసహ్యమైన బొడ్డింకలు తలుచుగా కల్పవృక్షదార్ధముల కుప్పలనుండి భయంకరవ్యాధులకు మూలమగు క్రిములను నోటి యండిడుకొని వెంటయింటియంద, వలంబినము ఉపయోగించు భోజన పాత్రల యందు, అందలి వదారములందు ప్రాకులాదుగుగును. రాత్రి మీ వెంటయింటిచుట్టు నుటికినూరు

వంతులు, పురుగులకు సంహరించుటకై కొంత ఫిజ్ ఫె పూమ్ పుచు చల్లివాటిని చూపబడుచు మీకు శుభముగ ని దించవచ్చును. అన్నివిధము సోకర్యముమీతం డిబ్బిలలో నువ్వుబి ఎల్లవోట్ల అమ్మబడును.
ఆర్. యమ్. హాలింగ్స్ పౌడ్ కంపెనీ, యన్. జె. యు. ఎస్. ఎ. చేతయూ రుచేయబడినది.
మద్రాసులో సరకులవారు దుర్బిక్ అండ్ హారిస్ కంపెనీ లిమిటెడ్.
అవి మీకు హానియొనర్చక పూర్వము మీరు వాటిని చంపుడు

Good chance.
"శిల్క వంటి మజిలిన్లు"
దొరలు మిక్కిలి ప్రీతిగా వాడుచున్నారు. అక్కరలేనివో డబ్బు వాపసు అంపెదము. ప్రసిద్ధిజెందిన మజిలీ న్లని మీకు తెలిసియేయందును.
12 జగముల తాను 6 కమిజులుగను రూ 7-8-0
15 ,, మెడగల పనితనముగు 6 మీజులుగలపెట్టె 9-0-0
పట్టువీరి కమిజులుగలపెట్టె 15 ,, మెడగలవి. 9-0-0
పోస్టేజీవేరు. క్యాటలాగుయినాం.
గుప్తా ఆంధుకో, చికాకోల్. గంజాం జిల్లా,

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(8-5-29)

సీమజన్మలి దినుసులు

ఇగునది గజముల సీన్ గరలు	రు.ల. పై
కొరికంపులు—22 X 22 ముంగిసముర్క— (బి)	8-7-0
" పరాసరికము	7-8-0
కొరికంపులు—22 X 22 రాశి "లయన్" (బి) రు	8-2-0
తెలుపులు—1708 (సెట్) రు 12-5-0 గ్లాస్ 9000	
రు 12-3-0 ఎత్. ఎత్. 73, రు 8-3-0 88/888	
రు 11-12-0; 1702 రు 11-0-0 9041 (సెట్)	
రు 10-6-0, 30 (సెట్) రు 8-4-0 వైట్ పర్తింగులు	
వి. వి. వి. రు 15-4-0 సి. 40000 రు 21-0-0	
గీటులు—53 "క్వీన్ మార్కు" 2424 రు 12-8-0; 2222	
రు 11-4-0; బంగారు చుప్పి 22 X 22 (బి) రు 8-4-0;	
సామాన్యకం రు 7-4-0	

నూలు

40 సెంటు (సీమ 5 పౌ కట్టులు)—ట్రాక్ రు 5-10-9	
చలువ (కొంగ) రు 7-3-0; చలువ (ఎనిటిక్స్) రు 6-12-6	
చలువ (నాగకన్యక) రు 6-13-0 చలువ (సుప్రి) రు 6-14-0 చలువ	
(గడ్డజెండా) రు 6-13-0 పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 7-8-0	
40 జపాన్ (పదిపానుకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు	
కలర్ బాత్ రు 11-8-6	

60 సీమ (5 పౌనులకట్టులు)—అడకతైర రు 14-12-0	
టి. (ఎర్ర) "సాచేలుతల" మార్కు రు 11-10-0	
రాట్టుము (ఎర్ర) రు 11-0-0; ఏ రుదుకారము రు 8-12-9;	
ఎర్ర గడియారము రు 8-1-0; కంగారూ మార్కు రు 8-15-0	

హబ్బుజబ్బు	రు 8-11-0
గడ్డిబండి మార్కు	రు 8-12-0
పెన్సిల్లు	రు 8-7-0
సిరాబుడి	రు 8-7-0
తెల్ల "కంగారు"	10-5-0
ఇండియా బ్రహ్మనియూమార్కు తెల్ల రు	10-3-6
ఇత్తడిరేకులు—(డిక్ పేన్) రు 275	
డిప్ (క్రూసామర్) రు 272	
రాగిరేకు రు 320.	

సీమెంటుపీపా వెల:-

గోల్డ్ పేప్ ("చెయ్యి") రు 11-0-0	
జర్మన్ "ప్లాగ్" రు 9-8-0 జర్మన్ "టవర్" రు 9-8-0	

చక్కెరమూటయొక్క ధర:-

జావా "రెడి" రు 26-0-0 జాక్ రు 26-2-0	
జాలై రు 25-8-0 ఆగస్టు సెప్టెంబరు రు 25-6-0.	
వేరుసెనగ నూనె	
పీపాలలో రు 98-0-0	

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 100-0-0.	
పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు	

అవుతోలు (7 టు-9) "అఫ్ కంట్రిన్" రు 0-13-6 టు 1-0-0	
" (తేలిక) " రు 1-1-9 టు 1-2-3	
" (7-9) బెంగుళూరు రు 0-14-9 టు 1-0-6	
" (తేలిక) " రు 1-2-3 టు 1-2-6	
" 6 1/2 టు 8 1/2 బెజువాన్ రు 0-14-6 టు 1-0-3	
" (8 1/2 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 0-15-0 టు 1-1-0	
" (7 టు 7 1/2) ఏబారు రు 0-15-0 టు 0-15-6	
గడ్డోలు రు 0-10-6 టు 0-11-0	
గడ్డమాడతోలు రు 1-1-6 టు 1-2-0	
అవుమాడతోలు రు 1-11-6 టు 1-12-6	

ప్రకటన

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే తయారుచేయబడిన ఆయుర్వేదోపదేశము లన్నియు మానవ్య దొరకును, రాజవైద్య సి. పూర్ణయ్య, గంటలమ్మచెట్టువద్ద, గుంటూరు, 135-3

Rs1,00,00,000

సంవత్సరమునకు ఒక కోటి రూపాయలు ఆదాయము గలిగినను బిడ్డ ఎప్పుడు వ్యాధి గ్రస్తుడై పెరిగి పెద్దవాడై పేరు ప్రతిష్ఠలు నిలువగలవాడు కాబాలదేని, మీకు సంతోష మునునది లేనే లేదు.

ఒకకోటి రూపాయలు ఉండినను లేకపోయినను నలే, కొడుకునిన అతడు ఆరోగ్యవంతుడుగాను, బలము గలవాడు గానుండవలెననిన అతనికి రాజాహారమైన గ్లాక్సో నిప్పిగవలెను. మీకు పేరు ప్రతిష్ఠలు తెప్పివ గలడు. రాజకుటుంబము లయింటిలో, వారి బిడ్డ లకు యివ్వబడుచున్నట్టి ఆహారము గ్లాక్సో మాత్రమే. మీ బిడ్డకు గ్లాక్సో నిచ్చిన, ఎట్లభివృద్ధి నొందగలవో, ఎంత హాయిగా నిద్రించునో ఎట్లు సంవత్సరముగా వర్ధిల్లు నో మీరే గనుగొనగలరు

గ్లాక్సో

ఆరోగ్యకరమైన పోషక ద్రావ్యములు చేరిన పాలాహారము

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని గుంటూరు, లిమ్మిపేట.
(ఇంజనీరింగ్ - టెక్నాలజీ రీసెర్చ్ సెంటర్)
రహస్యతెల్ల నెం. 40 మదరాసు.

రాజోవు శాసనసభల ఎన్నికలు

శ్రీయుత ప్రకాశంగారి ప్రకటన
మద్రాసు, మే 7:- ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు రాజోవు శాసనసభల ఎన్నికలను గూర్చి యీ క్రిందివిధమున ప్రకటించుచున్నారు.

ఆంధ్రజిల్లాల కాంగ్రెసు సంఘములన్నియు వెంటనే సమావేశమై సెలక్షన్ బోర్డువారికి రాజోవు మద్రాసుశాసనసభ భారత శాసనసభ ఎన్నికలలో సభ్యులను నిర్ణయించి వారిపేర్లను తెలియపరచవలెను. రాజోవు ఎన్నికలు తాత్కాలికములని గ్రహించవలెను. 12, లేక 18 మాసములలో నూతన సంస్కరణ చట్టము ననుసరించి మరల జనరల్ ఎలక్షన్లు జరుగవచ్చును. కావున అప్పటి ఎలక్షన్లకు మన యభివృద్ధిని పాటుపడ వలసియున్నది. ఇప్పటి ఎన్నికలలో మనశక్తిసామర్థ్యములను ధనమును ఎక్కువగ వ్యయపరచ గూడదు.

ఈసంగతిని ఆంధ్రజిల్లాలవారు గమనింపవలసినదని నేను కోరుచున్నాను. వైవిధ్యమున ఈ ద్వైప్రత్యక్షత్వములను కిల్లా కాంగ్రెసు క్లికమిటిలవారు శ్రీయుత దేశోద్ధారక కా॥ నా గోస్వరూపు పంతులుగారిచేత ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమునకు ప్రాయశులయును.

శ్రీ రామేశ్వర

తల్లి హలను
పుట్టిచేయని
ఆయుర్వేదోపదేశము, బెజువాడ.

విజయనగరం

శ్రీయుత లింగం వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు ఆంధ్రమునివర్సిటీ సెనెటు అధ్యక్షి

(స్వకీయవిలేఖరి)

విజయనగరం, 1-5-29:- శ్రీ మహారాజావారి కళాశాలలో అసిస్టెంటు టెక్నర్ గా గత 6 సం॥ నుండి పనిచేయుచున్న లింగం వెంకటసుబ్బారావుగారు ఆంధ్ర యూనివర్సిటీయొక్క సెనెటుసభకు విశాఖపట్నంజిల్లాలోని తాలూకాబోర్డులు మ్యునిసిపాలిటీల తరపున అభ్యర్థిగా నిలుచుచున్నారు. ఇదివరకు ఈస్థానమును బుర్రా హ్యూంకాస్త్రిగా రలంకరించియున్నారు. సుబ్బారావుపంతులుగారు గత 10 సం॥ నుండి మ్యునిసిపల్ కాన్సిల్లరుగా నుండుటచేగాక, ఎడ్యుకేషను సబ్ కమిటీలలో సభ్యులుగానుండి విద్యానిపుయైకగ్రంథాలను ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసికొనుచున్నారు. పురపాలనావిషయాలందును, కళాశాలలోను ఆనుభవము విస్తారముగ గలవారగుటచే కీరేక గ్రీవముగ నెన్నుకొనబడుచురని జను లనుకొనుచున్నారు.

వెల స్వల్పము! ఫల మధికము!!
చలువకు, చత్వారమునకు, శగిన సులోచనములు మంచి నమ్మకముగా యివ్వగలసమర్థులు.
వెట్టు-ఎండు నైరొ గడియారములు నమృతముగా ఒకేఖరారు ధరకు యివ్వబడును.
యిప్పుడి చలమయ్య, తెనాలి.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన పీఠ్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్కగంట లోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లబంధును కట్టుటలో చేరు పొందినది, స్త్రీపురుషులకు నిరంతరము ప్రేమను కలిగించుటకు దీనిని మించిన ఔషధము లేదు. 25 మా. 2-8-0

త్రిపురసుందరి వైద్యశాల,
మహేంద్రవాడ - రామచంద్రపురంపాస్టు, గోదావరిజిల్లా

లోకప్రసిద్ధిపొందిన

మదరాసు ముక్కు-పొడి

గాటు కమ్మననం సువాసన అన్నిటిలో ఈడుకానిది
ధర నెం 1. పీకె 1-కి 4-0-0. నెం 2. 3-4-0.
(120 కులం)

ఆర్. ఎస్. సుగంధ ముక్కు-పొడి

బాబులు డబ్బా 1-కి 2-4-0 24 కులం టిన్ను 1-కి 1-12-0
రైలుచార్జి పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

విలాసము:—వి. వి. రాజన్ అండ్ కో,
44, గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, మదరాసు.

"Bynin"

TRADE MARK

Amara

జగద్యోగితక్తి రిగల
గొప్ప టూనిక్

ఇది దేహమున కత్తెల్లకాలములో
తక్కిని ఉత్సాహము నిచ్చును.
ఆజీర్ణము ఆకలి లేమి చే బాధ
పడువారలకు ఆకలి గట్టింపి జీర్ణ
తక్కి పెంపొందించును.

వైనిక్ అమారా ప్రతి గృహము
నందు ఉంతుని నడే. 1
హిందూదేశమునందలి అన్ని ము
ఖ్యమైన ఉగ్రాణములయందును
మందులమ్మువారికడను దొరకును

Allen & Hanburys Ltd.
LONDON

Special Representative for India:
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Buildings,
CALCUTTA

సిందూరభూషణం.

గర్భిణీస్త్రీలకు గల గుణవిభు, డోళ, ఉడుకు, కాశ
ము, జ్వరము నివర్తింపజేయును. ఇతరులగుడ నేనింక
విచ్చును. కు 1 కి 2 రూ.

(3) చరకాశ్రమం - నూజివీడు (కృష్ణ)

వైస్రాయి చర్యదీసికొనుట

"లండను టైమ్స్" పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—
భారతదేశములో నివేషణజరిగిన దౌర్జన్యమునుగూర్చి వైస్రాయి ప్రత్యేకముగా సమావేశపరచిన భారతశాసనసభల రెంటియొక్క జాయింటుసమావేశములో గావించిన యుపన్యాసముకంటే నధికముగా మనస్సునకు నాటుకొనగలుగు వేరొకవ్యాఖ్యానము ఉపబంధము కట్టము. అసెంబ్లీ బాంబుదౌర్జన్యము కొందరు వ్యక్తులమీద మాత్రమేగాక భారతదేశపు చిన్ని పార్లమెంటుమీదనే ప్రయోగింపబడినది యతడు ప్రారంభమందే నుడిచెను. ఇట్టి నేరములకును రాజస్రోహపు కుట్రకును పరస్పరసంబంధము గలదని యతడు స్పష్టముగా నుడిచెను. ఇట్టి నేరములను మొదలు ఖండించుటయును, ఆసెంటునే పిటికి మిషగల్పించుటకు యత్నించును ప్రభుత్వము మీదనే నింపమోపుటయును, నిజమను ఖండనగా నేరదని యతడు హెచ్చరికతో బలికెను. తుదకు తనరెండు ముఖ్యనిశ్చయములను ప్రకటించుచు తనయుపన్యాసమును ముగించెను. మొదటిది అత్యుక్త స్థానమునుండి ప్రతిష్ఠంభనము నంత మొందించుటరెండవది, ప్రజాసంరక్షణ చట్టముక్రింద యధికారములను ప్రభుత్వము నకు వెంటనే పొందజేయుట సరియగు కారణ నిరూపణము, చిత్తశైల్యము, వ్యభిచారపట్టుదల యివియన్నియు నొక్కసారిగా వైస్రాయి యుపన్యాసములో నింకెన్నడును యింతయధికముగా గానించి యుండలేదు.

డిల్లీ దౌర్జన్యమును, సైమనుసభ్యులు భారతదేశములో నుండగా జరిగిన యితర దౌర్జన్యములును, తమ రిపోర్టునందు గాని, లేక సామ్రాజ్యప్రభుత్వముగావించు తీర్మానములందు గాని, యెట్టిమార్పును గలిగింపజాలవనుట నిశ్చయము. ఈవిషయమును వైస్రాయి స్పష్టపరచెను. కాని, ప్రజాసంరక్షణ చట్టము భారతీయ మంత్రి లొనర్పవలసిన భావికార్యము అనుమలముగా నిర్వహింపబడుటకు వీలగునట్లు జేయుటతప్ప, రాజ్యాంగ సంస్కరణములతో నింకేవిధమున సంబంధమును కలిగియుండదు. ఈ చట్టము మానవకోటిని ఆడవిచ్చుగములతో సమానమగు నాగరికతకు దింపవచ్చునను విదేశీయుల ప్రాతాన హమునకు లోబడు నట్టి సాహసవంతులకు తప్ప నింకెవరికిని వర్తింపజాలదు. ఈవిషయములో భారతదేశమందు పనిచేయుచున్న విదేశీకర్తలగుర్చి తమ ప్రతిష్ఠంభనాపరుల

కంటే నెంతోయధికముగా దెలిసియున్న ప్రభుత్వము వారికి ఈచట్టము కానింప బడవలసిన యవసరము స్పష్టబడినది.

ఈచట్టము నామోదించుచున్నవారు స్వయముగా అభిప్రాయప్రకటనము గావించజాలని భారత ప్రజాసామాన్యమునందలి భాగముమాత్రమే గాదు. దీనికి ప్రతికూలముగా బయటికగుపడుచున్నవారిలో కొందరయినను తన హృదయములోపున దీని నామోదించుచునే యున్నారు. ఈ చట్టమిప్పుడు భారతదేశములో శాసనముగావించబడుటకు భారతీయ నాయకులలో చేరువకి యున్న వారెవరును యెన్నటికిని విచారపడరనియే జెప్పవచ్చును. దీని కడ్డుపడిన ప్రాతికూల్య మంతయును అంత్యశశతో శాసనసభనుండి గాక ఒక్క అభ్యుత్పాని నుండిమాత్రమే వచ్చుయందున. చట్టము చర్చింపబడకుండ నాటకపరుచు అధికారము తనకుగలదని యతడు భావించెను. కాబట్టి వైస్రాయి యొక్క రెండవ నిశ్చయము, పార్లమెంటు యొక్క స్వేచ్ఛను కాపాడుటకే గాని, తగ్గించుటకుగాదు. ఇర్విసు ప్రభువు శాసనసభాధ్యక్షునకు జూపవలసిన మర్యాదనంతను జూచెను. కాని, ప్రస్తుత నిబంధనలయొక్క ఫలితము సభ్యుల నీవిధముగా వాగ్యంధన మొనర్చుటయే యగునో, అట్టి నిబంధనల యుద్దేశమే చెడిపోవుచున్నది. కాబట్టి, యిది మార్పు జేందవలెను. గవర్నరు జనరలు వానిని మార్చుట కవసరమగు చర్యను దీసికొనును. గవర్నరు జనరలు గావించు నిశ్చయము పార్లమెంటు పద్ధతుల కలనాటుపడియున్న వార్తలది యొక్క యామోదమును బడయగలదు. మరియు అభ్యుత్పాని నిర్ణయము త్రోసివేయబడుటకు శాసనసభయందు దన్ని పక్షముల సభ్యులలో నెక్కువమంది విచారపడరనియే జెప్పవచ్చును.

WANTED.

AT ONCE 25 field surveyors on salaries 22/8/- and 30 respectively, bonus and other privileges offered to hard working men."

Please apply to:

SALUR & IRRIGATION WORKS
DEPARTMENT OF JEYPORE,

Development Co., Ltd.,

SALUR B. N. Ry.

T. V. TIRUMALA RAO,

r Director Soalur Survey & Irrigation Works

నీలము, బంగారము!

శిల్పలాభ! నీలము, బంగారపురంగు డబ్బీగల లాక్టోజెను మిలిడ్లక ప్రత్యామ్నాయ భూతాహారముగా నిచ్చుట గతదేశాంతము. ఇది జగత్ ప్రఖ్యాతిగాంచి యున్నది.

రంగులతో కల్ప వైరెండురంగు లేవిధముగా భుజనము జూపించుచున్నచో, ఆవిధముననే లాక్టోజెను మిలిడ్లక సెం పొందించుటలో శ్రేష్టమైనదియు, నిర్భయమైనదియు, విధూపించు కొనుచున్నది.

గృహకావరీక చేసి చూడవచ్చు. మిలిడ్లక కుంది అవశ్యకమై నీయును, నీలము, బంగారపురంగుల డబ్బీలతో యుండు "లాక్టోజెన్" మిలిడ్లక నీయును.

LACTOGEN

శిల్పలాభ! ఈ అద్భుతాహారము యొక్క నమూనా డబ్బీ, ఆల్యూమినియం చెంచాతో పోస్టుఖచ్చుకై ఆ. 3 కుర్చుగారికి ఉచితము. క్రింది చిటాపమునకు వ్రాయును.

Nestlé & Anglo-Swiss
Condensed Milk Co.,
P.O. Box 396, Calcutta
ఈ శుభకరమును ఉపయోగించు.

అఖిలభారత రైల్వే కార్మికసంఘపు మొటలు

వి. వి. గిరిగారు రాయబారము

రైల్వేబోర్డువారియెడల రైల్వే ఫెడరేషనువారి
విజ్ఞానము

సిమ్లా, మే 25:—అఖిలభారత రైల్వే కార్మికసంఘ మయొక్క కష్టనిష్ఠురములను గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వ నియోజకమగు రైల్వేబోర్డు అధ్యక్షులగు సర్ జార్జి రెయినీగారి లో మనవి చేయుట కై సిమ్లాకు వెళ్లిన రాయబారమునకు వి. వి. గిరిగారు నాయకత్వము వహించిరి. హిందూదేశములోని వేర్వేరు రైల్వేకంపెనీల మొక్క కార్మికులతో కూడిన యీ అఖిలభారత రైల్వే కార్మికసమితి తరఫున యీరాయబారమువారు రైల్వేబోర్డు సభ్యులగు సర్ జార్జి రెయినీ, సర్ ఆస్టిన్ హాడ్జో, హేమను గార్ల యెడల సిమ్లాలో రైల్వేకార్మికులకు చేయవలసిన సహాయ ములనుగూర్చి విన్నవించిరి. వి. వి. గిరిగారు విన్నవించిన నాలుగు ముఖ్య విషయములు కిందివి.

(1) రైల్వే పనివాండ్ల కంటికిని నిర్ణీతమైన వేతన ప్రమాణములను ఏర్పాటుచేసి వారు నవుకరి చేసిన కాలపరిమాణములను బట్టి జీతములను ఒక నిర్ణీత ప్రణాళిక ననుసరించి హెచ్చించుచుండవలె ననియు, పోస్టులు డిపార్టుమెంటులో వలెనే వీరికి కూడ వేతన ప్రణాళికను ఏర్పాటు చేయవలయు ననియు గిరిగారు చెప్పిరి. ఇప్పుడు రైల్వే పనివాండ్లకు నిర్ణయించబడి యున్న కనీసపు వేతనములు గాని, గరిష్ఠ వేతనములు గాని చాలా నిక్కువముగా నున్నవి చెప్పిరి. ఇప్పుడు నియమింపబడియున్న గరిష్ఠ వేతనార్హతను ప్రారంభవేతన ప్రమాణములనుగూడ హెచ్చింపవలయును.

పోస్టులు డిపార్టుమెంటులో వలెనే సర్వనిపుల వేతన ప్రమాణాభివృద్ధులను అనుకరించుట యుక్తము. పోస్టులు నౌకరికన్న రైల్వే నవుకరి ఎక్కువ ప్రాణాపాయములతోడనూ, జబాబుదారితోడనూ కూడియున్నది.

పోస్టులు శాఖలో కనిష్ఠవేతనప్రమాణము లెంతగలవో యీ రైల్వేలోగూడ అంతప్రమాణము ఉండవలయును. పనివాండ్లలో అనేక రకములవారు కలరు.

(1) రు 25 లు మొదలు రు 45 వరకును జీతములు పుచ్చుకొనునట్టియు సున్నితపు పనులను చేయునట్టియు పనివాండ్లు (2) నేర్పరితనముతోగూడినట్టియు రు 50 లు మొదలు రు 150 లు వరకును జీతముపొందు పనివాండ్లు. (3) రు 50 లు మొదలు రు 175 లవరకును జీతముగల గుమాస్తాలు. (4) సున్నితపు పనులు చేయునట్టి సాదామాలిపనివాండ్లపై తనిఖీచేయునట్టియు రు 50 లు మొదలు రు 150 లు వరకును జీతము తీసికొను నట్టి మేస్త్రీలు. (5) ప్రత్యేక పారిశ్రామికశాఖలయందు ప్రవేశింపఁగలిగినట్టియు రు 50 మొదలు రు 250 లు వరకును జీతము తీసికొన నట్టియు గుమాస్తాలు. (6) సున్నితపు పనులుచేయు పనివాండ్లపై తనిఖీచేయవలయునట్టియు రు 150 లు మొదలు రు 350 లు వరకును జీతము తీసికొను యుద్వోగులు (7) రు 350 మొదలు రు 700 వరకును జీతములుగల మాపరింఁటెండ్లెంట్లు.

ఈవిధముగా పనివాండ్లను యుద్వోగులను తరగతివారీలుగా విభజించి వారివారికి సార్వీసు హెచ్చిన కొలదిన ఒక నియమకముగా జీతముల స్థాయివృద్ధిచేయవలయునో ప్రణాళికను నిర్ణయించ వలయునని గిరిగారుచెప్పిరి.

ఇందులకు సర్ జార్జి రెయినీగారిట్లు బదులుచెప్పిరి:— ఇవన్నీయు విచారించుట కయి విచారణ జరుగుచున్నది. ఈవిషయము లన్నియు సేను రియల్వే బడ్జెటులో ఉదహరించిన విషయములే యైయున్నవి. వేతననిర్ణయ సంఘములను నియమించవలయునని మీరు కోరిన విషయము మాత్రము లేబరు కమిషను వారికి సంబంధించిన విషయమై యున్నది. కొన్ని సందర్భములలో ఉద్వోగులకుగాని పనివాండ్లకుగాని ప్రత్యేక సందర్భావసరములను బట్టి జీతములను వేర్వేరుగా నియమించు అధికారము రైల్వే ఏజంటుకు కొంతవరకు ఉండవలసియున్నది. ఎందుకనగాకొన్ని ప్రత్యేక శీతోష్ణ పరిస్థితులను బట్టియు మధ్యములు వర్షాపాతముల లోయుద్వోగులకు నివసించ గలందులకును వారికి ప్రత్యేకముగా హెచ్చుజీతములను ఏర్పాటుచేయవలసి వచ్చునుగాని ఒక్కటేమాత్రము అందరికిని వర్తిం

“కోకోజుమే” పంటకు అత్యుత్తమమైన
మొదటిసాధన మనుటను రూఢిపర్చుటయే

సీమ కమలములకు (బ్లూజాగరు రకము)
బోగిలాల్ మంగల్జి కంపెనీ,
89, సాలపీడి, మదరాసు

పతేయుట వీలులేదు. ఇందులకు ఏజంటుకు అధికార ముండవలయును. పనివాండ్లకు ప్రావిడెంటు ఫండును ఏర్పాటుచేయు విషయములో గవర్నమెంటువారు విచారణ చేయుచున్నారు.

అన్ని రైల్వేకంపెనీలలోను సర్వత్ర పిడుగునకును పిల్లికిని ఒక్కటే మంత్రము నన్నట్లు వేతన ప్రణాళికను నిర్ణయించుటపై పనివానితనమును పనివాండ్ల శ్రద్ధాసక్తులకును పనియొక్క ప్రాంతీక స్వభావమును భంగము కలుగును.

ఈ విషయములో, పనివాండ్ల వేతనములను హెచ్చించుటకు గవర్నమెంటువారు రైల్వేకంపెనీలు యివ్వవలసిన దృవ్యసహాయము హెచ్చుననియు, గవర్నమెంటు వారికి కిర్చు హెచ్చుననియు వాదించబడు విషయముల నటుండ నిండు అని గిరిగారు చెప్పిరి. కాని రెయినీగారు ఆమాచన నంగీకరించలేదు. గవర్నమెంటువారు హెచ్చుభిర్చు భరింపవలసి వచ్చుటపై పౌజలల్ల హెచ్చుననున నమాలు చేయవలసి వచ్చునేమో యను విషయముగూడ ఆలోచించిన నే గాని రైల్వేపనివాండ్ల వేతనాభివృద్ధులను నిర్ణయించ వీలులేదు అని రెయినీగారు బదులుచెప్పిరి.

ఒక్క ప్రదేశములోనే రెండులేక మూడు రైల్వేకంపెనీల తాలూకు కార్మికులనుగాని కార్యాలయములుగానియున్న యెడల అట్టిప్రదేశములో వేర్వేరు కంపెనీలవారు వేర్వేరు విధములుగా వేతన ప్రమాణములను పనివాండ్లకు నిర్ణయించుచుండునట్లుగా ఏర్పాటుచేయువచ్చునుగాని యావచ్చారత దేశమంతటను అన్ని రైల్వేకంపెనీలవారును ఒక్కటే వేతన ప్రణాళికను అనుసరించి అమలుపరచవలెనను నూనన గవర్నమెంటువారంగీకరించజాలరని రెయినీగారుచెప్పిరి.

పనివాండ్లకు నెలపుదినములు ఏర్పాటుచేయువిషయములో ప్రభుత్వమువారిచే నిర్వహింపబడు రైల్వేకార్యాలయములందంతటను ఒక్కటేపద్ధతి అవలంబించవలయు నను విషయములో యీ సంవత్సరాంతములో గవర్నమెంటువారు కొన్ని నిర్ణయములను చేయగలరని రెయినీగారు చెప్పిరి.

పనివాండ్లను బర్తరపుచేయుటకు ఒకమాసము ముందు తెలియజేసిగాని, ఒకమాసము జీతము ముదరా యిచ్చిగాని,

రైల్వే అధికారులు పనివాండ్లను బర్తరపు చేయవచ్చును అను నిబంధన అనేక సందర్భములలో రైల్వే అధికారులచే దుర్వియోగము చేయబడుచూ వచ్చినదనియు అట్టి దుర్వినియోగములకు అవకాశములు లేకుండ కట్టుదిట్టములు చేయవలయు ననియు గిరిగారు చెప్పిరి.

పనివాండ్లను బర్తరపు చేయుటకు ముందుగా ఆపని వాడ దివర కొంత కాలము నుండి నవుకరి చేయుచున్నాడను విషయము గమనింపవలయును. సీనియరు అధికారులకు మాత్రమే నవుకరును బర్తరపు చేయుటకు అధికార మొసంగ వలయును. బర్తరపు చేయబడిన వారుపై అధికారులకు అప్పీలుచేసి కొనుటకు అవకాశ మొసంగి సంగతి సందర్భములను పూర్తిగా విమర్శించిన మీదటనే బర్తరపు విషయమై తీర్పు చెప్పబడవలెను. ఈమాదు యేర్పాట్లు చేయుటకుగవర్నమెంటువారి కెట్టి ఆక్షేపణయును లేదని రెయినీగారు చెప్పిరి. పనివాండ్లకు విధించెడి జరిమానాలు వారియొక్క నెలజీతములో నూటికి రెండు రూపాయిల వంతు కన్న హెచ్చుకూడని గిరిగారుచెప్పిరి. కార్మికసంఘములలో సభ్యులుగాచేరిన పనివాండ్లను రైల్వే అధికారులు బెవరించి దండిరి చూడవలసికూడ చెప్పిరి.

ఇప్పుడున్న యీ అఖిలభారత రైల్వే ఫెడరేషను సక్రమమైన రైల్వే కార్మికసంఘముగా గవర్నమెంటువారు పరిగణించి యీ ఫెడరేషనును అధ్యక్షుల వ్యవస్థాపించబడిన కార్మికుల మొఱలను రైల్వే బోర్డు వారు మన్నించి పాలించవలయునని గిరిగారు కోరిరి.

ఇప్పుడే ఫెడరేషనునందు కార్మికసభ్యులము ఒక లక్ష మాత్రమేయున్నదనియు ఇంతవరకు యీసంఘము స్థాపనము కల్గియుండుట సంతోషదాయకమేయనియు, కాని, పోస్టు త్యదేశములలోవలె రైల్వేకార్మికసంఘమున కంతకును సంపూర్ణ ప్రాతినిధ్యము గల్గిన సంఘమనిపించుకొనుట కింకను సభ్యులము సంఖ్య చాలాగా హెచ్చుననియున్నదనియు, బాగుగాహెచ్చిన నే నిజమను రైల్వే కార్మికసంఘముగా పరిగణింప వీలండదనియు రెయినీగారు బదులుచెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

చంద్రికా అనే
వ్యాధిలకు నిరసా
చేకరనుగు మందు.

"FIFTEEN POINTS
FOR
MOTHERS."

That is the name of the
invaluable booklet given free
with every bottle Woodward's
"Gripe Water." the one safe
remedy for all digestive ailments
in babies and young children.

Here is one of the points:
"Never put baby to sleep using
so-called remedies which contain
narcotics". Woodward's "Gripe
Water" is free from all dangerous
drugs.

W. WOODWARD (1920)
Manufacturing Chemist,
79-87, Fortoss Road,
London N. W. 5.

**WOODWARD'S
"Gripe Water"**

KEEPS BABY WELL

W. WOODWARD (1920) Manufacturing Chemist,

79-87, Fortoss Road, London N. W. 5.

శ్రీ. కో. మాడ తల్లు
ల కిల్లలను పెంచుట
నీల : భవమున్నయూ
ప్రాయశ్చింత పుస్తక
మ ఉచితముగా పం
పబడును 4489

ఉద్వేగమునకు
కాటర్ (పరిమితి)
సంకలితమిది.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
MADRAS & BOMBAY.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్
అసూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ప్రెమియం సెటిల్ మెంట్స్ లో) (ఇంగ్లాండులో
ఇకాకార్పొరేటు చేయబడినది.) రిజిస్టరు చేయబడినది.)
ఇది అదర్స్ ప్రాయముగు పోలీస్ పోలీస్ నిరద్ద
చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండు చేయ
కూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నది.
ధారాశ్రమ పద్ధతి పనిచేయ ఏజంట్లు కావలెను.
ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు,
రిటర్ డక్ హౌస్, వేపేరి, మద్రాసు.
రుక్మాంగదాచార్య,
హోమ్స్ పేట, ప్రాద్దుటూరు.
సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,
"గోతావిలాస" రంగనాయకులపేట, నెల్లూరు.

రై తాంగ ము

రై తులకు సంబంధించిన వ్యవసాయక, ఆర్థిక, సాంఘిక, పారిశ్రామిక విషయముల చర్చించు తెనుగుమాసపత్రిక. అసభస
జ్ఞులగు వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలు, ఆర్థికాస్త్రవేత్తలు, సుప్రసిద్ధులగు వ్యాపకర్తలు ఇందు వ్రాయుచుందురు. రై తులపాలిటి
కామధేనువు. చందా సం॥ కు రు 2-4-0

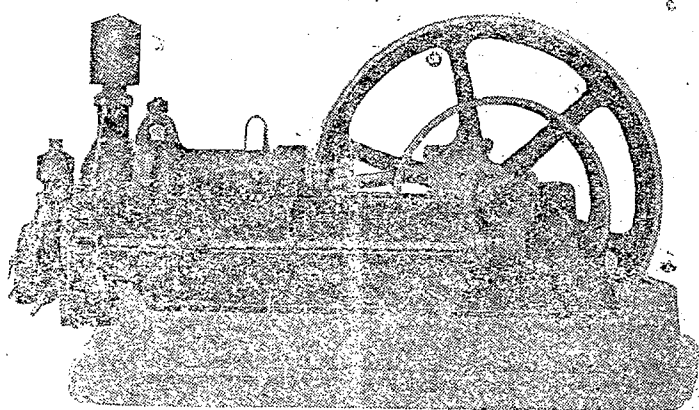
కావలెను:— ప్రతి జిల్లాయందును, తాలూకాయందును చందాదారుల చేర్చుటకు ఏజంట్లు జీతమునకుగాని,
కమిషనునకుగాని, క్రింది చిరునామాకు వ్రాయుడు.

మేనేజరు రై తాంగ ము తిరువల్లిక్కేణి, మదరాసు,

పనాషధి కర్తవ్య నిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 85,000 సంస్కృతశ్లోకములను తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోలైండు నెల రు. 3-4-0-0
"భవప్రదీపిక" ఇందు సమస్త నిజములు కుడిచేసి భవములుచేయు యూనాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు.
తుం 1-కి రు 500 ల కిమ్మకుగల భవముకూడ గాదు. క్యాలికోలైండు నెల రు. 2-0-0-0
60 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము, గోదావరి.

"రాబ్బన్"

కొలు
స్టాటింగ్

క్రాడా
యలు
యింజన్లు

బలముగల న్యూట్రెపు యింజను. నిమగ్నములోపల (వేడిచేయవలసినను లేకుండునను) స్టేషనరీ అగును. క్రూడాయి
లు బహుత్వముగాకాలును. ఎంకాలమైనను అరుదనల, విరుగుదల, మరమ్మత్తులు లేక తృప్తికరముగాపనిచేయును.
పదిమొనలు 50 హార్సపవరులకు యింజనులు స్టాటలోయుండును. స్పేర్ సామానులు రెడ్డి స్టాటలో దొరకును.
మరిన్ని (1) "రాబ్బన్" రెండు క్రమల కొల్లెస్టాటింగ్ యింజనులు (2) సెమిడీజిల్ యింజనులు అవుటరు చేరిం
గు లైపున్నా హెట్ స్టేషిలు లైపున్నా (3) గాస్ యింజనులున్నా దొరకును. సరలపన్ను, కేటాగునకున్నా వ్రాయును.
నిజమైన హార్సపవరులకు మేకరులపర్తి ఫి కెట్టునకును. మెద్రాసులో అప్పుచేయుచు బొమ్మల
కాకితములు సమృదలు.

లండన్ ప్రేడింగు కంపెనీ

మొదలు ఆఫీసు; 7, సెకండులైనునీచి, మదరాసు.

మాన ఫోల్టా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
నింజులభవము (సోన్లుబుల్లం ప్రత్యేకము) గురుభిక్షము!
కరీరముల ఉష్ణాధిక్యములే కలిగిడి శైత్యకాశ:
కీమాత్రలు వివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అపురింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిహావానము, ఎక్సిజ్టు, సర్వాంగముల
యందు అలక్ష్యము, డిక్రియ, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
ప్రేక్ష, అగులు మొదలగునానియందు గలిగిడి హాత్మకము
కోగిట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేనావారితత్వములు పెంబు సేమాశ్మము.
ఇందు అనేక ఉపధానులు చేరినవి. అనుభవముగల కొత్త
మగుటచేతనే శరమహాస్పత్రులు యని చెప్పుచున్నవి.
డిక్రియారి వాడినాచిన నిజము తెలియగలదు.
చిరునామా:— (188)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
భోన్లు నిమమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,

మనసార చంద్రిసి
సెగరోగములకును, స్త్రీల కుటుంబవ్యాధులకును శ్రేష్ఠ
మయినది ఎరువు, లెయవు, వజ్రపు, మొదలగు అణలు సెగరో
గములను, స్త్రీలను మంథినించు కుటుంబరోగములను నిర్మూలము
గావించును. సీసా 1-కి రు 1-2-0.
డిక్రి అశుభానామక సంకెతి అత్తకు మృత్యుగిండుట
చుట్టుక. చంద్రిసి అత్తకు సీసా 1-కి రు 1-4-0 ర. పి. శిఖ్య
లు ప్రత్యేకము.
కె.సి.పి. అండుకో, ఆయుర్వేదవైద్యుడజిల్లామూడవ-సెరి దేవి,

పందలపాక బనియనులు

కాలికట్టు, తెంకులూరు, నేలము మాదిరి అన్ని రకములు
బనియనులు మేము పందలపాక, మధురమిల్లల నూలుతో
తయారుచేసి విక్రయించుచున్నాము. తక్కువ వధరలు, ఎక్కువ
మన్నిక. వాడిచూడుదు 0-2-0 బిళ్లల వంపువారికి కాంపిల్స్
పంపుదుము. ఏజన్సీ దరఖాస్తులు అంగీకరింపబడును.
ది ఇస్లామియా హౌజులైరి వర్క్సు
నెం58 పందలపాక, తూర్పుగోదావరి.